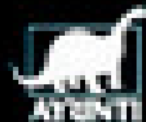
KARA AYRINTI

YABANCI KUCAK

Ian McEwan

İngilizceden çeviren: Pınar Kür

lan McEwan

Yabancı Kucak

İngilizceden çeviren Pınar Kür

Kitabın özgün adı The Comfort of Strangers

Ayrıntı Yayınları

birinci basım 2004

Nasıl da yaşadık iyi dünyada
Kızlar ve analar
Oğulların krallığında.

Adrienne Rich

Yolculuk bir yabanıllıktır. Sizi yabancılara güvenmeye, evinizde ve dostlarınızın yanındayken duyumsadığınız bütün o alışılmış huzurdan uzaklaşmaya zorlar. Sürekli olarak başınız döner. Temel şeyler dışında -yani hava, uyku, düşler, deniz ve gök dışında- hiçbir şey size ait değildir, her şey sonsuza ya da bizim sonsuz diye düşlediğimiz şeye yönelir.

Cesare Pavese

I

öğleden sonraları, otelin koyu yeşil panjurlarının ötesindeki kent bütünüyle kıpırdanmaya başladığında, Colin ve Mary, çelik aletlerin demir mavnalara küçük vuruşlarının çıkardığı sesle uyanıyorlardı. Tekneler, otelin önündeki dubalar üstüne kurulmuş rıhtıma bağlıydılar. Sabahları, bu paslanmış, iç akşamları sökülmüş kaba saba mavnalar, görünürde hiçbir yükleri ya da hareket etmelerini sağlayacak herhangi bir mekanizmaları olmamasına karşın bir yerlere giderlerdi; her günün sonuna doğru yeniden ortaya çıkarlar, tayfaları da tokmakları, keskileri kaptıkları gibi çıt çıt anlamsız bir işe koyulurlardı. Aynı saatlerde, akşamüstünün bulutlanmış sıcağında, dubaların üstündeki rıhtıma müşteriler de gelmeye başlardı. Teneke masalara oturup dondurma yiyen bu insanlann sesleri de karanlık otel odasını doldurur, kahkaha ve itiraz dalgalan yüksele düşe, cırlak çekiç vuruşlan arasındaki kısa sessizlikleri bir sel gibi kaplardı.

İkisi de aynı anda uyandılar -ya da onlara öyle geldi- ve ayrı yataklarında sessizce yatmayı sürdürdüler. O sırada, doğru dürüst belirleyemedikleri nedenlerden dolayı Colin ile Mary birbirleriyle küslerdi. Tavandan sarkan lambanın çevresinde iki sinek tembel tembel dolanıyordu, koridorda bir anahtar bir kilitte döndü, ayak sesleri yaklaştı ve uzaklaştı. Sonunda Colin kalktı, pencerenin panjurlarını iterek araladı ve duş almak için banyoya geçti. Hâlâ biraz önce gördüğü düşlerin peşini kovalamaya çalışan Mary, o geçerken yan dönüp gözlerini duvara dikti. Banyoda sürekli akan suyun sesi yatıştırıcıydı, o da gözlerini yeniden kapadı.

Her akşam, lokanta bulmak üzere yola koyulmadan önce balkonda geçirdikleri bir saatte -ki bu bir saat, bir tür törensel nitelik kazanmıştı- birbirlerine düşlerini anlatıyorlardı. Biri, kendi gördüğü düşü anlatma lüksünü elde etmek için ötekinin gördüğü düşü sabırla dinlemek

durumundaydı. Colin'in düşleri psikanalistlerin salık verdikleri cinstendi, uçmak, dişlerin dökülmesi, bir yabancının karşısında çırılçıplak kalıvermek gibi. Mary'nin uykusu ise, sert döşek, alışılmadık sıcak ve hemen hemen hiç tanımadığı kentin birleşik etkisiyle olacak, karmakarışık, gürültülü, tartışmalı düşlerle sarsılıyordu; bunların, uyanık olduğu saatleri de uyuşuklaştırdığından yakınıyordu Mary. Ayrıca, eski, süslü kiliseler, mihrap taşlan, kanalların üstündeki taş köprüler de uzaktaki bir ekrana yansırcasına soluk soluk düşüyorlardı gözkapaklarının içine. En çok çocuklarını görüyordu, sık sık, onların tehlikede olduğunu, kendisinin de onlara yardım edemeyecek kadar beceriksiz ve şaşkın bir biçimde kalakaldığını... Kendi çocukluğu ile onlarınki birbirine karışıyordu. Oğlu ve kızı yaşıttılar ve ısrarlı sorularıyla onu korkutuyorlardı. Neden bizsiz gittin? Ne zaman döneceksin? Trende bizi karşılayacak mısın? Hayır, hayır, siz *beni* karşılayacaksınız, diye anlatmaya çalışıyordu. Colin'e söylediğine göre, düşünde çocukları onunla birlikte yatağa girmişler, iki yanına uzanmışlar, gece boyu o uyurken hırlaşıp durmuşlardı. Evet, öyle yaptım. Hayır, hiç de yapmadın. Sana söyledim. Hiç de söylemedin... Ve kulaklarını iki eliyle tıkamış olarak, bitkin bir şekilde uyanıyordu. Ya da eski kocası onu bir köşeye sıkıştırıp bir vakitler gerçekte yaptığı gibi, sabırla pahalı Japon fotoğraf makinesinin nasıl kullanılacağını anlatıyor, incelikleri anlayıp anlamadığını her aşamada sınıyordu. Saatler sonra oflayıp puflamaya, inlemeye, artık susması için ona yalvarmaya başlıyor, ama hiçbir şey açıklamaları yapan dırdırcı sesi durduramıyordu.

Banyonun penceresi avluya açılıyordu ve bu saatte orası da bitişik odalardan ve otelin mutfağından gelen seslerle canlanıyordu. Colin duşu kapattığı an, karşıki odadaki adam, kendi duşunun altında şarkı söylemeye başladı. Bundan önceki akşamlarda olduğu gibi, gene *Sihirli Flüt*'ten bir düet seslendiriyordu. Sesi, su sesini ve

sabunlanan bedeninin şapırtı şupurtusunu bastırarak yükseliyor; adam, dinleyicisi olmadığına inanan kişilerin rahatlığıyla gırtlağını çatlata çatlata tiz notaları haykırıyor, unuttuğu sözcükleri tra-la-la diye geçiyor, orkestra bölümlerini avaz avaz böğürüyordu. “*Mann und Weib, und Weib und Mann,* Birlikte Tann’nın Yolunda.” Duş kapandığında şarkının yerini ıslık aldı.
Colin aynanın karşısında durmuş dinlemekteydi ve hiçbir nedeni olmamasına karşın o gün ikinci kez tıraş olmaya koyuldu. Buraya geldiklerinden bu yana, sanki bir törene dönüşen bir uyku düzenine girmişlerdi. Yalnızca bir kez, uyumadan önce sevişmişlerdi. Uykudan sonra ise, şimdiki gibi sakin, her ikisinin de kendine dönük geçirdiği bir süre vardı. Akşam yemeği saatinde kenti dolaşmaya çıkmadan önce dikkatle giyinip süslendikleri süre... Hazırlanırken ağır hareket ediyor ve pek az konuşuyorlardı. Gümrüksüz dükkânlardan aldıkları pahalı kolonya ve pudraları sürünüyorlar, giyeceklerini büyük bir özenle ve birbirlerine danışmadan seçiyorlardı, sanki biraz sonra aralarına katılacakları binlerce kişinin içinde onların görünüşüne çok önem veren biri bekliyormuş gibi. Mary yerde yoga alıştırmalarını yaparken Colin bir esrarlı sigara sarar, sonra da balkonda oturup birlikte içerlerdi. Bu, otelin lobisinden akşamın kaymaklı havasına adım attıkları anın keyfini artırıyordu.
Onlar dışarıdayken -yalnızca sabahları da değil- bir hizmetçi gelip yatakları düzeltiyor, gerekli gördüğünde çarşaflan da değiştiriyordu. Otel yaşamına alışık olmadıklarından, hemen hemen hiç görmedikleri bu yabancıyla paylaştıkları mahremiyetten biraz ürküyorlardı. Hizmetçi, kullanılmış kâğıt mendilleri atıyor, ayakkabıları dolabın içine düzgünce sıralıyor, kirli çama-şırları güzelce katlayıp bir iskemlenin üstüne koyuyor, şurada burada bıraktıkları bozuk paraları küçük yığınlar halinde komodinin üstünde topluyordu. Ancak, çok kısa bir süre içinde hizmetçi kadına bağımlı hale geldiler ve fena halde

tembelleştiler. Birbirlerinin işini görmeye üşenir oldular, bu sıcakta kendi yastıklarını kabartmaktan, yere düşen bir havluyu kaldırmaktan aciz duruma düştüler. Aynı zamanda, karışıklığa da kolay dayanamaz olmuşlardı. Bir gün, öğleye doğru otele döndüklerinde, odayı bıraktıkları gibi bulmuşlardı. İçeri girilecek gibi değildi, hemen gerisin geriye çıkıp oda düzeltilinceye dek dışanda beklemekten başka bir şey yapamamışlardı.

Öğle uykusuna yatmadan önceki saatleri de aynı dikkatle belirlenmişti, ama arada beklenmedik şeyler olabiliyordu. Yaz ortasıydı, kent turistlerle doluydu. Colin ile Mary, her sabah kahvaltıdan sonra, yanlarına paralarını, güneş gözlüklerini ve haritalarını alarak çıkıyorlar, kanal köprülerine, daracık sokakların her birine karınca sürüleri gibi yayılmış kalabağın arasına karışıyorlardı. Eski ve görkemli kentin gerektirdiği tüm turizm görevlerini seve seve yerine getiriyorlar, hepsi de hâzinelerle dolu büyük ve küçük kiliseleri, müzeleri, sarayları ziyaret ediyorlardı. Alışveriş yapılabilecek sokaklarda, vitrinlerin önünde uzun uzadıya oyalanıyorlar, alınabilecek hediyeleri tartışıyorlardı. Daha henüz bir dükkâna girmemişlerdi. Ellerindeki haritalara karşın sık sık kayboluyorlar, kimi kez bir saat aynı yollarda dolanıp duruyorlar, güneşin durumuna bakarak (Colin'in numarasıydı bu) bildikleri bir binaya beklenmedik bir yönden yaklaşıyorlar, gene de yollarını bulamıyorlardı. İşler iyice sarpa sardığında, hele de hava her zamankinden daha bunaltıcı sıcaksa, acımtırak bir alayla birbirlerine "tatilde" olduklarını anımsatıyorlardı. "İdeal" lokantalar aramakla ya da iki gün öncesinin lokantasını bulmaya çalışmakla saatler harcıyorlardı. Genellikle ideal lokantalar ya dolu oluyordu ya da, saat akşam dokuzu geçmişse, kapanmak üzere. Öyle olmayan bir tane buldular mı, kimi kez acıkmadan çok önce yemek yiyorlardı.

Her ikisi de, tek başına olsaydı, belki kenti keyifle dolaşacak, aklına eseni yapacak, belirli hedefler saptamaya

gerek görmeyecek, dolayısıyla kaybolduğuna aldırmayacak, hatta sevinecekti. Burada insanın ilgisini, merakını çekecek pek çok şey vardı, uyanık olup çevreye dikkat etmek yeterliydi. Oysa birbirlerini o kadar iyi tanıyorlardı ki, aralarındaki mahremiyet, sanki gereğinden fazla sayıda bavul gibi, başlarına sürekli dert oluyordu; birlikteyken ağır ve beceriksizce ilerliyorlar, sıkıntı verici uzlaşmalara girişiyorlar, birbirlerinin havasındaki ince değişmelere dikkat etmek zorunda kalıyorlar, birbirlerini karşılıklı yatıştırıyorlardı. İkisi de birey olarak alıngan kişiler değillerdi; ama bir arada olduklarında, birbirlerini hiç beklenmedik ve çok şaşırtıcı biçimlerde incitmeyi başarıyorlardı; bu durumda inciten kişi -geldiklerinden beri iki kez olmuştu- ötekinin usandırıcı alınganlığına sinirleniyor ve kargacık burgacık sokaklarda, aniden karşılarına çıkan meydanlarda sürdürülen dolaşmalar sessizliğe bürünüyor ve her adımda, onlar birbirlerinin varlığına daha sıkıca kilitlenirken, kent onlardan uzaklaşıyordu.

Mary, yoga hareketlerini bitirip ayağa kalktı ve iç çamaşırlarını dikkatle gözden geçirdikten sonra giyinmeye başladı. Yarı açık balkon kapısından Colin'i görebiliyordu. Colin, baştan aşağı beyazlar giyinmiş, alüminyum-plastik karışımı şezlonga uzanmış, kollarını iki yanından yere sarkıtmıştı. Sigarasından derin bir nefes çekti, başını yana eğdi, soluğunu bir an içinde tuttu, sonra balkon duvarının üstünde dizili duran sardunya saksılarına doğru dumanı üfledi. Mary onu seviyordu. Özellikle şu anda değilse bile, seviyordu. İpek bir bluz, beyaz keten bir etek giydi. Sandaletlerini bağlamak için yatağın kıyısına oturduğunda komodinin üstündeki turist rehberini aldı. Bunun içindeki fotoğraflara bakılırsa, ülkenin başka yerlerinde çimenli ovalar, dağlar, uçsuz bucaksız sahiller, ormanların içinden geçip bir göle varan yollar vardı. Burada ise, Mary'nin yıl içinde izinli olduğu tek ay boyunca, müzelere ve lokantalara

talim etmek durumundaydılar. Colin'in kıpırdadığını belirten tıkırtıyı duyunca Mary tuvalet masasına doğru seğirtti ve saçlarını sertçe fırçalamaya koyuldu.

Colin esrarlı sigarayı içeri, Mary'ye getirmiş, kadın ise ona dönmeden, kısaca "İstemem" diyerek ikramı reddetmişti. Colin onun arkasında dikilmeyi sürdürdü, onunla birlikte aynaya bakıyor, göz göze gelmeye çalışıyordu. Ama kadın, yalnızca kendisine bakarak saçlarını fırçalamayı sürdürdü. Adam parmağını onun omzunda gezdirdi. Aralarındaki sessizlik er ya da geç sona erecekti. Colin odadan çıkmak üzere döndü, sonra fikrini değiştirdi. Boğazım temizledi ve elini kararlı bir biçimde kadının omzuna koydu. Dışarda seyredilecek bir günbatımı başlamıştı, içeride ise barışma işlemlerine girişilmesi gerekiyordu. Adamın kararsızlığının asıl kaynağı içtiği esrardı ve şimdi, ona dokunduktan sonra yanından uzaklaşırsa kadının büyük bir olasılıkla daha da alınacağını düşündürüyordu... Öte yandan, kadın da artık hiç gerekmediği halde saçını fırçalamayı uzatıyordu ve sanki Colin'in çıkmasını bekler gibiydi... Peki neden?.. Onun kalmayı pek istemediğini sezmiş ve zaten alınmış mıydı?.. Ama Colin gerçekten kalmak istemiyor muydu? Adam parmağını, kadının bel kemiğinin üstünde, sırtından aşağı doğru kaydırdı üzgün üzgün. Mary, bir elinde fırçanın sapını tutmuş, kıllarını da öbür elinin ayasına bastırmış, gözlerini aynaya dikmiş öylece duruyordu. Colin eğilip onu ensesinden öptü ve kadın hâlâ onun varlığından habersizmiş gibi yaptığında, derinden içini çekerek uzaklaştı, balkona çıktı.

Colin şezlonga yerleşti. Üstünde uçsuz bucaksız, lekesiz gökyüzü vardı, bir kez daha içini çekti, ama bu kez mutlulukla. Teknelerde çalışan işçiler işi bırakmış, aletlerini kaldırmış, grup halinde durmuş, günbatımına doğru bakıyor, sigaralarım tüttürüyorlardı. Otelin dubalı rıhtımında oturan müşteriler artık aperitif içmekteydiler ve masaların çevresinden sürekli, ama alçak perdeden konuşma sesleri geliyordu. Bardakların içindeki

buz parçaları şıkırdıyor, deneyimli garsonların topuklarının, rıhtımın tahtaları üstündeki tıkırtısı duyuluyordu. Colin ayağa kalkıp sokaktan geçenlere bakmaya koyuldu. Çoğu yaşlı başlı olan bir sürü turist, en şık yazlık giysileri içinde, kaldırımda bir sürüngen yavaşlığıyla ilerliyorlardı. Arada bir çiftlerden biri duraklıyor, otel rıhtımında içki içen müşterilere ve onların gerisindeki dev günbatımı sahnesine, kızıllaşmış sulara onaylayarak bakıyorlardı. Yaşlı bir bey, karısını ön plana yerleştirdi ve sıska, titrek bacaklarını büküp yarı yarıya çömelerek bir resim çekmek istedi. Kadının hemen arkasına düşen masada içki içen kişiler, kadehlerini objektife doğru kaldırarak iyi niyetle gülümsediler. Oysa fotoğraf çeken doğallık istiyordu besbelli; çömeldiği yerden doğruldu, öteki elini şöyle bir sallayarak onların eski durumlarına dönmelerini istediğini belirtmeye çalıştı. Hepsi de delikanlı olan masa sakinleri onunla ilgilenmeyi bırakıp birbirlerine döndüklerinde yaşlı adam yeniden makinesini kaldırıp titrek bacaklarını büktü. Oysa bu arada karısı biraz öteye gitmiş, elindeki bir şeye bakmakla oyalanıyordu. Güneşin son ışınlarını çantasına sokmak istercesine sırtını objektife dönmüştü. Kocası ona sertçe seslenince hemen eski yerini aldı. Ama çantasını çat diye kapattığında arka plandaki gençler yeniden canlandılar, koltuklanın objektife göre ayarlayıp bir kez daha kadehlerini kaldırdılar ve masum masum sırıttılar. Yaşlı adam sinirli bir “of’ çekerek karısını bileğinden tutup çekti, onların uzaklaştıklarının farkına bile varmayan gençler ise kadehlerini ve gülücüklerini birbirlerine çevirdiler.
Mary balkon kapısında göründü. Omuzuna bir hırka almıştı. Colin, aralarındaki soğukluk oyununu tümüyle unutmuşçasına, sokakta canlandırılan sahneyi ona heyecanla anlatmaya koyuldu. O konuşurken, kadın balkonun duvarına dayanmış günbatımını seyrediyordu. Adam, masada oturan gençleri işaret ettiğinde bakışlarının yönünü değiştirmedi, ama belli belirsiz başını salladı. Colin,

anlattığı öykünün özünü oluşturduğuna inandığı karşılıklı yanlış anlama olayını bir türlü istediği gibi aktaramıyordu. Tanık olduğu acıklı sahneyi komediye dönüştürecek ölçüde abartarak anlatıyordu, belki de Mary nin tüm dikkati yakalamak Yaşlı adamcağızı "inanılmayacak kadar ihtiyar ve güçsüz" olarak niteledi, karısı ise "akla uzak ölçüde şaşkaloz"du, masada oturan delikanlılar "inek suratlı gerzekler"di, yaşlı adam ise sinirlendiğini "inanılmaz kuduruk bir böğürme"yle belirtmişti. Nedense her lafın başında "inanılmaz" sözcüğü geliyordu aklına, belki Mary'nin ona inanmadığı korkusundan, belki de kendi kendine inanamadığından. Sözlerini bitirdiğinde, Mary yarım yamalak gülümseyerek, "hımmm" dedi.
Aralarında bir-bir buçuk metre uzaklık, konuşmadan karşı kıyıya bakıyorlardı. Geniş kanalın öte yanındaki kocaman kiliseyi ziyaret etmek konusunda sık sık konuşmuşlardı şimdi o bina bir siluete dönüşmüştü; daha yakında suyun üstündeki bir sandalda, adamın biri dürbününü çantasına yerleştirip kıçtaki motoru çalıştırmak üzere uzandı. Sol tarafta, tepelerinde bir yerde, otelin yeşil neon tabelası birden, saldırgan bir cayırtıyla yandı, ses biraz sonra alçak perdeden bir cızırtıya dönüştü. Mary, saatin geç olduğunu, lokantalar kapanmadan önce çıkmaları gerektiğini söyledi. Colin aynı fikirdeydi, ama ikisi de kımıldamadılar. Derken Colin şezlonglardan birine oturdu, çok geçmeden Mary de oturdu. Kısa bir sessizlikten sonra birbirlerinin eline uzandılar. Biri ötekinin elini sıktı, öteki buna karşılık verdi. Şezlongları birbirine yaklaştırıp özürler fısıldaştılar. Colin, Mary'nin memelerine dokundu, Mary döndü, Önce dudaklarından sonra da anacan bir havayla burnunun ucundan öptü adamı. Fısıldaşıp öpüştüler, ayağa kalkıp sanlıştılar, yatak odasına girip loş ışıkta soyundular.
Artık büyük bir tutku söz konusu değildi. Sevişmenin keyfi, acelesiz bir dostluğun, alışılmış davranışların, dokunuşların, birbirine tıpatıp uyan gövdelerin ve uzuvların rahatlatıcı güvencesinin sonucuydu. İkisi de cömert ve

acelesizdi, birbirlerinden aşırı bir şey istemiyorlar, hemen hemen hiç patırtı yapmıyorlardı. Sevişmelerinin kesin bir başlangıcı ya da sonu yoktu, çoğu kez işin sonunda ya da ortasında uykuya dalıyorlardı. Birbirlerinden usandıkları söylenecek olsa bunu öfkeyle inkâr ederlerdi. iki ayrı kişi olduklarını anımsamakta güçlük çektiklerini söylerlerdi sık sık. Birbirlerine baktıklarında hafif puslu bir aynaya bakar gibiydiler. Cinselliğin politikasından söz ettiklerinde -ki, kimi kez ederlerdi- kendilerinden konuşmazlardı. Birbirlerine karşı aşın duyarlı ve kırılabilir olmaları, gereksinme ve ilgi alanlarının değişik olduğunu her yeniden keşfedişte çok kolayca incinmeleri, hep bu suç ortaklığını andıran aşırı yakınlıklarındandı. Tartışmalarını sessiz sürdürürler, barışmalarında ise, şimdi olduğu gibi, çok yoğun anlar yaşarlar ve bundan derin bir şükran duyarlardı.
Biraz uyukladılar, sonra aceleyle giyindiler. Colin banyoya girdi, Mary onu balkonda bekledi. Otelin neon ışıklı tabelası söndürülmüştü. Sokak bomboştu, dubalı rıhtımda garsonlar bardak ve fincanlan topluyorlardı. Hâlâ oturan birkaç müşteri artık içki içmiyordu. Colin ile Mary otelden hiç bu kadar geç çıkmamışlardı ve daha sonra olanların çoğunu Mary bu olguya bağlayacaktı. Balkonda sabırsızca dolaşıyor, sardunyaların küfümsü kokusunu içine çekiyordu. Artık açık lokanta kalmamıştı, ama kentin öteki ucunda, eğer bulabilirlerse, gece geç saatlere kadar açık olan bir bar vardı ve bazen önünde sosisli sandviç satan bir adam dururdu. Mary on üç yaşındayken, vicdan sahibi, akıllı uslu, her işi vaktinde yapan, kendi kendisini geliştirmek için binlerce fikirle dolup taşan bir kız çocuğuydu. O sıralar bir defter tutmuş ve her pazar akşamı bu deftere önündeki hafta yapması gereken şeyleri yazmıştı. Bunlar, alçakgönüllü, kolay ulaşılabilecek amaçlardı ve hafta ilerledikçe her yaptığının yanına bir artı işareti koymak onu rahatlatırdı: Viyolonselini çalış, annene daha iyi davran, otobüs parasını biriktirebilmek için okula yürüyerek git.

Şimdi de böyle rahatlayabilmek, zamanı ve olayları az çok denetim altında tutabilmek isteğini derinden duyuyordu. Bir andan ötekine uyurgezer gibi geçiyor; aylar, bilincinde en ufak bir iz bırakmadan, belleğinde yer etmeden uçup gidiyordu.

“Hazır mısın?” diye seslendi Colin. Mary.. içeri girip balkon kapısını kapattı. Komodinin üstünden anahtarı aldı, oda kapısını kilitledi ve karanlık merdivenleri Colin’in ardından indi.

II

Kentin her yanında, büyük caddelerin birleştikleri yerlerde ya a en kalabalık meydanların çeşitli köşelerinde küçük, özenle yapılmış kiosklar vardı. Gündüzleri bunların dört yanı her dilden gazeteler, dergiler ve çok çeşitli kartpostallarla kaplıydı.

Kioskun içinde oturan satıcı iyice karanlıkta kalır, küçük pencereden hemen hemen hiç görünmezdi. Böyle bir yerden bir paket sigara alıp, satıcının kadın mı erkek mi olduğunu ayırt edememek bile olasıydı. Müşteri yalnızca bir çift koyu kahverengi göz, soluk bir el görür, ağız içinde söylenmiş bir teşekkür sözü duyardı. Mahallenin her türlü entrikasının döndüğü, dedikoduların yapıldığı merkezlerdi bu kiosklar. Yerliler birbirlerine haber de, paket de bırakırlardı. Ama yol soran turistlere verilen tek yanıt, parlak renkli kapaklı dergilerin arasında ilk bakışta dikkat çekmeyen kent haritalarına doğru yapılan bir el işaretiydi.

Satışa sunulan haritalar çok çeşitliydi. En önemsiz olanları, ticari amaçla bastırılmış, artık herkesin bildiği turistik yerlerin yanı sıra bazı lokanta ve dükkânları ön plana çıkaranlardı. Bu haritalar yalnızca en bilinen sokak ve caddeleri gösteriyordu. Bir başka harita, dizgi ve baskısı çok kötü bir broşür şeklindeydi. Colin ile Mary bu broşürün bir sayfasından öteki sayfasına yürümeye kalktıklarında kolayca kaybolabileceklerini anlamışlardı. Üçüncü bir harita ise turizm bakanlığınca yayımlanmış pahalı bir şeydi ve tüm kenti, en dar, en çıkmaz sokağa kadar her yeri gösteriyordu. Açıldığında boyutları bir metreye bir buçuk metreydi ve çok ince bir kâğıda basıldığından, bir masa ve özel mandallar olmadan açık havada kullanılması olanaksızdı. Son olarak, mavi-beyaz çizgili kapaklarıyla ötekilerden ayırt edilebilen bir dizi harita vardı. Bunlar kenti akla yakın beş bölgeye ayırmışlardı, ama ne yazık ki hiçbiri ötekinin bittiği yerde başlamıyordu. Otel, iki numaralı haritanın üst bölümünde, pahalı ama kötü bir

lokanta ise Üç numaralı haritanın alt bölümünde bulunuyordu. Şu anda ulaşmaya çalıştıkları bar, dört numaralı haritanın tam ortasındaydı ve Colin, ancak artık kapanmış ve gündüz sergilediği malları içeri kilitlemiş bir kioskun önünden geçtiklerinde anımsadı: Haritaları yanımıza almalıydık. Haritasız yollarını kaybedecekleri kesindi.
Gene de bir şey demedi. Mary birkaç adım önden gidiyor, ağır ve eşit adımlarla yürüyordu, sanki bir uzaklığı ölçer gibi. Kollarını kavuşturmuş, başını öne eğmişti, meydan okurcasına düşünceliydi. Dar sokak onları geniş, düz aydınlatılmış bir meydana ulaştırmıştı - arnavutkaldınmından oluşmuş bir ova… Meydanın ortasında bir savaş anıtı vardı: masif, kabaca yontulmuş granit blokların bir araya konulmasından oluşmuş devasa bir küp ve tepesinde, tüfeğini atmaya hazır bir asker heykeli. Burası tanıdık bir yerdi, pek çok gezintinin başlama noktası burası olmuştu. Bir kafenin önündeki sandalyeleri toplayan bir adam, onu seyreden bir köpek ve az ileride duran bir başka adam dışında meydan bomboştu.
Meydanı çaprazlama kat edip daha geniş bir yola girdiler. Bu sokak, televizyon, bulaşık makinesi, mobilya vb. satan dükkânlarla doluydu. Her dükkân, hırsızlara karşı alarm sistemi kurmuş ve bunu göze batacak biçimde belirtmişti. Turistlere kolayca kaybolma özgürlüğünü sağlayan şey, bu kentte hiç mi hiç trafik olmamasıydı. Sokakları iki yana bakmadan geçebiliyorlar, akıllan estiğinde daracık yollara - karanlığın ya da kızaran balık kokusunun çekiciliğine kapılarak- dalabiliyorlardı. Sokak işareti diye bir şey yoktu. Belirli hedefleri olmayan yabancılar, yollarını renk seçer gibi seçiyorlardı ve hatta, kaybolmalarının kesin biçimi bile yaptıkları seçimlerin toplamı, iradelerinin ifadesiydi. Peki, ya seçim yapan iki kişi varsa? Colin, Mary’nin sırtını gözlüyordu. Sokak lambalarının ışığı bluzunun rengini silmiş, eski kara duvarların önündeki kadın, gümüşten ve sepyadan bir parıltıya, bir hayalete dönüşmüştü. Ağır ağır

yürürken inip çıkan ince kürek kemikleri, bluzunun ipeğini dalgalandırıyor, kelebek biçimli bir tokayla ensesinde topladığı saçları ise bir omzundan bir omzuna sallanıyordu.
Ev eşyaları satan bir mağazanın vitrini önünde durup koskocaman bir karyolayı incelemeye koyuldu. Colin böylece ona yetişti, bir iki saniye yanında durdu, sonra yürümeye devam etti. Biri açık mavi ipekten pijama, öteki pembe dantelli kısacık bir gecelik giydirilmiş iki yapay manken, ustalıkla karmakarışıklaştırılmış çarşaflar araşma uzatılmıştı. Vitrinin süslenmesi tamamlanmış değildi. Mankenlerin ikisi de aynı kalıptan çıkmış, ikisi de dazlak, ikisi de dalgın gülümseyişliydiler. Sırtüstü yatırılmışlardı, ama kollarının duruşundan -ikisi de dişleri ağrıyormuşçasıma bir ellerini çenelerine uzatmışlardı- anlaşıldığına göre, sonunda dirsekleri üstüne doğrularak yan yatmış, birbirlerine sevgiyle dönmüş konuma getirileceklerdi. Aslında Mary’nin durmasının nedeni karyolanın arkalığıydı. Plastik döşemeyle kaplanmış olan baş tahtası, yatağın iki yanından yarımşar metre taşmıştı. Pijamalının yattığı yandaki bölüm bir elektrik santralının ya da hafif bir uçağın kontrol paneli biçiminde düzenlenmişti. Parlak döşemenin içine bir telefon, dijital bir saat, elektrik düğmeleri, bir kasetçalar, bir radyo, soğutuculu küçük bir içki dolabı ve ortaya doğru şaşkınlıkla açılmış gözleri andıran iki vatmetre gömme olarak yerleştirilmişti. Geceliklinin uzandığı yanda ilk göze batan şey pembe, oval bir aynaydı ve öteki yana oranla çok daha boştu. Gene gömme bir makyaj dolabı, bir dergi rafı ve çocuk odasına bağlantılı bir ses cihazı vardı. Buzdolabının üstünde bir çek duruyordu, üstünde gelecek ayın tarihi, mağazanın adı, korkunç yüksek bir tutar yazılmış, şık bir imza atılmıştı. Pijamalı mankenin elinde bir dolmakalem olduğunu fark etti Mary. Yana doğru bir iki adım attı, vitrin camındaki bir yapım hatası, yataktaki mankenlerin kıpırdadığı izlenimini uyandırdı bir an. Sonra gene durağanlaştılar, kolları ve bacakları anlamsızca havada,

üstlerine zehir sıkılmış böceklerin şaşkınlığı içinde sırtüstü yatakaldılar. Kadın bu tabloya arkasını döndü. Colin, kırk metre kadar ileride, yolun karşı kıyısaldaydı. Sırtını kamburlaştırmış, ellerini ceplerine sokmuş, sayfaları kendiliğinden çevrilen bir halı örnekleri broşürünü izliyordu. Kadın onun yanına geldi, birlikte sessizce yürüdüler, bir yol ağzına geldiklerinde durdular.
Colin, avuturcasına konuştu: “Biliyor musun, geçen gün ben de baktım o karyolaya.” Yolun ikiye ayrıldığı yerde kocaman bir bina vardı. Bir vakitler önemli bililerinin oturduğu bir saray yavrusu olmalıydı. Parmaklıkları paslanmış balkonun altında bir dizi taştan oyulmuş aslan, gelene geçene bakıyordu. Yüksek kemerli, iki yanda ince oyulmuş sütunlu pencereler sac levhalarla kapatılmış, levhaların yüzeyi -ikinci kattakilerin bile- kaçak yapıştırılmış afişlerle kaplanmıştı. Afişlerin çoğu feministlerin ve aşın sol grupların fikirlerini belirtiyordu. Birkaç tanesi ise, yapının değişmesini istemeyen yerel derneklerin protestolarıydı. İyice yukarıda, ikinci katın da üstünde, tahta bir tabela üstünde, kocaman kırmızı harflerle burayı satın almış olan mağazalar zincirinin adı ve İngilizce olarak, tırnak içinde, “Önce *size* hizmet eden dükkân!” yazılmıştı. Görkemli giriş kapısının önünde ise, erkenci müşteriler gibi dizilmiş bir sürü plastik çöp torbası duruyordu. Colin, eli belinde önce bir sokağın, sonra da karşıya geçip öteki sokağın karanlığına uzun uzun baktı. “Haritaları yanımıza alacaktık,” dedi.
Mary, saray yavrusunun ilk birkaç basamağını çıkmış, afişleri okuyordu. “Burada kadınlar daha radikal,” dedi omzunun üstünden, “hem de daha iyi örgütlenmişler.”
Colin bir iki adım gerilemiş, iki sokağı kıyaslıyordu. Her ikisi de epey bir süre dümdüz gittikten sonra ters yönlere kıvrılıyorlardı.
“Daha çok savaşmak zorundalar da ondan,” dedi. “Buradan daha önce de geçtik biz, ama ne yöne gitmiştik, anımsıyor musun?” Mary, uzunca bir beyannameyi, zar zor tercüme

etmeye çalışıyordu. “Hangi yöne?” diye daha yüksek bir sesle sordu Colin.
Mary, kaşları çatık, parmağını matbu yazının altında gezdirerek okumayı sürdürüyordu. Bitirdiğinde zafer elde etmişçesine haykırdı, dönüp Colin’e gülümsedi. “Irza geçme suçundan hüküm giyenlerin hadım edilmelerini istiyorlar.”
Colin, sağdaki sokağı daha iyi görmek için yana bir iki adım atmıştı. “Hırsızların da ellerini mi kesiyorlarmış? Bak, şu çeşmenin önünden geçtiğimize eminim, geçen sefer o bara giderken.” Mary yeniden afişe döndü. “Hayır, bir taktik bu. İnsanların ırza geçme suçunu daha çok ciddiye almalarını sağlamak için.” Colin bu kez öte yana geçmiş, soldaki sokağa bakıyordu; orada da bir çeşme vardı. “Böylece,” dedi sinirli bir sesle, “insanların feminizmi daha az ciddiye almalarını sağlıyorlar.”
Mary kollarını kavuşturdu ve bir anlık duraksamadan sonra sağdaki sokaktan aşağı ağır ağır yürümeye koyuldu. “İdam cezasını yeterince ciddiye alıyorlar, ama” dedi. “Cana can.”
Onun arkasından bakan Colin tedirgindi. “Bir dakika dur, Mary,” diye seslendi. “Doğru gittiğinden emin misin?” Kadın, ondan yana dönmeksizin, “evet” anlamında başım salladı. İyice uzakta, bir sokak lambasının ışığında onlara doğru yürüyen biri göründü. Bu, Colin’i biraz rahatlatmış olacak ki, kadına yetişti.
Burası da zenginlik belirten bir sokaktı, ama dükkânları daha küçük, daha sıkışık, daha şıktılar ve görünüşe göre her biri tek bir mal satıyordu. Bir vitrinde, altın çerçeveli, yer yer çatlamış bir yağlıboya tablo, bir başkasında el imalatı bir tek ayakkabı, daha ileride, kadife örtülü bir ayaklık üzerine yerleştirilmiş bir kamera objektifi... Kenttekilerin çoğunun tersine, buradaki çeşme kullanılır durumdaydı. Çevresindeki bir basamak yüksekliğindeki kararmış taş olsun, kocaman kurnanın kenarları olsun, yüzyılların etkisiyle aşınmışlardı. Mary, kafasını lekeli pirinç musluğun altına sokup su içti. “Buranın suları balık

kokuyor," dedi iki yudum arasında. Colin gözlerini ileri dikmiş, onlara doğru gelen kişinin bir başka sokak lambası altında belirmesini bekler gibiydi. Ama görünürde bir şey yoktu; uzak bir kapının önünde hızlıca bir hareket oldu, ama belki de bir kediydi oradaki.

Bir porsiyon kızarmış ringa balığını paylaşarak yedikleri son yemeğin üstünden on iki saat geçmişti. Colin uzanıp Mary'nin elini tuttu. "O adam, sosisli sandviçten başka bir şey satıyor muydu, anımsıyor musun?"

"Çikolata? Fındık fıstık?"

Adımlarını sıklaştırdılar. Ayak sesleri arnavutkaldırımının üstünde bayağı yankılanıyordu, ama tek bir çift ayakkabı sesi çıkıyordu. "Yemek konusunda dünyanın en iddialı kentlerinden bi-rindeyiz," dedi Colin, "ve sosisli sandviç bulabilmek için üç kilometre yol yürüyoruz."

"Tatildeyiz, unutma," diye anımsattı Mary.

Colin bir eliyle alnına bir şaplak vurdu, "Doğru ya! Ben de açlıktı, susuzluktu gibi önemsiz ayrıntılara dalıp asıl konuyu gözden kaçırıyorum. Tatildeyiz."

Elleri birbirinden çözüldü, yürümeyi sürdürdüler, Colin bir şarkı mırıldanmaya başladı. Sokak daralıyordu ve her iki yandaki dükkânların yerini yüksek, karanlık duvarlar almıştı. Bunları düzensiz aralıkla kesintiye uğratan derin kapı içleri ve daha yükseklerde küçük, kare, demir parmaklıklı pencereler vardı.

"Burası cam fabrikası," dedi Mary çok bilmiş bir havayla. "İlk
gün görmeye kalkmıştık ya." Adımlarını ağırlaştırdılar, ama durmadılar.

Colin dedi ki: "Öbür tarafından gelmişiz öyleyse, çünkü ben burayı hiç görmedim."

"Şu kapılardan birinin önünde sıra bekledik."

Colin, duyduklarına inanamıyormuşçasına, çileden çıkmış bir havayla sertçe döndü ona, "İlk geldiğimiz gün değildi o," diye bağırdı. "Her şeyi tümüyle birbirine karıştırıyorsun. Sıranın çok uzun olduğunu görünce plaja gitmeye karar

verdik ya... Plaja da üçüncü gün gittik.” Bunları söylerken Colin durmuştu, ama Mary yürümeyi sürdürmüştü. Colin koşturarak ona yetişti.

Kadın, kendi kendine konuşurcasına, “Üçüncü gün olabilir, ama tam oradaydık.” Birkaç metre ötedeki bir kapıyı gösterdi. Tam o anda, sanki çağrılmış gibi, karanlığın içinden tıknaz bir adam çıkıp sokak lambasının oluşturduğu ışık yuvarlağının ortasında durdu, yollarını kesti.

“Gördün mü yaptığını,” dedi Colin şaka ederek, Mary güldü.

Adam da güldü ve elini uzattı. “Turist misiniz?” diye sordu dikkatli ve doğru bir İngilizceyle ve geniş geniş sırıtarak kendi kendini yanıtladı. “Tabii turistsiniz.”

Mary adamın tam önünde durdu, “Yemek yiyecek bir yer arıyorduk,” dedi.

Bu sırada adamın öte yanından geçmeye çalışan Colin, “Herhangi bir şey açıklamak zorunda değiliz,” dedi Mary’ye çabuk çabuk. Ama daha sözünü bitirmeden adam onu bileğinden dostça yakaladı, öteki elini de Mary’ye uzattı. Kadın kollarını kavuşturup gülümsedi.

“Saat çok çok geç oldu,” dedi adam. “Bu tarafta hiçbir şey yok. Ama isterseniz çok iyi bir yer gösterebilirim size, çok iyi bir yer. Şu tarafta.” Ve sırıtarak geldikleri yönü işaret etti.

Adamın boyu Colin’den kısaydı, ama kolları aşın uzun ve adaleliydi. Elleri de büyük ve kıllıydı. Yarı saydam sentetik kumaştan yapılmış, gövdesine yapışan siyah bir gömlek giymişti. Gömleğin düğmeleri nerdeyse beline dek açıktı. Altın bir zincire asılı, jilet biçiminde altın kaplama bir pandantif, göğsünün sık kılları arasına hafif yamuk sarkmaktaydı. Omzunda bir fotoğraf makinesi vardı. Tatlı, iç bayıltıcı bir tıraş losyonu kokusu doldurmuştu dar sokağı.

“Bakın,” dedi Colin, fazla bir şiddet gösterisi yapmadan bileğini kurtarmaya çalışarak, “bu tarafta bir yer olduğunu biliyoruz.” Adamın başparmağı ile işaret parmağı, pek sıkı

olmayan, ama kırılmaz bir halka oluşturmuştu Colin'in bileğinin çevresinde.
Adam derin derin içini çekerek ciğerlerine hava doldurdu ve sanki birkaç santim uzamış gibi oldu. "Her yer kapandı," diye açıkladı, "seyyar sosisçi bile." Mary'ye hitap ederek göz kırptı: "Benim adım Robert." Mary onun elini sıktı ve Robert ikisini birden öte yana doğru çekiştirmeye başladı. "Lütfen," diye ısrar etti. "Çok iyi bir yer biliyorum."
Birkaç adım süren oldukça zorlu bir çabadan sonra Colin ile Mary, Robert'i durdurmayı başardılar. Üçü de soluk soluğa kalmıştı.
Mary, bir çocukla konuşurcasına, "Elimi bırak, Robert," dedi. Adam onu hemen azat etti ve eğilerek selamladı.
Colin, "Beni de bıraksanız iyi olur," dedi.
Ama Robert, Mary'den özür dilemeye çalışıyordu. "Size yardımcı olmak istiyorum. Gerçekten çok iyi bir yere götürebilirim sizi." Ve yeniden yola koyuldular.
"Yemekleri iyi olan bir yere *sürükleyerek* götürmeniz gereksiz," dedi Mary. Robert kafasını salladı, eliyle alnına dokundu. "Ben... Yani..."
Colin onun sözünü kesti: "Bir dakika."
".....İngilizce konuşmaya çok heves ediyorum da... Belki de fazla hevesliyim. Bir vakitler kusursuz konuşurdum. Şu taraftan lütfen." Mary yürümeye başlamıştı bile. Robert ile Colin onu izlediler.
"Mary," diye seslendi Colin.
Robert, "İngilizce çok güzel bir dil," dedi. "Yanlış anlamalarla dolu çok güzel bir dil."
Mary omzunun üstünden gülümsedi. Yolun ikiye ayrıldığı yerdeki sarayımsı binanın önüne varmışlardı. Colin, Robert'i çekiştirerek durdurdu ve elini kurtardı. "Özür dilerim," dedi Robert. Mary de durmuş yeniden afişleri inceliyordu. Onun bakışlarım izleyen Robert'in gözü kırmızı boyayla yapılmış kaba saba bir resme takıldı: kuşbilimcilerin her türün dişisini belirtmek üzere kullandıktan işaretin ortasında sıkılmış bir yumruk. Robert

yeniden özür diler bir tavır takındı, sanki okudukları her şeyin sorumlusu kendisiydi. “Bunlar hep erkek bulamayan kadınlar. Kadınlarla erkekler arasında güzel olan ne varsa yıkmak istiyorlar.” Kesin bir bilgi verircesine ekledi: “Hepsi birbirinden çirkin.” Mary televizyonda konuşan birini seyreder gibi bakıyordu ona.
“Güzeel,” dedi Colin. “Hasmınız karşınızda.”
Kadın, her ikisine de tatlı tadı gülümsedi. “Hadi,” dedi tam Robert başka bir afiş üzerinde konuşmaya hazırlanırken, “gidip şu olağanüstü lokantayı bulalım.”
Sol taraftaki yola saptılar, on dakika süren yürüyüş boyunca Robert’in konuşma başlatmak için gösterdiği gürültülü çabalar sonuçsuz kaldı. Mary düşüncelere dalmış gibiydi - gene kollarını kavuşturmuştu; Colin’in sessizliğinde ise biraz düşmanca bir hava vardı-, Robert’in uzağında yürüyordu. Daracık bir sokağa saptılar, birkaç aşınmış basamak indiler, minicik bir meydana çıktılar. Hepsi hepsi on metreden fazla genişliği olmayan bu meydana daha da dar bir sürü sokak açılıyordu. “Ben şu aşağıda oturuyorum,” dedi Robert. “Ama sizi davet edemem, çok geç. Karım yatmıştır.”
Birkaç kez daha sola ve sağa döndüler, beş katlı, yıkılacakmış gibi duran evlerin, kepenkleri kapalı, ama önlerinde sebze ve meyve sandıkları yığılı manav dükkânlarının arasından geçtiler.
Üstü sandıklarla dolu bir el arabasını süren, beli önlüklü bir manav Robert’e seslendi, Robert başını iki yana sallayarak güldü ve elini kaldırdı. İyice aydınlatılmış bir kapıya vardılar; Robert, sararmış plastik sinekliği aralayarak Mary’ye yol verdi. Dik merdivenlerden küçük ve kalabalık bara inerlerken elini Colin’in omzuna koydu.
Robert’e benzer biçimde giyinmiş birtakım genç erkekler barın yüksek sandalyelerine tünemişlerdi; birtakım başka gençler ise hepsi de gövdelerinin tüm ağırlığını tek ayak üstüne yüklenmiş olarak, aynı pozda müzik dolabınm çevresinde ayakta duruyorlardı. Krom kıvrımlarla süslü ve

pek görkemli olan bu makineden derin, yoğun, yayılgan, mavi bir ışık geliyor, ikinci grup gencin yüzlerine, mide bulandırıcı bir hava veriyordu. Herkes ya sigara içiyor, ya sert, kararlı hareketlerle sigarasını söndürüyor ya da boynunu uzatmış, dudaklarını büzmüş, sigarasını yaktırıyor gibiydi. Hepsinin de giysileri çok dar olduğundan, bir ellerinde sigarayı öteki ellerinde ise sigara paketleriyle çakmaklarını tutmak zorundaydılar. Dinledikleri şarkı -kimse konuşmuyor, herkes dinliyordu- büyük orkestra eşliğinde çok yüksek sesle, cıvıltılı bir duygusallıkla söyleniyordu. Şarkıcı, sık sık yinelenen nakaratta geçen yarı alaycı yarı acı ‘'ha ha ha” için özel bir hıçkırık geliştirmişti. Şarkının orasına gelindiğinde, gençlerden bazılan, sigaralı ellerini havaya kaldırarak, birbirleriyle göz göze gelmemeye dikkat ederek ve kaşlarını çatarak, kendi hıçkınklarıyla katılıyorlardı olaya.

“Tanrı’ya şükür ki erkek değilim,” dedi Mary ve Colin’in elini tutmaya çalıştı. Robert onlan bir masaya oturttuktan sonra bara gitmişti. Colin ellerini ceplerine soktu, sandalyesini geriye doğru dengeledi ve gözlerini müzik dolabına dikti. “Hadiiii,” dedi Mary onun kolunu dürterek, “şaka yaptım.”

Şarkı, senfonik bir kreşendoyla sona erdi ve hemen yeniden başladı. Barın arkasından bir bardağın yere düşüp parçalandığım belirten bir ses geldi, müşteriler bunu kısaca alkışladılar.

Robert, büyük, etiketsiz bir şişe kırmızı şarap, üç bardak, iki tane iyice ellenmiş, hatta birinin ucu koparılmış sandviç ekmeğiyle geldi. Gürültüyü bastırmak için yüksek ve gururlu bir sesle, “Bugün, aşçıbaşı hastaymış,” dedi. Colin’e göz kırptı, oturdu, bardakları doldurdu.

Robert onları soru yağmuruna tuttu. Başlangıçta gönülsüz ve çekingen yanıtladılar, isimlerini söylediler, evli olmadıklarını, şimdilik birlikte oturmadıklarını açıkladılar. Mary, çocuklarının yaşlarını ve cinsiyetlerini belirtti, ikisi de mesleklerini söylediler. Derken, yemek yememiş

olmalarına karşın ve bir ölçüde şarap sayesinde, yalnızca turistlere özgü olan bir keyif yaşamaya başladılar: Başka turistlerden uzak bir yerde bulunmanın, bir keşif yapmanın, gerçek bir mekân bulmanın keyfiydi bu. Rahatladılar, gürültüye ve dumana alıştılar; kendileri de soru sormaya başladılar -sonunda gerçek bir yerliyle karşılaşmış turistlerin ciddi sorularını sıraladılar. Yirmi dakika geçmeden şişeyi boşaltmışlardı. Robert, Londra’da büyüdüğünü, karısının Kanadalı olduğunu, çeşitli ticari işlerle uğraştığını anlattı onlara. Mary, karısı ile nasıl tanıştığım sordu; Robert, kız kardeşlerini ve annesini tanıtlamadan bunu açıklamanın olanaksız olduğunu, ötekileri de ancak babasını bilen birinin anlayabileceğini söyledi. Besbelli onlara yaşamöyküsünü anlatmaya hazırlanıyordu. “Ha ha ha”lı şarkı bir patırtılı sona daha vardı, müzik dolabımn yakınındaki masalardan birinde oturan kıvırcık saçlı bir adam yüzünü ellerine gömdü, Robert bara doğru el ederek bir şişe daha göndermeleri için seslendi, Colin sandviç ekmeklerini bölüştürerek Mary ile paylaştı.

III

Şarkı sona erdi ve barın her yanında konuşmalar başladı, önceleri alçak perdeden, hoş bir uğultu, yabancı bir dilin ünsüzleriyle ünlülerinin yan yana gelmesinden oluşan haşırtı... Kısaca belirtilen fikirlere verilen kısa yanıtlar ya da ufak onaylama mırıltıları... Derken kısa sessizlikler, derken daha karmaşık düşüncelerin dile getirilmesi, seslerin yükselmesi, yanıtların da aynı oranda uzaması... Daha bir dakika bile geçmeden birkaç yoğun tartışma başlamıştı bile, sanki çeşitli gruplara çeşitli tartışma konulan dağıtılmıştı. O andan sonra müzik dolabından şarkı sesi gelecek olsaydı bile, artık kimse dinlemezdi.

Robert, masanın üstündeki kadehini iki eliyle birden kavramış, kızıl sıvıya bakarken sanki soluğunu tutmuş gibiydi, bu da, onu dikkatle izleyen Mary ile Colin’in rahat soluk almalarını engelliyordu. Sokakta göründüğünden daha yaşlı görünüyordu adam. Yandan yansıyan elektrik ışığı, yüzünde ızgarayı andıran, neredeyse geometrik çizgiler belirliyordu. Her iki burun deliğinin yanından dudaklarının köşelerine uzanan iki derin çizgi, hemen hemen kusursuz bir üçgen oluşturmuştu. Alnında derin paralel izler vardı, bunların bir iki santim aşağısında ise, tam burnunun üstünde, kesin bir dik açı oluşturan çok derin bir oyuk, katlanmış bir deri parçası görülüyordu. Başını sallayıp duruyordu, derin soluklar verdikçe geniş omuzlan düşüyordu. Mary ile Colin, hikâyenin ilk cümlesini duyabilmek için ona doğru eğilmişlerdi.

“Babam ömrü boyunca diplomattı ve çok uzun yıllar Londra’da, Knightsbridge semtinde yaşadık. Ama ben tembel bir çocuktum,” -Robert gülümsedi- “onun için İngilizcem hâlâ kusursuz değil.” Burada sanki itiraz beklercesine durakladı. “Babam iriyan bir adamdı. Ben en küçük çocuğu ve tek oğluydum. Bir yere oturduğunda böyle otururdu.” Robert biraz önceki dik, gergin oturuşunu yineledi ve ellerim iki dizinin üstüne yerleştirdi. “Ömrü

boyunca şöyle bir bıyığı vardı.” Robert burnunun altında iki parmağım birleştirdi. “Bıyıkları ağarmaya başladığında, küçük bir fırçayla, aynı kadınların rimel sürmek için kullandıkları fırçalar gibi bir fırçayla siyaha boyardı.

“Herkes korkardı ondan. Annem, dört kız kardeşim, hatta büyükelçi bile babamdan korkardı. Bir kaşını çattı mı, kimse ağzını açamazdı. Sofrada, önce babam hitap etmedikçe kimse konuşamazdı.” Robert çevredeki gürültüyü bastırabilmek için sesini yükseltti. “Evde davet olduğu, annemin giyinmesi gereken akşamlarda, hepimiz, sırtımız dik oturup babamın okuduğu kitabı dinlemek zorundaydık.

“Her sabah saat altıda yataktan kalkar, tıraş olmak üzere banyoya girerdi. O işini bitirene dek bizim yataktan kalkmamız yasaktı. Küçükken, ondan hemen sonra kalkmaya ve hızla banyoya girip ondan kalan kokuyu koklamaya dikkat ederdim. Kusura bakmayın, çok kokuturdu, ama kullandığı tıraş sabununun ve kolonyanın kokusu hep daha ağır basardı. Bugün bile kolonya kokusu benim için babamın kokusudur.

“En sevdiği evladı bendim, tutkuyla severdi beni. Çok iyi anımsarım -herhalde çok kez olmuştur- ablalarım Eva ile Maria on dört, on beş yaşlarındaydılar. Akşam yemeği sırasında ona yalvar yakar olurlardı. ‘N’olur baba, n’olur! ’ Ve o her şeye ‘Hayır’ derdi. Hayır! Okul gezisine gidemezlerdi, çünkü erkek çocuklar da gidecekti. Hayır, beyaz soket çoraptan başka çorap giymelerine izin yoktu. Hayır, öğleden sonra bile olsa annemsiz tiyatroya gitmeleri yasaktı. Arkadaşları bizde kalamazdı, çünkü hiç kiliseye gitmeyen kötü kızlardı. Derken birden babam yerinden kalkar, benim sandalyemin arkasına dikilirdi kahkahalarla gülerek. Kucağındaki peçeteyi alıp boynuma bağlardı. ‘Bakın, bakın,’ derdi, ‘benden sonraki aile reisi bu. Robert’in gözüne girmeniz gerek.’ Sonra da, kararları benim vermemi isterdi, ama elini hep şuramda tutar,

ensemi parmakları arasında sıkıştırırdı. Babam bana sorardı: ‘Robert, kızlar annelerininki gibi ipek çorap giysinler mi?’ Ve on yaşındaki ben, bas bas bağrırdım, ‘Olmaz baba.’ ‘Peki, yanlarında anneleri olmadan tiyatroya gitseler olur mu?’ ‘Kesinlikle olmaz baba?’ ‘Robert, arkadaşları gece bizde kalsın mı?’ ‘Asla baba! ’

“Gururla verirdim bu yanıtları, kullanıldığımın farkına varmayarak. Belki bir tek kez olmuştur bu, ama çocukluğum boyunca her akşam olmuş gibi geliyor bana. Babam, masanın başındaki yerine döner, çok üzgün bir hava takınırdı, ‘Eva, Maria kusura bakmayınız... Ben tam fikrimi değiştirmeyi, size izin vermeyi düşünüyordum, ama Robert’in dediğini duydunuz. Ona karşı gelemeyiz. ’ Ve gülerdi. Ben de gülerdim, her dediğine, kelimesi kelimesine inanırdım. Annem, elini omzuma koyup ‘Sus Robert’ deyinceye dek katıla katıla gülerdim.

“Peki, ablalarım benden nefret etmezler miydi? Şimdi anlatacağım olay bir tek kez oldu, çok iyi biliyorum. Hafta sonuydu, bir gün öğleden sonra ev bomboştu. Aynı iki ablamla, Eva ve

Mana ile birlikte ana-babamızın yatak odasına girdim. Ben yatağın üstünde otururken kızlar annemin tuvalet masasında ne varsa saçıp döktüler. Önce tınaklarını boyadılar ve havada sallayarak kuruttular. Yüzlerine kremler, pudralar sürdüler, dudak boyaları kullandılar, kaşlarını yoldular, kirpiklerine rimel sürdüler. Gözlerimi kapatmamı söylediler, beyaz soketlerini çıkarıp annemin çekmecesinden çıkardıklan ipek çoraptan giydiler. Derken, çok güzel iki kadına dönüşmüş olarak durup birbirlerini süzdüler. Bir saat boyunca evin içinde dolaşıp omuzlarının üstünden aynalara, camlara baktılar. Misafir odasının ortasında dolanıp durdular, koltuklara kurulup saçlarıyla oynadılar. Onlar nereye ben de oraya peşlerinden gidiyordum, onları seyrediyordum. ‘Ne kadar güzeliz, değil mi, Robert?’ diye soruyorlardı bana. Şaşkına döndüğümü biliyorlardı. Çünkü bu kızlar artık benim ablalarım değil,

Amerikalı film yıldızlarıydı. Kendi kendilerine bayılıyorlar, durup durup birbirlerini öpüyorlardı, artık gerçekten kadın olmuşlardı.

“Daha sonra banyoya girip yüzlerindeki boyalan yıkadılar. Şişeleri, kavanozları yerli yerine yerleştirip pencereleri de açtılar ki annem döndüğünde kendi kokusunu duymasın. İpek ço-rapları, jartiyerleri, aynı annemin yaptığı gibi katlayıp dolaba kaldırdılar. Pencereleri kapayıp aşağı indiler, annemin dönmesini beklemeye başladılar. Bütün bu süreler boyunca ben çok heyecanlıydım. O güzel kadınlar birden değişip gene ablalarım olmuşlardı, uzun boylu, sıska okul öğrencileri…

“Derken akşam yemeğine oturduk. Ben hâlâ çok heyecanlıydım, ama ablalarım hiçbir şey olmamış gibi davranıyorlardı. Babamın bana baktığını hissediyordum. Kafamı bir kaldırdım ki, gözlerini gözlerime dikmiş, sanki ruhumu okuyor. Çatalını, bıçağını ağır ağır bıraktı, lokmasını çiğnedi, yuttu ve dedi ki: ‘Söyle bakalım Robert, bugün öğleden sonra ne yaptın?’ Tanrı gibi her şeyi bildiğine inanıyordum. Gerçeği olduğu gibi söyleyecek gücüm olup olmadığım sınıyor sandım. Yani, yalan atmanın hiç anlamı yoktu. Onun için her şeyi anlattım ona: dudak boyasını, pudralan, kremleri, kokuları, annemin çekmecelerinden çıkan ipek çoraplan ve sanki bu her şeyi hoş gösterecekmiş gibi, her şeyin nasıl da dikkatle yeniden yerli yerine konulduğunu. Pencerelerden bile söz ettim. Ablalarım başlangıçta gülerek her dediğimi inkâr ettiler, ama ben sözü uzattıkça seslerini kestiler. Sonunda babam, sakin bir sesle ‘Teşekkür ederim Robert’ dedi ve yemeğini yemeğe devam etti. Sofradan kalkılıncaya dek kimse bir şey söylemedi. Ablalarıma bakmayı göze alamıyordum.

“Yemekten sonra, yatma saatimden hemen önce, babamın çalışma odasına çağrıldım. Bu odaya girmek öteden beri yasaktı, çünkü burada devlet sırları vardı. Evin en büyük odasıydı, kimi kez başka diplomatları ağırlardı babam orada. Pencereler yerden tavana, onlan örten kırmızı kadife

perdeler tavandan yere uzanıyordu. Tavanlarda altın varak süslemeler vardı. Bir de görkemli kristal bir avize. Duvarların çoğunu kaplayan kitaplıkların camlı kapılan vardı. Yerler çok kalın halılarla kaplıydı. Hatta duvarların bazılarında bile halılar asılıydı. Babam çok değerli bir halı koleksiyonuna sahipti.

“Üstü kâğıtlarla, dosyalarla dolu kocaman masasının gerisinde oturuyordu babam, iki ablam önünde ayakta duruyorlardı. Odanın öteki ucundaki koca meşin koltuğa oturttu beni. Bu koltuk, kendisi de ünlü bir diplomat olan büyükbabamdan kalmaydı. Kimse konuşmuyordu. Sessiz bir filmin içindeydik sanki. Babam çekmecesinden kalın meşin bir kemer çıkardı ve ablalarımı dövdü -ikisinin de kıçlarına çok sert üç vuruş- ve ne Eva ne de Maria en ufak bir ses çıkartılar. Birden çalışma odasının dışındaydım, kapı kapanmıştı. Ablalarım ağlamak için odalarına çıkmışlardı. Ben de yukarı, kendi odama çıktım. Her şey bitti. Babam konuya bir daha değinmedi.

“Ablalarım! Benden nefret ediyorlardı. Öçlerini alacaklardı elbette. Haftalarca başka bir şey düşünmediler, konuşmadılar, eminim. Planlarını gerçekleştirdikleri gün ev gene boştu. Annemle babam dışan çıkmışlar, aşçı kadın izinli, kızların dövülmesi olayının üstünden bir ay, belki de daha fazla geçmiş... Yalnız önce şunu da söyleyeyim ki, babamın gözdesi olmama karşın, bana yasak olan pek çok şey vardı. Özellikle tatlı şeyler yemek ya da içmek yasaktı, çikolata yok, limonata yok. Büyükbabam, babamın meyve dışında herhangi bir tatlı yemesine izin vermezmiş. Bunlar insanın midesini bozarmış, ama daha da önemlisi, tatlı şeyler, özellikle de çikolata erkek çocuklarını bozarmış. Erkekleri de kızlar gibi zayıf karakterli yaparmış. Belki de bir doğruluk payı vardı bunda, kimbilir. Belki bilim bir gün açıklığa kavuşturacaktır. Bir de babam, dişlerim konusunda çok titizdi, kendisininkiler gibi kusursuz dişlere sahip olmamı istiyordu. Evin dışında başka çocuklardan şeker alıp yerdim, ama evin içinde zırnık yoktu.'

“Neyse, işte o gün, en küçük ablam Alice, bahçede yanıma gelerek, ‘Robert, Robert, mutfağa koş, Eva ile Maria sana çok güzel bir sürpriz hazırlamışlar,’ dedi. Önce, bana bir oyun oynadıklarını sandığım için gitmek istemedim, ama Alice hiç durmadan, ‘Hadi Robert, çabuk ol... Bak içerde neler var,’ diyordu. Sonunda gittim. Eva, Maria ve öteki ablam Lisa oradaydılar. Mutfak masasının üstünde iki büyük şişe limonata, kremalı kocaman bir pasta, iki paket yemeklik çikolata ve büyük bir kutu lokum vardı. ‘Bütün bunlar senin,’ dedi Maria. Hemen kuşkulandım ve sordum, ‘Neden?’ ‘Bundan sonra bize daha iyi davranmam, bizimle daha iyi geçinmeni istiyoruz. Bunları ye de, seni ne kadar sevdiğimizi hiç unutma.’ Bu sözler bana akla yakın geldi, masanın üstündekiler de o kadar leziz görünüyordu ki, dayanamadım, oturdum, limonata şişesine uzandım. Ama Maria elimi tuttu, önce bir ilaç içmem gerektiğini söyledi. ‘Neden?’ diye sordum. ‘Tatlı şeyler insanın midesine dokunur, biliyorsun. Şimdi hastalanırsan, babam neler yediğini anlar, sonra hepimizin başı belaya girer. Ama ilacı içersen miden bozulmaz.’ Ben de ağzımı açtım, Maria dört büyük kaşık, yağ gibi bir şey içirdi bana. İğrenç bir şeydi, ama aldırmadım, çünkü hemen ardından çikolatalara, pastaya, limonataya saldırdım.

“Ablalarım masanın çevresinde durup beni seyrettiler. ‘Güzel mi?’ diye soruyorlardı, ama o kadar hızlı atıştırıyordum ki, konuşamıyordum. Kızlar bana çok iyi davranıyorlar, çünkü günün birinde büyükbabamın konağının bana kalacağım biliyorlar, diye düşündüm. Limonata şişelerinden biri bitince, Eva ötekini eline alıp, ‘Artık bunu içemez, dolaba kaldırayım,’ dedi. Maria da, ‘Evet, doğru kaldır. İki şişeyi birden büyük erkekler içebilir ancak,’ dedi. Bense şişeyi ellerinden kaptığım gibi, ‘Tabii içerim,’ diye haykırdım. Bütün kızlar, bir ağızdan, ‘Olmaz Robert, içemezsin, imkânsız,’ diye tutturdular. Bunun üzerine o şişeyi bitirdim elbette, çikolataları,

lokumlan, pastayı da bitirdim. Ablalarım ellerini çırparak, ‘Bravo Robert,’ diye tempo tuttular.

“Ayağa kalkmaya davrandım. Mutfak çevremde dönmeye başladı ve fena halde tuvalete gitmem gerekiyordu. Birden Eva ile Maria beni yere ittiler ve kalkmamam için üstüme abandılar. Benden çok daha büyüktüler, gücüm yetmezdi onlara. Upuzun bir ip hazırlamışlardı, ellerimi arkamdan bağladılar. Bütün bunlar olurken, Alice ile Lisa ‘Bravo Robert’ diye el çırpmayı sürdürüyorlardı. Derken Eva ile Maria beni zorla yerden kaldırıp iteleye iteleye mutfaktan çıkardılar, koridoru sonra büyük holü geçtik, babamın çalışma odasına girdik. İçerde duran anahtarı aldılar, kapıyı kapatıp dışardan kilitlediler. ‘Hoşça kal, Robert’ diye kapının öte yanından seslendiler. ‘Babamın odasında babam gibi büyük adamsın artık.’

“İnanılmaz derecede büyük odanın tam ortasında, kocaman avizenin altında kalakaldım. Beni neden oraya kapattıklarını hemen anlayamadım. Sonra anladım. Düğümlerden kurtulmaya çalıştım, ama çok sıkı bağlamışlardı. Avaz avaz bağırdım, kapıyı tekmeledim, kafamla da güm güm vurdum, ama evin içinden en ufak bir ses gelmiyordu. Odanın bir ucundan öbür ucuna koşuşturup duruyor, bir yer arıyordum, ama her köşe pahalı halılarla kaplıydı. Sonunda kendimi tutamadım artık. Önce limonata aktı, sonra da sıvılaşmış olarak pasta ve çikolatalar. İngiliz okul çocukları gibi kısa pantolon giymiştim. Bir tek yerde durup yalnızca bir halıyı rezil edeceğime oradan oraya koşuyor, bir yandan da bağıra bağıra ağlıyordum - sanki babam daha o anda peşimden kovalıyormuş gibi.

“Anahtar kilitte döndü, kapı ardına dek açıldı, Eva ile Mana içeri daldılar, ‘Çabuk, çabuk, babam geliyor,’ diyerek ellerimi çözdüler, anahtarı eski yerine koydular ve deliler gibi gülerek kaçtılar. Babamın arabasının kapının önünde durduğunu işittim.

“Önce kıpırdayamadım. Sonra elimi cebime atıp bir mendil çıkardım. Duvarın yanına gidip -evet duvara bile sıçramıştı,

babamın masasına bile- çok eski bir Acem halısını silmeye çalıştım. Derken gözüm kendi bacaklarıma ilişti. Kapkara kesilmişlerdi. Mendil çok küçüktü, işe yaramıyordu, masaya koşup birtakım kâğıtlar aldım. Babam beni öyle yakaladı işte, devlet evrakı ile dizlerimi temizlerken. Çalışma odasının tabanı ise ahır tabanına dönmüştü. Ona doğru iki adım attım, dizlerimin üstüne düştüm ve ayaklarının dibine kusmaya başladım. Çok uzun süre kustum. Başımı kaldırdığımda hâlâ kapının içinde duruyordu, hiç kıpırdamamıştı, evrak çantası elindeydi, yüzünde hiçbir anlam yoktu. Kustuğum yere baktı ve sordu: ‘Robert, sen çikolata mı yedin?’ Dedim ki: ‘Evet baba, ama...’ Ve bu kadarı onun için yeterliydi. Daha sonra annem gelip beni odama götürdü. Ertesi sabah bir ruh doktoru geldi ve travma geçirdiğimden söz etti. Oysa babam için benim çikolata yemiş olmam yeterliydi. Üç akşam üst üste dövdü beni ve aylarca bir tek tatlı söz söylemedi. Yıllar boyunca çalışma odasına girmeme izin verilmedi, o günden sonra ilk kez müstakbel karımla girebildim. Ömrümde bir daha ağzıma çikolata koymadım ve ablalarımı hiçbir zaman affetmedim.

“Cezalı olduğum sürece, benimle konuşan tek kişi annemdi. Babamın beni çok fena dövmemesini ve dayakların üç günden fazla sürmemesini o sağlamıştı. Uzun boylu, çok güzel bir kadındı. Genellikle beyazlar giyerdi; beyaz bluzlar, beyaz eşarplar, beyaz ipekli elbiseler. Hep öyle beyazlar içinde anımsıyorum onu. İngilizceyi çok ağır ağır konuşurdu, amâ herkes ne kadar hoş, ne kadar kusursuz olduğunu söyleyerek İngilizcesini överdi.

“Küçükken, sık sık kötü düşler görürdüm, çok kötü düşler. Uykumda yürürdüm de -şimdi bile bazen yaparım bunu. Gece yarısı korkulu bir düşten uyandığım çok olurdu, hemen ona seslenirdim -İngiliz çocukları gibi ‘Mom’ derdim. Sanki hiç uyumamış, beni beklemiş gibi ta koridorun öteki ucundaki odasından hemen duyardı. Karyolası hemen gıcırdar, elektrik yanar, çıplak ayağında

bir kemik çıtlardı. Odama geldiğinde her zaman, 'Nen var, Robert?' diye sorardı. Ben de bir bardak su isterdim. Hiçbir zaman 'Kötü bir düş gördüm ya da 'Korkuyorum,' demezdim. Hep bir bardak su. Suyu banyoda doldurur, getirir, ben içip bitirinceye dek başımda beklerdi. Sonra şakağımdan öperdi, ben de hemen uyurdum. Kimi kez aylarca, her gece olurdu bu, ama suyu akşamdan başucumda bırakmazdı hiç. Gece yarısı onu çağırmak için bir bahaneye ihtiyacım olduğunu bilirdi. Benim açıklamamam gerekmiyordu. Birbirimize çok yakındık. Evlendikten sonra bile, kendisi ölünceye dek, her hafta gömleklerimi ona götürürdüm.

"Babam yolculuğa çıktığında annemin yatağında yatardım, tam on yaşıma kadar. Sonra birden bu âdete son verdik. Bir gün öğleden sonra Kanada büyükelçisinin karısı çaya gelecekti. Bütün gün hazırlıklar yapıldı. Annem, çay fincanıyla tabağının nasıl tutulacağım iyice öğretti ablalarıma. Küçük pastaları ve minik sandviçleri tepsi içinde ben tutacaktım konuklara. Beni berbere gönderdiler, boynuma her şeyden çok nefret ettiğim kırmızı bir papyon taktılar. Büyükelçinin karısının saçları maviydi.

Ömrümde hiç görmemiştim böylesini. Yanında on iki yaşındaki kızı Caroline vardı. Sonradan öğrendim ki, babam iş ilişkileri yüzünden iki ailenin dost olmasını istiyormuş. Biz çocuklar sessiz sessiz oturup iki annenin konuşmalarını dinledik. Kanadalı hanım bizlere bir şey sorduğunda sırtımızı dikleştirip nazik nazik yanıtlıyorduk. Bugünkü çocuklara böyle terbiye verilmiyor. Derken annem, evi ve bahçeyi göstermek için elçinin karısıyla odadan çıktı, biz çocuklar yalnız kaldık. Ablalarım en süslü giysilerini giymişler, kanepede yan yana oturuyorlardı. Birbirlerine o kadar yakındılar ki, tek bir kişi, tek bir danteller, kurdeleler, bukleler karmaşası gibi duruyorlardı. Hep birlikte oldular mı çok korkunçtular. Caroline tahta iskemlelerden birinde oturuyordu, ben de ötekisinde. Birkaç dakika kimse konuşmadı.

“Caroline mavi gözlüydü, yüzü ufacıktı, bir maymunun yüzüne benziyordu. Burnunun üstünde çiller vardı, o gün saçım bir tek örgü halinde örmüş, sırtından sarkıtmıştı. Kimse bir şey demiyordu, ama gözümün ucuyla ablalarımdan birinin ötekini dürttüğünü görebiliyordum. Üst katta, bir odadan ötekine geçen annemle Caroline’nin annesinin seslerini işitebiliyorduk. Birden Eva sordu: ‘Bayan Caroline, annenizle mi yatarsınız?’ Caroline ‘Hayır,’ dedi, ‘ya siz?’ Bunun üzerine Eva: ‘Biz değil, ama Robert yatar. ’

“Kıpkırmızı kesildim, az daha fırlayıp kaçacaktım odadan. Ama Caroline bana dönerek gülümsedi ve ‘Ne kadar şeker,’ dedi. O anda âşık oldum ona ve bir daha annemin yatağında yatmadım. Altı yıl sonra Caroline ile yeniden karşılaştık, ondan iki yıl sonra da evlendik.”

Bar boşalmaya başlamıştı. Tavan ışıkları yakılmış, adamın biri yerleri süpürmeye koyulmuştu. Öykünün son bölümlerinde Colin kolunu masaya, kafasını da koluna dayayıp uyuklamıştı. Robert boş şarap şişelerim masadan alıp bara götürdü, orada birtakım talimatlar veriyormuş gibi konuştu. Bir başka adam gelip kül tablalarını bir kovaya boşalttı ve masanın üstünü sildi. Robert yanlarına döndüğünde Mary dedi ki: “Karınız hakkında pek bir şey anlatmadınız.”

Adam, kadının avucuna bir kibrit kutusu koydu, üstünde barın adı ve adresi yazıyordu. “Hemen hemen her akşam buradayım,” dedi ve kadının parmaklanın kutunun üstüne katlayarak sıktı. Colin’in sandalyesinin yanından geçerken Robert uzanıp onun başım okşadı. Mary onun çıkıp gidişini seyretti, bir iki daha esneyerek oturduğu yerde kaldı. Sonra Colin’i uyandırıp merdivenlere doğru yöneltti. Bardan en son onlar çıktılar.

IV

Yolun bir ucu kesin bir karanlığın içinde kayboluyordu; öbür yanda ise soluk, mavimsi gri bir ışığın altında bir dizi alçak yapı görülebiliyordu. Granitten oyulmuş bloklara benzeyen bu yapılar da, yolun kıvrıldığı yerde karanlığa karışıyorlardı. Binlerce metre yukarıda, gökyüzünde gezinen bulutlardan birinin bir kıyısı kızarmaya yüz tutmuştu. Serin, tuzlu bir rüzgâr esti ve Colin ile Mary'nin oturdukları basamağın dibinde duran bir ambalaj kâğıdı parçasını hışırdattı. Hemen başlarının üstünde bulunan, panjurları sıkıca kapanmış pencerenin ardından hafif bir horlama sesi ve bir somyanın gıcırtısı geldi. Mary, başını Colin'in omzuna yasladı. Colin de arkasındaki duvara, iki oluk borusunun arasındaki düz yere yaslandı. Sokağın aydınlık ucundan onlara doğru hızlı hızlı gelen bir köpek göründü. Hayvanın tırnaklan, aşınmış taş zemin üstünde tık tık tıklıyordu. Onların yanına ulaştığında duraklamadı, hatta başım çevirip bakmadı bile. Karanlığa karıştığında ayak sesleri hâlâ duyuluyordu.

“Haritalan yanımıza alacaktık,” dedi Colin.

Mary ona daha da sokuldu. “Hiç önemli değil,” diye mırıldandı. “Tatildeyiz ya.”

Bir saat kadar sonra çocuk ve gülüşme seslerine uyandılar. Bir yerde tiz bir çan çalıp duruyordu. Ortalık aydınlıktı, ısınmış ve nemlenmiş olan esinti şimdi bir hayvanın soluğuymuş duygusunu uyandınyordu. Önlerinden mavi önlüklü, siyah yakalı ve kolluklu küçük çocuklar geçiyordu, hepsinin de sırtlarında okul çantaları vardı. Colin ayağa kalktı, başım iki elinin arasında tutarak dar sokağın ortasına doğru yalpaladı. Çocuklar önce açıldılar, sonra çevresinde toplaştılar. Küçük bir kız, elindeki tenis topunu onun göbeğine fırlattı ve top geri döndüğünde yakaladı. Ötekiler sevinç çığlıklan atarak kızı kucakladılar. Derken çan sesi kesildi ve çocuklar hemen suskunlaşarak, suratlarını asıp koşmaya koyuldular. Sokak birden bomboş

kaldı. Mary, basamağın orada iki büklüm olmuş, baldırlarından birini iki eliyle hart hart kaşıyordu. Colin, sokağın ortasında durmuş hafif hafif sallanarak alçak damlı yapılardan yana bakıyordu.

“Bacağımı bir şey ısırmış,” diye seslendi Mary.

Colin onun yanına gelip arkasında durdu, kaşınmasını izledi. Birtakım küçük kızarıklar, o kaşıdıkça genişliyor, bozuk para büyüklüğünde parlak kızıl noktalara dönüşüyordu. “Bırak, kaşıma,” dedi Colin, kadını bileğinden yakalayıp sokağa doğru çekti. Arkalarından uzaktan, çocukların çok geniş bir salonda yankılandığı anlaşılan seslerini işittiler. Ya bir dua okuyorlar ya da çarpım cetvelini söylüyorlardı. Mary ayağının üstünde sekiyordu, “Allahım” diye haykırdı, çektiği acıyı hafife almaya çalışarak, “kaşımazsam öleceğim. O kadar da susamışım ki!”

Colin, akşamdan kalmışlığın getirdiği ve her zamanki davranışlarına hiç uymayan, uzak, sert bir tavır içindeydi. Mary’nin arkasında durup onun iki elini iki yanına yapıştırdı ve sokağın aşağısına doğru yürütmeye başladı. “Bu yana gidersek,” dedi kadının kulağına, “deniz kıyısına ulaşacağımızı sanıyorum. Orada açık bir kafe buluruz.”

Mary, onun kendisini itelemesine izin verdi. ‘Tıraş bile olmadın!”

“Unutma, tatildeyiz,” dedi Colin. Yokuş aşağı inişleri hızlandı.

Deniz hemen sokağın kıvrıldığı yerdeydi. Her iki yanında da eski püskü evlerin bulunduğu dar rıhtım bomboştu. Garip, anlamsız açılarda dikilmiş birtakım direkler vardı durgun, sarımtırak suyun içinde, ama bunlara bağlanmış herhangi bir tekne yoktu. Colin ile Mary’nin sağında, teneke bir tabela, kıyı yolunun ilerisindeki bir hastanenin girişine işaret ediyordu, iki orta yaşlı kadın, ellerinde ağzına kadar dolu plastik torbalar ve aralarında bir oğlan çocuğu ile Colinlerin geldiği yoldan rıhtıma vardılar. Tabelanın yanı başında durdular, kadınlar eğilip, sanki unutulmuş bir şey

varmış gibi plastik torbalann içini karıştırdılar. Hastaneye doğru yola koyulduklarında oğlan tiz bir sesle bir şeyler istedi ve hemen susturuldu. Colin ile Mary denizin hemen kıyısında duran birtakım sandıklann üstüne oturdular. Ölü balık kokuyordu sandıklar. Gerilerindeki kentin daracık sokaklarından, pasajlarından kurtulmuş olmak, denize karşı oturmak hoş ve rahatlatıcıydı. Gördükleri manzaranın hemen dikkat çeken parçası, yarım mil kadar ötedeki duvarlarla çevrili küçük adaydı. Burası tümüyle mezarlık olarak ayrılmış bir yerdi. Bir ucunda kilise ve küçük, taştan bir iskele vardı. Bu uzaklıktan, mavimsi sabah sisinin yarattığı perspektif bozukluğu da eklenince, parlak türbeler, mezar taşları, geleceğin aşırı kalabalık, sıkışık kentlerinden birinin silüetini oluşturuyor gibiydiler. Hava kirliliğinin oluşturduğu pusun ötesinde güneş, kirli gümüşten bir daireydi, küçük ve kesin.

Mary bir kez daha Colin'in omzuna yaslandı ve esneyerek,

“Bugün *sen* beni kollayacaksın artık,” dedi.

Adam onun ensesini okşadı. “Yani, dün *sen* mi beni kolladın?”

Kadın, “evet” anlamında başını sallayıp gözlerini kapadı. Kollarıma istemi aralarında rutinleşmişti ve ikisi de sırayla bu istemi seve seve karşılamayı benimsemişlerdi. Colin Mary'yi kollarıyla sıkıca sardı ve dalgın dalgın kulağım öptü. Mezarlık adasının arka yarımdan bir deniz otobüsü göründü, iskeleye yanaştı. inen karalar giyinmiş küçük figürlerin ellerinde çiçekler olduğu bu uzaklıktan bile seçilebiliyordu. Suyun öte yanında bir yerden ince, düdüğümsü bir çığlık geldi, belki bir martı, belki bir çocuk. Deniz otobüsü adadan uzaklaşmaya başladı.

Hastane iskelesine doğru yol alıyordu. Bu iskele, kıyının kıvrımının öte yanında kaldığından oturduktan yerden görünmüyordu. Hastane binası ise, çevresindeki alçak damlı yapıların üstünden bir kale gibi yükseliyordu; sıvaları dökülmüş, hardal renkli, asık suratlı, kırmızı kiremitli ve sivri çatılarının üstünde yüzlerce televizyon anteni taşıyan

bir kale. Bazı koğuşların demir parmaklıklı büyük büyük kapıları gemi genişliğinde balkonlara açılıyordu. Bu balkonlarda beyazlar giyinmiş hastalar ya da hemşireler oturmuş, denize bakıyorlardı.

Rıhtım ve de Colin ile Mary’nin arkasındaki sokaklar insanlarla dolmaya başladı. Siyah şallı yaşlı kadınlar, sessizliklerine sarınmış, ellerinde boş alışveriş çantalarıyla geçip gidiyorlardı. Yakınlardaki bir evden keskin bir kahve ve puro kokusu geldi, ölü balık kokusuna karıştı ve hatta onu neredeyse yok etti. Teni güneşten kurumuş, kırış kırış olmuş bir balıkçı geldi, sırtındaki yırtık pırtık gri takım elbise ve bir vakitler beyaz olan düğmeleri dökülmüş gömleğiyle, yıllar önce memuriyetten kurtulmuş birini andırıyordu. Bir yığın balık ağını sandıkların yanına, neredeyse Colin’in ayaklarının dibine bıraktı. Colin, özür diler gibi bir el hareketi yaptı. Ama yeniden yola koyulmuş olan adam, kendi kendine “Turistler” diye mırıldandı ve onun gibilerin kusuruna bakılmayacağını belirtmek istercesine elini salladı.

Colin, Mary’yi uyandırdı, hastanenin iskelesine dek yürümeye ikna etti onu. Orada bir kafe bulamazlarsa deniz otobüsüne biner, kentin merkezine giderlerdi. Otelleri de oraya yalandı zaten.

Hastane bahçesinin görkemli demir kapısının önüne vardıklarında deniz otobüsü kalkmak üzereydi. Mavi ceketli, gümüş çerçeveli kara gözlüklü, ince kara bıyıklan birbirinin tıpatıp aynısı olan iki delikanlının yönetimindeydi deniz otobüsü. Biri dümende hazır beklerken, öteki halatı iskele babasından usta ve küçümseyici bilek hareketleriyle çözüyordu; tekne, yağlı suyun üstünde, karadan epey uzaklaşmışken, mümkün olan son anda atladı, aynı hareketi sürdürerek çelik parmaklığı çekip sürgüledi ve uzaklaşan kıyıya boş gözlerle bakarak dümendeki arkadaşına bağıra çağıra bir şeyler söyledi.

Konuyu hiç konuşmadan karaya doğru döndüler, hastanenin görkemli bahçe kapısından giren kalabalığa karıştılar. Ana

kapıya doğru çıkan dik asfalt yolun iki yanında çiçek tarhıları vardı. Yol boyunca, sıra sıra yaşlı kadınlar, çömeldikleri yerden dergiler, çiçekler, haçlar, küçük heykelcikler satıyorlardı, ama onlara dönüp bakan bile yoktu.

“Poliklinik varsa, büfe de vardır,” dedi Colin, Mary’nin elini daha da sıkarak.

Mary birden artık dayanamayacağım hissetti. “Bir bardak su! Bir bardak su vardır kesinlikle.” Alt dudağı çatlamıştı, gözlerinin çevresi ise mosmordu.

“Kesinlikle,” dedi Colin. “Ne de olsa hastane.”

Çok süslü, çok büyük cam kapılann üstünde yarım daire oluşturan kocaman bir vitray vardı. Bu kapının önünde sıraya girmişti herkes. Ayaklarının ucunda durduklarında, insan ve bitki yansımalarının arasından üniformalı bir adam -polis ya da kapıcı- gördüler. Bir kapıyla ötekinin arasında durmuş, her gelenin kimliğini kontrol ediyordu. Çevrelerindeki herkes, ceplerinden, çantalarından parlak sarı kartlar çıkarıyorlardı. Besbelli ziyaret saatiydi, çünkü sırada bekleyen hiç kimse hastaymış gibi durmuyordu. Kalabalık gittikçe dayanıyordu kapıya. Son derece süslü harflerle yazılmış bir yazı, uzun ve karmaşık bir cümlenin iki yerinde “güvenlik”i andıran iki kelime kullanarak bir şeyler anlatıyordu. Colin ile Mary, vaktinde sıradan ayrılamayacak ve bir kez eşiği aşıp üniformalı adamın karşısına geldiklerinde su içmek isteklerini dile getiremeyecek kadar yorgun olduklarından, gerisin geriye dönmek zorunda kaldılar. Kapının önünde birikmiş olan insanlardan sempati ve genel tavsiyeler içeren sözler geldi. Çevrede birkaç tane kafe varmış, ama hiçbiri de hastane kapısına yakın değilmiş. Mary, bir yere oturup ağlamak istediğini söyledi ve tam bu işe uygun bir yer bulmak için bakınmaktaydılar ki, bir deniz motorunun boğuk sesi duyuldu, adamın biri bağırdı. İskeleye başka bir deniz otobüsü yanaşmaktaydı.

Otellerine varmak için, dünyanın en ünlü turistik merkezlerinden birinden geçmek zorundaydılar tabanı damalı taşlarla döşenmiş alabildiğine büyük bir meydan; üç yanı yüksek, kemerli, heybetli yapılarla kapanmış, açık olan tek yanında ise kırmızı tuğladan bir saat kulesi, onun da ötesinde, beyaz kubbeleri, parıltılı cephesi ile pek ünlü bir katedral. Bu katedral, yüzlerce yıllık uygarlığın bir bileşimi olarak tanımlanırdı kitaplarda. Meydanın daha uzun olan iki yanında, iki rakip ordu gibi karşı karşıya dizilmiş sandalyeler ve küçük yuvarlak masalar vardı; bunlar oranın eski ve ünlü kafelerine aitti. Her kafenin bitişiğinde, çalgıcılar ve şefleri sabahın sıcağının farkında değilmişçesine siyah smokin giymiş küçük orkestralar aynı anda çalıyordu. Aynı anda romantik müzik, askeri müzik, valsler, popüler operaların en patırtılı parçaları çalınmaktaydı. Güvercinler her yana doluşmuşlar, uçuyorlar, konuyorlar, kırıtarak yürüyorlar ya da pisliyorlardı. Kızgın güneşin altında parıldayan parke taşlarının üstünde turistler gidiyorlar, geliyorlar, ya da küçük gruplar halinde arkadların orada gözden kayboluyorlardı. Yetişkin erkeklerin herhalde üçte ikisi fotoğraf makinesi taşıyordu.
Colin ile Mary vapurdan buraya dek zorlukla yürümüşlerdi, şimdi de meydanı kat etmeden önce, saat kulesinin gittikçe küçülen gölgesinde durdular. Mary, üst üste birkaç küçük soluk aldı ve gürültüyü bastırmak için yüksek sesle konuşarak, buralarda bir yerde içecek su bulmayı önerdi. Birbirlerine iyice sokularak, meydanın kıyısından kıyısından yürümeye koyuldular, ama hiç boş masa yoktu, başkasıyla paylaşılabilecek masa bile yoktu. Çabucak anlaşıldı ki, meydanın bir ucundan bir ucuna yürüyüp duran insanların çoğu oturacak bir yer bulma peşindeydiler ve labirente benzeyen yan sokaklara dalanlar bu işi beceremedikleri için çekip gidiyorlardı.
Sonunda, ödeme yapabilmek için adisyon fişini sallayarak sandalyelerinde kıvranan yaşlı bir çiftin masasının başında

birkaç dakika bekledikten sonra oturabildiler. Ama masanın, o masaya bakan garsonun en uzağında olduğu ve başlarını çevirerek, parmaklarını şıklatarak, türlü işaretler yaparak adamın dikkatini çekmeye çalışan pek çok müşteriye kendilerinden önce servis yapılacağı besbelliydi. Mary, kan çanağına dönmüş gözlerini kısarak Colin'e baktı ve şişmeye başlamış olan çatlak dudaklarıyla bir şeyler mırıldandı. Colin önündeki minik kahve fincanının içinde kalmış olan artığı ona şakayla kanşık uzattığında ise, yüzünü ellerine gömdü.
Colin, sıkışık masaların arasında hızla yürüyerek kemerlerin oraya vardı, ama barın girişindeki gölgelik yerde birbirleriyle sohbete dalmış olan garsonlar onu kovaladılar. “Su yok,” dedi garsonlardan biri, kemerlerin çerçevelediği yüzlerce paralı müşteriden oluşmuş insan denizine doğru elini sallayarak. Colin masaya döndü, Mary'nin elini tuttu. Oturdukları yer, iki ayrı orkestradan hemen hemen aynı uzaklıkta, ikisinin odasındaydı. Müzik sesi çok yüksek değildi, ama birbirinin tersi melodi ve ritimlerin yarattığı uyumsuzluk, herhangi bir karara varmalarını güçleştiriyordu. “Bir şeyler getirecekler galiba,” dedi Colin tedirgin bir havayla.
El tutuşmaktan vazgeçip sandalyelerinin arkalığına yaslandılar. Colin, Mary'nin bakışını izleyerek az ilerki masada oturan bebekli aileyi gördü. Baba, yavruyu belinden yakalamış, masanın üstünde tutuyordu. Dolu kül tablaları, boş kahve fincanları arasında sallanıyordu bebek. Beyaz bir şapka, yeşil-beyaz çizgili bir gemici gömleği, pembe dantel ve beyaz kurdelelerle süslü şişkince bir don, san soket çorap ve kırmızı deri patikler giymişti. Ağzındaki yalancı memenin mavi plastik dairesi dudaklarına yapışmış, onları görünmez etmişti. Bu da yüzüne sürekli ve komik bir şaşkınlık ifadesi yerleştirmişti. Ağzının kenarından uzayan tükürük çizgisi sümüklüböceklerin bıraktığı izi anımsatıyor, tombul gıdısına doğru parıltılı bir yol çiziyordu. Bebeğin yumuk elleri açılıyor, kapanıyor, kafası

bir o yana bir bu yana şaşkın şaşkın sallanıyor, altındaki kalın bezin oluşturduğu utanmazca koca poponun iki yanından şişko ve güçsüz bacaktan eğri büğrü uzanıyordu. Yusyuvarlak, saf ve vahşi gözleri, kızgın güneş altındaki meydanın öte yanına, ünlü katedralin damına sanki şaşkınlıktan öte bir kızgınlıkla dikilmişti. O katedral ki, hakkında şairane yazılar döktürenler neler neler dememişlerdi zamanında: Kemerlerinin uç noktaları mermerden köpükler gibi gökyüzüne fırlarken, bir heykeltıraşın parmaklarının biçimlendirdiği bu göz kamaştıncı dalgalar, kıyıya çarpan gerçek dalgaların zarif kıvrımlarını gölgede bırakacak bir kırılganlıkla köpürüp taşıyor gibidirler, ve benzeri… Masanın üstündeki şişman yavru, çok görkemli bir sesle geğirerek kollarını söz konusu görkemli binaya doğru salladı.

Elinde boş şişelerle dolu bir garson dans eder gibi yanlanrıdan geçerken, Colin elini havaya kaldırır gibi yaptı, ama o daha bu jesti tamamlamadan adam dönmüş, başka masalara doğru uzaklaşmıştı bile. Çocuklu aile kalkmaya hazırlanıyordu ve tombul bebek elden ele dolaşarak annesinin kollarına ulaştı. Anne, önce elinin tersiyle onun ağzını sildi, sonra da madeni aksamları parıl parıl parlayan bir pusete yerleştirdi onu; bir sürü kemer ve kopçayla kıpırtısızlaştırılan bebek, sırtüstü yattığı yerden öfkeli bakışlarını gökyüzüne çevirmişti, tekerlekler üstünde bir yerlere sürülürken.

Onun uzaklaştırılmasını seyreden Mary, “Acaba çocuklar nasıl?” dedi kendi kendine. Mary’nin iki çocuğu, babalarının yaşadığı kırsal komündeydi bu yolculuk nedeniyle. İlk geldikleri gün onlara hitaben yazılmış ve adreslenmiş üç kartpostal, halen pulsuz olarak kaldıktan otel odasının masasının üstünde duruyordu.

“Futbol oynamayı, sosisli sandviçleri, resimli romanlarını ve kola içmeyi Özlemek dışında oldukça iyidirler, eminim,” dedi Colin. El ele tutuşmuş iki erkek, oturacak bir yer

ararken birkaç saniye onların masasının başında durakladılar.
“Dağlar... Uçsuz bucaksız ovalar...” dedi Mary. “Biliyor musun, burada insan dayanılmaz ölçüde soluksuz kalıyor bazen.” Colin’e kötü kötü baktı.
Colin, onun eline uzandı. “O kartpostalları hemen gönderelim.” Mary elini çekti. Yüz metreler boyunca yinelenen kemerlere, sütunlara göz gezdirdi.
Colin de çevreye baktı. Görünürde hiçbir garson yoktu, oturan herkesin önünde ise dolu bir bardak var gibiydi.
“Burası hapishaneye benziyor,” dedi Mary.
Colin, kollarını kavuşturdu, gözünü kırpmadan uzun süre Mary’ye baktı. Bu yolculuğa çıkmak onun fikriydi. Sonunda dedi ki: “Uçağımız on gün sonra kalkıyor, parası da ödendi.”
“Trenle dönebiliriz.”
Colin, Mary’nin başının üstünden ötelere baktı.
Her iki orkestra da aynı anda sustu. Çalgıcılar arkadlara, bağlı oldukları kafelerin barlarına doğru yürümeye koyuldular. Müziğin yokluğunda büyük meydan daha da büyümüş gibiydi. Ayak sesleri, topuklu ayakkabıların şık vuruşları, sandaletlerin partal vuruşları; insan sesleri, şaşkınlık mırıltıları, çocukların bağırışları ve ana babaların susturuşları meydanı ancak yarı ya-rıya doldurabiliyordu. Mary kollarıın kavuşturdu, başı önüne düştü.
Colin ayağa kalkıp iki kolunu sallayarak bir garsonun dikkatini çekmeyi başardı. Adam başını sallayıp onlara yaklaşmaya başladı, yol üstünde boş bardak toplayarak ve yeni siparişler alarak. “İnanamıyorum,” diye haykırdı Colin coşkuyla.
“Çocukları da getirmeliydik,” dedi Mary kendi kucağına hitaben.
Hâlâ ayakta olan Colin, “Garson gerçekten geliyor!” dedi ve oturdu. Mary’nin bileğini çekiştirerek, “Ne istersin?” diye sordu.
“Onları getirmememiz çok kötü oldu.”

“Bence çok iyi oldu.”
İriyarı, zengin görünüşlü, gür kır sakallı, altın çerçeveli gözlüklü bir garson aniden masalarının başına dikilmiş, kaşlarını hafifçe kaldırarak onlara doğru eğilmişti.
“Ne istiyorsun, Mary?” diye heyecanla fısıldadı Colin.
Mary, ellerini kucağında kenetleyerek, “Bir bardak su, buzsuz...” dedi.
Colin, hevesle, “Aynısından iki tane ve de...” diyecek oldu.
Garson sırtını dikleştirdi, burnundan kısa bir soluk salıverdi, “Su mu?” dedi gaipten ses duyarcasına. Görünüşlerinin pejmürdeliğini anında değerlendiren bir bakışla ikisini de süzdü. Bir adım geri attı ve başıyla meydanın en uzak noktasını işaret eder gibi yaptı: “Çeşme var.”
Hemen uzaklaşmaya başlayan adamı kolundan yakalamak için sandalyesinde hızla döndü Colin. “Bir dakika, garson,” diye yalvardı, “aynı zamanda kahve istiyorduk ve de...”
Garson hafifçe silkinerek kolunu kurtardı. Küçümseyen bakışlar ve ses tonuyla, “Kahve mi, iki kahve mi?” diye sordu.
“Evet, evet!”
Adam, başım iki yana sallayarak uzaklaştı.
Colin sandalyesinin üstünde çöktü, gözlerini kapadı, başını iki yana salladı. Mary, dik oturmak için çaba gösterdi.
Masanın altından Colin’e hafif bir tekme savurdu. “Hadi, hadi canım, on dakika içinde otele varırız.” Colin başım salladı, ama gözlerini açmadı. “Duşumuzu yaparız, balkonumuzda otururuz, aşağıdan ne istersek getirtiriz.” Colin’in çenesi göğsüne doğru düştükçe. Mary’nin canlılığı artıyor gibiydi. “Yatağımıza gireriz... Ooooh ne güzel, tertemiz, bembeyaz çarşaflar... Panjurları kapatınz... Daha güzel bir şey düşünebiliyor musun? Sonra da ikimiz...”
‘Tamam,” dedi Colin anlamsız bir sesle. “Otele gideduralım.” Ama ikisi de kıpırdamadı.
Mary dudaklarını büzerek konuştu: “Kahvemiz gelmek üzere herhalde. Burada insanlar başlarını salladılar mı, her

türlü anlama gelebilir.”

Sabah güneşi yükseldikçe ısı artmış, meydandaki kalabalık azalmıştı. Artık kafelerde masa bulmak kolaylaşmıştı; ortalıkta dolaşan kişiler ya kendilerini bu işe adamış turistler ya da gerçek bir yerlere giden gerçek insanlardı ki bunlar da tek tüktü ve boş meydanın aşırı genişliği onları cüceleştiriyor, keskin ışık onları deforme edip dalgalandınyordu. Meydanın öte yanındaki bir orkestra yeniden toplanmış, bir Viyana valsine başlamıştı. Colin ile Mary’nin yanında ise öteki orkestranın şefi yerini almış, önündeki notaları karıştırıyor, çalgıcılar iskemlelerine oturmakla, notalarını çıkarmakla uğraşıyorlardı. Mary ile Colin, birbirlerini çok iyi tanımanın bir sonucu olarak, çoğu kez birbirlerine bir şey söylemek gereksinmesini duymadan, aynı yöne bakarlardı. Bu kez, elli altmış metre ileride, sırtı onlara dönük bir adama çevirmişlerdi gözlerini. Üzerindeki beyaz takım elbise, keskin güneş ışığında göz alıyordu, valsi dinlemek için duraklamıştı. Bir elinde fotoğraf makinesi, öteki elinde sigara tutuyordu. Tüm ağırlığını tek ayağı üstüne yüklemiş, başını valsin basit temposuna uygun olarak sallıyordu. Sonra birden döndü, müzik sürüyordu, ama o sıkılmış gibiydi. Neredeyse kırıtarak onlara doğru yürürken sigarasını yere attı, yere bakmadan üstüne bastı, ceketinin iç cebinden çıkardığı kara gözlükleri beyaz bir mendille parlattıktan sonra taktı. Adımlarına hiç ara vermeden yaptığı bu hareketler öylesine ekonomikti ki sanki hayatta değil, sahnede gerçekleştiriliyordu. Kara gözlüklere, şık kesimli bir takım elbiseye, uçuk gri ipek kravata karşın onu hemen tanıdılar ve yaklaşmasını büyülenmiş gibi izlediler. Onlan görüp görmediği belli değildi, ama doğruca onların masasına yürüyordu.

Colin inler gibi yaptı: “Keşke otele dönmüş olsaydık.” “Başımızı çevirelim,” dedi Mary, ama adam yaklaşırken gözlerini ondan ayıramadılar. Yabancı bir kentte tanıdık bir

yüz görmenin dayanılmaz çekiciliği, görülmeden seyretmenin büyüsüydü burada söz konusu olan.
“Bizi fark etmeden geçti,” diye fısıldadı Colin. Ama tam da o anda, bir yerden replik almış gibi, Robert durdu, gözlüğünü çıkardı, kollarım iki yana açarak haykırdı: “Dostlarım benim!” ve hızla yanaştı. “Dostlarım!” Colin’in elini sıktı, Mary’ninkini öpmek üzere dudaklarına kaldırdı.
Oturdukları yerde geriye yaslanıp yorgun argın gülümsediler. Adam, bir iskemle çekip ikisinin arasına oturmuştu bile, sanki birkaç saat önce değil birkaç yıl önce ayrılmışlarmış gibi, ağzı kulaklarında sırıtıyordu. Sandalyesinde kaykılarak, bir ayağının bileği öteki bacağının dizine dayanmış, açık bej deriden çizmelerini sergilemesine oturmuştu. Süründüğü kolonyanın kokusu dün geceki parfüm kadar ağır değildi, ama gene de masaya yayılıyordu. Mary bacağını kaşımaya başladı. Daha otele bile dönmediklerini, gece sokakta uyuduklarım açıkladılar, Robert dehşet içinde kaldı, oturduğu yerde dikleşti. Meydanın öte yanındaki orkestranın çaldığı ilk vals onlar fark etmeden bir başka valse dönüşmüştü, yanı başlarında ikinci orkestra ise sert bir tango çalmaya koyuldu: *“Hernando’s Hideaway.”*
“Bütün suç benim,” diye haykırdı Robert. “Sizi saçmasapan hikâyelerimle geç bıraktım... Sonra o kadar şarap...”
Colin, “Kaşınmasana,” dedi Mary’ye ve Robert’e döndü. “Ne ilgisi var! Kent haritalarını yanımıza almış olmamız gerekirdi.”
Ama Robert ayağa fırlamıştı bile. Bir eliyle Colin’in kolunu tuttu, öteki elini Mary’ye uzattı. “Evet, sorumlu benim. Ve hatamı düzelteceğim. Konuğum olacaksınız.”
Aaaa, olmaz,” dedi Colin şaşkın şaşkın. “Otelde kalıyoruz biz.
“İnsan bu kadar yorgun olduğunda oteller hiç de uygun değildir. Sizi öylesine rahat ettireceğim ki, geçirdiğiniz korkunç geceyi unutturacağım.” Robert, Mary’ye yol vermek için sandalyesini geriye itti.

Colin kadının eteğinden çekiştirdi, “Bir dakika dursana...” Kısa süren tango, birtakım ustaca nota uyarlamaları sayesinde bir Rossini uvertürüne dönüşmüş; öte yandaki vals ise hızlanıp iyice koşturmaya başlamıştı. Colin de ayağa kalktı, dikkatini toplama çabasıyla kaşlarını çattı. “Bir dakika...”
Oysa Robert, masaların arasından Mary’ye yol göstermekteydi. Kadın, uyurgezer gibi, ağır ve otomatik hareketlerle ilerliyordu. Robert dönerek sabırsızca seslendi Colin’e: ‘Taksiye bineceğiz.”
Orkestranın önünden, gölgesi hemen hemen yok olmuş olan saat kulesinin önünden geçtiler, kalabalık rıhtıma vardılar. Burada bekleşen kayıkçıların hepsi de Robert’i tanıyorlardı sanki ve onu kendi teknelerine almak için kıyasıya bir rekabete giriştiler.

V

Batmakta olan güneşin ışığı, yarı açık panjurlardan, yatak odasının duvarına baklava biçiminde turuncu renkli çizgiler olarak vuruyordu. Çizgilerin arada bir soluklaşıp karışmasına sonra yeniden parlaklaşıp netleşmesine sebep olan, gökyüzünde dolaşan ince bulutlardı herhalde. Mary, tam olarak uyanmadan, neredeyse bütün bir dakika seyretti bunları. Oda yüksek tavanlı, beyaz duvarlı ve az eşyalıydı. Kendi karyolasıyla Colin'inkinin arasında narin bir bambu masa, üstünde taştan bir sürahi ile iki bardak duruyordu. Yan duvara oymalı bir sandık dayalıydı, bunun üstünde de, toprak bir vazo içinde beklenmedik bir dal gözlükotu vardı. Bitkinin kum, gümüşi yaprakları, yan açık pencereden odaya dolan ılık esintinin etkisiyle kımıldıyor, hışırdıyordu. Balgami yeşil ve kahverengi yer döşemesi tek parça mermerden yapılmış gibiydi. Mary hiç güçlük çekmeden doğruldu, ayaklarını yere sarkıtıp buz gibi mermere bastı. Aralık duran camlı bir kapıdan, bembeyaz fayanslı bir banyo odası görünüyordu. Odanın öteki kapısı ise kapalıydı, arkasındaki pirinç kancaya beyaz bir sabahlık asılıydı. Mary kendisine bir bardak su doldurdu. Bunu, uykuya dalmadan önce de birkaç kez yapmıştı; ama bu kez suyu lıkır lıkır içeceğine yudumladı. Dimdik oturarak omurga kemiklerini iyice gerdi ve Colin'e baktı.

O da kendisi gibi çırılçıplak uzanmıştı çarşafların üzerine. Yüzükoyun yatıyordu, ama belden yukarı biraz rahatsızca kadına doğru dönmüştü. Kollarını ana rahminde bir cenin gibi göğsünde kavuşturmuş, ince, tüysüz bacaklarını iki yana açmıştı; aşırı, bir çocuğunla kadar küçük ayakları içe dönüktü. Omurgasının ince yapılı kemikleri sırtından aşağı narin bir çizgi oluşturuyor, kuyruk sokumunun çukurunda, odanın loş ışığında bile seçilebilen ayva tüylerine dönüşüyordu. Colin'in ince belinin çevresinde diş izlerini andıran don lastiği izleri vardı. Kalçaları, gene bir çocuğunki kadar ufak ve diriydi. Mary, onu okşamak için

uzandı, sonra fikrini değiştirdi. Su bardağını masanın üstüne bıraktı, adama yaklaşarak, onun yüzünü, bir heykeli incelercesine incelemeye koyuldu.
Genelgeçer oranlara sanki bilinçle uyulmadan, inceden inceye oyulmuş, işlenmiş bir yüzdü bu. Kulak -o an yalnızca biri görünüyordu- büyük ve hafifçe kepçeydi; derisi o kadar zarımsı ve solgundu ki saydam izlenimi uyandırıyordu, içi de normalden çok fazla kıvrımlıydı. Kulak memeleri uzun, dolgun, sivri uçluydu. Colin'in kalın, karakalemle çizilmişçesine düzgün kaşları burun kemiğinin üstünde inceliyor, neredeyse bir noktada binleşiyordu. Gözleri çukur, açık olduklarında kahverengiydi. Kapalıyken, ok gibi dikilmiş gri kirpikleri belirgindi. Yüzünde gülerken bile yok olmayan çatık anlam, uykuda yumuşamış, gevşemiş, iki kaşının arasında zorlukla seçilen hafif bir iz bırakarak yok olmuştu. Burnu da kulakları gibi uzundu, ama böyle yandan görüldüğünde belirgin bir çıkıntı oluşturmuyor, yassı duruyordu, burun delikleri oyulmuş birer minicik virgül gibiydiler. Colin'in ağzı düz ve keskindi, çok hafif aralanmış dudakların arasından dişleri belli belirsiz görülüyordu. Saçları olağandışı bir incelikteydi, bebe tüyleri gibi, ama siyah bukleler halinde kadınsı ensesine dökülüyordu.
Mary, pencereye yürüyüp panjurları sonuna dek açtı. Oda, batan güneşe doğrudan bakıyordu ve herhalde dördüncü ya da beşinci kattaydı, çevredeki kapıların çoğundan yüksekti. Direkt ve parlak ışık gözlerini aldığından, aşağıdaki sokaklar ağını çözebilmesi, otelin neresine düştüklerini kavrayabilmesi zordu. Ayak sesleri, televizyon müziği, çatal kaşık tabak şakırtıları, köpek havlamaları ve sayısız insan sesi hep birbirine karışarak sokaklardan yükseliyor, dev bir orkestra ve koro izlenimini uyandırıyordu. Panjurları çabucak kapatıp sürgülerini sürdü. Odanın büyüklüğü, parlak mermer tabanın eşyasız genişliği ona çok çekici geldi. Yoga egzersizlerini yapmaya koyuldu. Mermerin soğukluğu bir an soluğunu kesti. Sırtını dimdik tutarak bacaklarını öne doğru uzattı. Derin soluklar vererek, ağır

ağır öne eğildi, uzanıp ayak tabanlarını iki eliyle kavradı, gövdesinin üst bölümünü bacaklarının üzerine yatırıp başım incik kemiklerine yasladı. Bu duruşunu bozmadan, düzenli soluk alarak, gözleri kapalı, birkaç dakika öylece kaldı. Doğrulduğunda, Colin yatağın içinde oturmuştu.

Sersemliği hâlâ sürüyordu. Gözlerini boş karyoladan duvardaki baklava çizgilerine, oradan da yerdeki Mary'ye çevirdi. "Neredeyiz peki?"

Mary sırtüstü yattı. "Kesin olarak bilemiyorum.

Robert nerede?"

"Bilmiyorum." Bacaklannı önce havaya kaldırdı, sonra geriye attı, başımn ötesinde yere değdirdi.

Colin ayağa kalktı, ama hemen yeniden oturdu. "Peki, saat kaç?"

"Akşamüstü"

"Isırıklarından ne haber?"

"Hepsi geçmiş."

Colin bir kez daha, bu kez dikkatlice ayağa kalktı, çevresine bakındı. Kollarıın kavuşturdu. "Giysilerimize ne oldu?"

Mary, "Bilmiyorum," dedi, bacaklarım yeniden havaya kaldırıp omuz duruşuna geçti.

Colin sarsak adımlarla banyo kapısına yürüdü, kafasını içeri uzatıp baktı. "Burada değil." İçinde gözlükotu duran vazoyu kaldırıp sandığın kapağını açtı. "Burada da yok."

"Yok," dedi Mary.

Adam yatağının üstüne oturup gözlerini kadına dikti. "Giysilerimizi bulsak iyi olmaz mı sence? Telaşlanmıyor musun?"

"Keyfim yerinde," dedi Mary.

Colin içini çekti. "Ben, neler olup bittiğini öğreneceğim."

Mary bacaklarını yere indirip tavana doğru konuştu: "Kapıda asılı bir sabahlık var." Kollarını bacaklarını en rahat biçimde yerleştirdikten sonra, avuçlarını havaya kaldırdı, gözlerini kapadı, burnundan derin soluklar almaya başladı.

Birkaç dakika sonra, Colin'in banyodan gelen boğuk ve sinirli sesini duydu. "Ben bunu giyemem." Mary gözlerini açtı, tam o anda Colin odaya adımım attı. "Harika," dedi kadın şaşkın şaşkın ona yaklaşırken. "O kadar güzel görünüyorsun ki." Adamın kıvırcık saçlarını fırfırlı yakadan kurtardı, kumaşın üstünden ellerini gövdesinde gezdirdi. "Bir tanrıya benzemişsin... Seninle hemen sevişmek istiyorum." Adamı kolundan çekiştirdi, ama Colin bir adım geriledi.

"Sabahlık falan değil bu zaten, *gecelik*," dedi. Göğüs bölümüne işlenmiş çiçekleri göstererek.

Mary de bir adım gerileyip onu süzdü: "Sana ne kadar yakıştığını anlatamam."

Colin, geceliği çıkarmaya çabalıyordu, "Tanımadığım bir adamın evinde," diye başladı geceliğin içinden, "bu kılıkta dolaşacak değilim."

"Hele de çükün kalkmışsa," dedi Mary, yogasına devam etmek üzere arkasını dönelken. Ayakları birbirine, kolları iki yanına yapışık durdu bir an, sonra eğilip el parmaklanın ayak parmaklarına değdirdi, derken daha da eğilerek, hatta kendini ikiye katlayarak avuçlarına, el bileklerini yere yapıştırdı.

Colin, biraz önce epeyce bir zorlukla çıkardığı işlemeli gecelik kolunda, durduğu yerde ona baktı. "Isırıkların geçtiği iyi olmuş," dedi bir süre sonra. Mary homurdandı. Kadın doğrulduğunda adam onun yanına yaklaştı, geceliği uzattı. "Bunu sen giyeceksin," dedi. "Git, bir bakın bakalım, neler oluyor."

Mary havaya zıpladı, ayaklanın iyice iki yanına açarak yere çakıldı. Gövdesini iyice yana eğerek, sol ayak bileğini sol eliyle kavradı. Sağ kolu havadaydı, gözleri bu kol boyunca yükselerek sonunda tavana dikildi. Colin geceliği yere bıraktı, yatağına gidip uzandı. Aradan on beş dakika geçtikten sonra Mary yerde duran geceliği aldı, giydi, banyodaki aynada saçını düzelttikten ve Colin'e eğri bir gülümseme fırlattıktan sonra salınarak odadan çıktı.

Hâzinelerle, dede yadigârlarıyla dolu loş, galeriyi andıran uzun salon boyunca ağır ağır yürüyordu Mary. Bir aile müzesi gibi bir yerdi burası; sergilenenler, yaşayanlara soluk alacak yer bırakmayı onlara çok görmüşlerdi sanki. Sergilenenlerin hepsi iç karartıcı ölçüde süslü, kullanılmayan, ama aşın bir sevgiyle kollanan, koyu maundan, oymalı, cilalı, antika ve kadifeyle sarmalanmış eşyalardı. Solundaki bir girintide iki adet çok eski guguklu saat, birer kale bekçisi gibi dikilmiş, birbirleriyle uyumsuz tik-taklan ısrarla sürdürüyorlardı. Bunlardan çok daha küçük nesneler bile, cam fanuslar altına yerleştirilmiş kuş maketleri, vazolar, meyve çanakları, lambalar, ne oldukları anlaşılmayan pirinç ve kristal nesneler, sanki kaldırılamayacak kadar ağırdılar, çünkü konuldukları yerlere zamanın ve yitirilmiş tarihin ağırlığıyla oturmuşlardı. Sol duvardaki üç pencereden aynı turuncu ve baklava biçimindeki çizgiler yansıyordu, ama bu kez
bunlar yıpranmış bir halı deseni üstüne düştüklerinden iyice solgunlaşmışlardı. Galerinin en ortasında büyük, cilalı bir masa ve çevresinde onun desenine uygun yüksek alkalikli sandalyeler bulunuyordu. Masanın bir ucunda bir telefon, bir not defteri ve bir kurşunkalem vardı. Duvarlarda, çoğu portre olan bir düzineye yakın yağlıboya tablo, sararmaya başlamış birkaç peyzaj asılıydı. Portrelerin hemen hepsi, çamur gibi fonların önünde koyu renk giysili, ama al yanaklı kişileri resmediyordu. İki peyzajda ise, belli belirsiz ve yapraksız ağaçlar, karanlık göllerin kıyısına dizilmiş, elleri kolları havada dans eden birtakım gölgemsi insanları sanki seyrediyorlardı.
Galerinin öteki ucunda iki kapı vardı, ilk geldiklerinde bunlardan birinden girmişlerdi. Kapılar, binanın ölçülerine oranla küçük, tek kanatlı ve beyaza boyalıydılar, çok büyük bir konağın daha sonra küçük küçük dairelere bölündüğü izlenimini uyandınyorlardı. Mary, iki pencerenin arasına yerleştirilmiş bir konsolun önünde durdu. Çok parlak

cilalanmış, çok çirkin bir şeydi bu, çekmecelerinin pirinç tutamaçları kadın kafası biçimindeydi. Mary'nin açmaya çalıştığı çekmeceler kilitli çıktı. Konsolun üstünde, özenle dizilmiş birtakım özel, ama gösterişli nesneler vardı; bir tepsi üstünde, gümüş sırtlı erkek saç ve giysi fırçaları, Çin işi resimlerle süslü bir tıraş tası, yelpaze biçiminde dizilmiş birkaç adet çok keskin jilet, abanoz ağacından yapılma bir pipoluk ve içindeki pipolar, bir binici kamçısı, altından bir kav kutusu, zincirli bir cep saati. Bunların gerisindeki duvarda, çoğu at yarışlarını betimleyen baskı resimler asılıydı.

Bir galeriyi andıran bu geniş salonu başından sonuna dek kat etmişti Mary, bazı şeylerin çevresini dolaşmış, bazı şeylerin -bu arada yaldız çerçeveli bir aynanın- önünde durmuş, ama en dikkat çekici öğeyi en son fark etmişti. Sağ duvardaki kayar kapılar uzun bir balkona açılıyordu. Avizelerden düşen ışık, dışandaki yarı karanlığın içinde neler olduğunu görmesini zorlaştırıyordu, ama pek çok çiçekli bitki, sarmaşıklar, kocaman tahta saksılar içinde küçük ağaçlar az çok seçilebiliyordu; bir de

-Mary soluğunu tuttu- gölgeler arasında ona bakan küçük, solgun bir yüz... Gövdesiz bir yüz... Çünkü bir yandan kararan gökyüzü, bir yandan odadaki eşyaların cama yansıması saçların ya da giysilerin ayırt edilmesini engelliyordu. Gözlerini hiç kırpmayan, kusursuz beyzi yüz bir süre daha baktı, sonra gerilemesine ve yanlamasına çekilerek gölgelerin arasında kayboldu. Mary soluğunu bıraktı. Camlara yansımış olan oda, balkon kapısı açıldığında sallandı. Saçları sıkıca geriye çekilip ensede topuzlanmış genç bir kadın girdi içeri, elini uzattı. "Dışarı buyurun," dedi, "orası daha iyi."

Kararmış pastel gökyüzünde birkaç yıldız bile belirmişti, ama gene de denizi, tekne bağlanmak üzere suyun içine dikilmiş direkleri ve hatta mezarlık adasının silüetini seçmek zor değildi. Balkonun hemen altında, on-on beş metre aşağıda boş bir avlu vardı. Saksı bitkilerinin bolluğu,

yoğunluğu çok güçlü, biraz da mide bulandırıcı bir kokuya neden oluyordu. Kadın, bez bir koltuğa, bir acı ünlemi çıkararak oturdu.
“Çok güzeldir,” dedi sanki Mary bir şey söylemişmiş gibi. “Günümün büyük bir kısmım burada geçirmeye çalışırım.” Mary kafasını salladı. Balkon, odanın yarısı uzunluğundaydı. “Benim adım Caroline. Robert’in karısıyım.”
Mary onun elini sıktı, kendisini tanıttı ve karşısındaki koltuğa oturdu. Aralarında küçük beyaz bir masa, masanın üstünde bir tabak, tabağın içinde tek bir bisküvi vardı. Arkalarındaki duvarı baştan başa kaplamış olan çiçekli sarmaşığın içinde bir yerlerde bir ağustosböceği ötüyordu. Kadın bir kez daha Mary’yi süzmeye koyuldu. Gözlerini Mary’nin saçlarından gözlerine, ağzına, gövdesine, gövdesinin masanın sakladığı alt bölümlerine doğru kaydırırken sanki kendisini gören yokmuşçasına rahattı.
“Sizin mi bu?” diye sordu Mary geceliğin kolunu elleyerek.
Bu soru üzerine kadın silkindi, bir düşten uyanmışçasına oturduğu yerde dikleşti, ellerini kucağında kavuşturdu, bacak bacak üstüne attı, sanki görgü kitaplarında belirtilen konuşma konumuna giriyordu. Konuştuğunda sesinde bir zorlama, önceye oranla daha bir tizlik var gibiydi. “Evet, ben kendim yaptım, burada oturduğum sıralarda. Nakış işlemeyi severim.”
Mary işlemenin çok güzel olduğunu belirtti; bu sözleri izleyen sessizlik boyunca Caroline söyleyecek bir şeyler bulmaya çabalama havasındaydı. Mary’nin bisküviye baktığım fark edince irkildi ve anında tabağı ona uzattı. “Lütfen buyurun.”
Mary teşekkür etti ve bisküviyi ağır ağır yemeye çalıştı. Caroline endişeli gözlerle izliyordu onu. “Kamınız aç olmalı. Bir şeyler yemek ister misiniz?”
“Evet, lütfen.”
Ama Caroline yerinden kıpırdamadı. Dedi ki: “Robert burada değil, özür dilerim. Gitmek zorunda kaldı, özür

dilememi söyledi. İş için gitti, barına. Bu gece yeni bir yönetici başlıyor da işe.”
Mary boş tabaktan kafasım kaldırdı. “Barına mı?”
Caroline büyük bir güçlükle yerinden kalkmaya davrandı. Çektiği acı konuştuğunda sesine yansıdı. Mary yardım etmek istediğinde ise başım iki yana sallayarak reddetti. “Sahip olduğu bir bar var. Bir tür hobi şeklinde. Sizi götürdüğü yer.”
Oranın sahibi olduğunu hiç söylemedi
Caroline tabağı alıp kapıya doğru yürüdü. Kapıya vardığında, Mary’ye bakabilmek için tüm gövdesiyle dönmek zorundaydı. Tarafsız bir sesle, Bu konuda sizin bilginiz benden fazla,” dedi. “Ben oraya hiç gitmedim.”
On beş dakika sonra döndüğünde bir tepsi üstünde ağzına dek sandviçlerle dolu küçük bir sepet, iki bardak da portakal suyu taşıyordu. Balkona yan yan yürüyerek girdi, tepsiyi Mary’nin almasına izin verdi. Caroline ağır hareketlerle koltuğuna yerleşirken Mary hâlâ ayaktaydı.
Sırtınız mı rahatsız?
Caroline, tatlı bir sesle, “Buyurun yiyin, biraz da arkadaşınıza bırakın,” dedi ve çabucak ekledi: “Arkadaşınızı seviyor musunuz?”
“Colin’i mi demek istiyorsunuz?”
Caroline temkinli bir sesle konuştu, yüzü, her an korkunç bir patlama beklemesine gerilmişti. “Kusura bakmayacağınızı umuyorum. Size bir şey söylemem gerek. Yani, bilmek hakkınız. Uyuduğunuz sırada odanıza gelip sizi izledim. Yarım saat kadar sandığın üstünde oturdum. Kızmadınız ya...”
Mary yutkundu, pek emin olmayan bir sesle, “Hayır,” dedi.
Caroline birden gençleşti sanki. Utangaç bir genç kız gibi, parmaklarıyla oynamaya koyuldu. “İtiraf etmenin daha doğru olacağım düşündüm. Yani, sizi casus gibi gözetlediğimi sanmanızı istemiyorum. Öyle düşünmüyorsunuz, değil mi?”

Mary başım iki yana salladı. Caroline neredeyse fısıldamasına, “Colin çok güzel,” dedi. “Robert de söylemişti zaten. Tabii siz de güzelsiniz.”

Mary, gözlerini Caroline’ın ellerine dikmiş, sandviçleri birbiri ardından atıştırmayı sürdürdü.

Caroline boğazını temizledi. “Beni hem kaba hem de deli sanacaksınız, ama... birbirinize âşık mısınız?”

Mary, sandviçlerin yansından birkaç tane fazlasını yemişti. “Evet, yani, onu seviyorum... ama siz ‘âşık’ derken başka bir şeyler söylemek istiyorsunuz herhalde.” Sustu, gözlerini kadına çevirdi. Caroline ise onun sözlerini sürdürmesini bekliyordu. “Tutkudan söz ediyorsanız... Ona, gövdesine, ilk tanıştığımız zamanki kadar tutkuyla bağlı değilim. Ama ona güveniyorum. En yakın dostum o benim.”

Caroline heyecanlanmıştı, genç kızdan çok çocuğa benziyordu bu kez. “Âşık derken, şunu demek istiyorum... Yani, o kişi için her şeyi yapmaya hazırsınız ve de...” Duraksadı bir an, gözleri olağanüstü parlıyordu. “Ve de, onun size her şeyi yapmasına izin verirsiniz.”

Mary, gevşekçe arkasına yaslandı, boş bardağıyla oynadı. “Her şey... biraz büyük bir sözcük.”

Caroline meydan okurcasına konuştu. Küçük ellerini birbirine kenetlemişti. “Birine âşıksanız, onun sizi öldürmesine bile
boyun eğersiniz, gerekirse.”

Mary bir sandviç daha aldı. “Gerekirse mi?”

Caroline onu işitmemişti. “Benim aşk dediğim budur,” dedi utkulu bir havayla.

Mary, önündeki sandviç sepetini, uzanamayacağı bir yere itti. “Bu durumda, ‘âşık’ olduğunuz kişiyi öldürmeye de hazır olmanız söz konusu herhalde.”

“Evet, tabii, erkek taraf olsaydım, öyle.”

“Erkek taraf mı?”

Caroline, teatral bir havayla işaret parmağıııı kaldırıp başım yana eğdi. “Bir şey işittim,” diye fısıldadı ve yerinden kalkma çabasına girişti.

Kapı açıldı, Colin ürkek bir tavırla balkona adım attı, belinin çevresine küçük beyaz bir havlu sarmıştı.
“Caroline’ı tanıştırayım, Robert’in karısı,” dedi Mary. “Ve Colin.”
El sıkışırlarken, Caroline, biraz önce Mary’yi süzdüğü gibi süzüyordu adamı. Colin ise geri kalan sandviçlere bakıyordu. “Çekin bir sandalye,” dedi Caroline balkonun öte ucunda duran açılır kapanır bir bez koltuğu göstererek. Colin, sırtım denize dönerek ikisinin arasına oturdu. Bir eliyle belindeki havluyu tutuyordu. Caroline’ın dikkatli bakışları altında sandviçleri atıştırmaya koyuldu. Mary, gökyüzünü seyretmek amacıyla sandalyesini biraz öteye çevirdi. Bir süre hiç kimse konuşmadı.
Colin portakal suyunu bitirdi, Mary ile göz göze gelmeye çalıştı. Derken Caroline, gene konuklarla konuşma konumuna girerek, kentte geçirdiği günlerden memnun kalıp kalmadığını sordu ona. Adam, “Evet,” dedi Mary’den yana gülümseyerek, “yalnızca ikide bir kayboluyoruz.”
Kısa bir sessizlik daha oldu. Sonra Caroline o kadar yüksek sesle konuştu ki öteki ikisi oldukları yerde sıçradılar. “Doğru yaa! Giysileriniz. Nasıl da unuttum. Yıkadım, kuruttum. Sizin banyodaki dolaba kilitledim.”
Mary, hızla çoğalan yıldızlardan gözlerini ayırmadan, “Çok zahmet olmuş,” dedi.
Caroline, Colin’e gülümsedi. “Biliyor musunuz, sizin böyle sessiz bir insan olacağınızı tahmin etmiştim.”
Colin, havlunun kucağından kayıp kaymadığım kontrol etti. “Hakkımda bir şeyler mi duymuştunuz yani?”
“Biz uyurken Caroline gelip bizi seyretmiş,” dedi Mary, sesinin fazla bir anlam taşımamasına çaba göstererek.
Colin, “Amerikalı mısınız?” diye sordu nazikçe.
“Yooo, lütfen, KanadalIyım.”
Colin, aradaki fark anlamlıymışçasına kafa salladı. Caroline kıkırdatmış gibi yapıp kendini tuttu ve elindeki küçük bir anahtarı havada salladı. “Robert bizimle akşam yemeğine kalmanız konusunda çok ısrarlı. Bu daveti kabul etmeden

giysilerinizi vermememi söyledi.” Caroline anahtan başparmağı ile işaret parmağı arasında tutmuş sallarken, Colin nazikçe güldü, Mary ise bakakaldı. Colin, “Ben oldukça açım,” dedi Mary’ye bakarak. Kadın ise Caroline’a hitaben, “Önce giyinip sonra karar vermeyi yeğlerim,” dedi.

“Bence de en doğrusu bu, ama Robert inat etti.” Caroline birden ciddileşmişti, öne doğru eğilerek elini Mary’nin koluna uzattı. “Ne olur, kalacağınızı söyleyin. O kadar az konuğumuz oluyor ki.” Bir Mary’ye bir Colin’e bakıyor, onlara yalvarıyordu. “Kabul ederseniz öylesine sevineceğim ki. Yemeklerimiz çok iyidir, inanın bana.” Ve ekledi: “Kalmazsanız Robert beni suçlayacak. Lütfen kabul edin.”

“Hadi Mary,” dedi Colin. “Kalalım bari.”

“Lütfen!” Caroline’in sesinde öyle bir yırtıcılık vardı ki, Mary şaşkınlıkla başım kaldırıp baktı ona. İki kadın, masanın iki yanından birbirlerini süzdüler. Mary, “evet” anlamına başını salladı, Caroline keyifli bir çığlık atarak anahtarı ona fırlattı.

VI

Samanyolunun en uzak yıldızları bile görünüyordu; gökyüzüne saçılmış bir avuç toz gibi değil, kesin belirli ışık noktaları olarak ve daha parlak takımyıldızları insanı tedirgin edecek kadar yakın göstererek. Gecenin karanlığı ise elle dokunulacak kadar ılık ve iç bayıltıcıydı. Mary, ellerini ensesinde kenetlemiş gökyüzünü seyrediyordu. Caroline, hevesle ona doğru eğilmişti; bakışlarını bir Mary'ye bir yıldızlar evrenine çeviriyor, sanki o ihtişamın sorumlusu kendisiymiş gibi adeta böbürleniyordu. "Burada saatlerce otururum," dediğinde besbelli kutlanmak istiyordu, ama Mary gözünü bile kırpmadı.

Colin, masanın üstündeki anahtarı alıp ayağa kalktı. "Üstümde bundan daha fazla bir şey olsa daha rahat edeceğim," derken,

biraz kaymış, bacağının üst bölümünü açıkta bırakmış olan havluyu düzeltti.

O, odadan çıktığında Caroline, "Erkeklerin utangaçlığı ne hoş oluyor, değil mi?" dedi.

Mary, yıldızların çok parlak ve belirgin olduğunu, insanların kentte gökyüzüne nadiren dikkat ettiklerini söyledi. Sesinde bilinçli bir dinginlik vardı.

Caroline sessiz ve kıpırtısız oturuyordu. Belki de, konuşmaya başlamadan önce, günlük gevezeliklerin yankılarının tümüyle kesilmesini bekliyordu. Sonra sordu: "Colin'i uzun süredir tanıyor musunuz?"

Mary, Caroline'a dönmeksizin, "Yedi yıldır," dedi ve çocuklarının -cinsiyetlerini, yaşlarım ve adlarını kısa parantezlerle açıklayarak- ikisinin de yıldız delisi olduklarını, bir düzineden fazla takımyıldızını bir bakışta tanıyıp adlandırdıklarını, kendisinin ise ancak şu anda gökyüzüne yayılmış, kollarını bacaklarını açtığı gibi, kılıcını da çekmiş gibi gözleri önüne serilmiş Orion'dan başkasını tanıyamadığını çabuk çabuk anlattı.

Caroline, gökyüzünün o tarafına kısaca göz attıktan sonra, Mary'nin bileğini tuttu. "İkiniz çok çarpıcı bir çift oluşturuyorsunuz. Söylediğim için kusuruma bakmayın," dedi. "İkiniz de öyle ince yapılısınız ki, ikiz gibisiniz. Robert evli olmadığınızı söyledi. Öyleyse birlikte mi yaşıyorsunuz?"
Mary kollarını kavuşturdu ve sonunda Caroline'a baktı. "Hayır, birlikte yaşamıyoruz," dedi.
Caroline elini Mary'den çekmiş, kendi kucağına koymuştu, ama şimdi de bu el kendisine ait değilmiş gibi dalgın seyrediyordu onu. Çevrenin kapkaranlığı ve geriye çekilmiş saçlarının gö-rünmezliği dolayısıyla geometrik bir beyziliğe varmış olan küçük yüzü o kadar düzgün, o kadar anlamsız, o kadar zamanın dışındaydı ki, sanki yaşayan bir insan yüzü değildi. Gözleri, burnu, ağzı, teni, fizibilite raporu yazan bir komite tarafından çizilmiş olabilirdi. Örneğin ağzı, o kelimenin betimlediği şeyden başka bir şey değildi: burnun hemen aşağısında altlı üstlü iki dudak ve bunların arasında kımıldayan bir yarık. Gözlerini kucağından ayırıp yukarı kaldırdığında Mary'nin bakışlarıyla karşılaştı ve hemen yeniden yere çevirdi. Bir soru daha sordu: "Peki, ne yapıyorsunuz? Yani işiniz ne?"
"Eskiden tiyatroda çalışırdım."
"Oyuncu musunuz?" Bu, Caroline'ı heyecanlandırmıştı. Oturduğu yerde biraz tuhaf biçimde eğildi, sırtım dik tutmak da, geriye doğra yaymak da acı veriyormuş gibi.
Mary kafasını iki yana sallıyordu. "Kadınlardan oluşan bir tiyatro grubunda çalışıyordum. Üç yıl boyunca iyi iş yaptık, ama artık dağıldık. Çok tartışma çıkıyordu."
Caroline kaşlannı çatmıştı. "Kadınlar tiyatrosu mu? Sırf kadın oyuncular mı, yani?"
"Bazılarımız erkeklere de açık olmamız gerektiğini -yani gerektiğinde- savunuyorduk. Ötekiler ise olayın değişmemesini, eskisi gibi saf kalmasını istiyorlardı. Sonunda bu yüzden dağıldık."
"İçinde yalnızca kadınlar olan bir tiyatro oyunu? Ama böyle bir şey nasıl olur anlamıyorum. Yani, nasıl bir olay... bir olay

düşünülebilir ki böyle bir durumda?”
Mary güldü. “Böyle bir durumda bir olay olmaz mı?” Caroline bir açıklama bekliyordu. Mary sesini alçalttı, gülümsemesini saklamak istercesine ağzını eliyle yarı yarıya örttü. “Ne bileyim, daha yeni tanışmış, bir balkonda oturmuş konuşan iki kadın üstüne bir tiyatro oyunu yazılabilir.”
“Aaa tabii,” dedi Caroline birden canlanarak. “Ama besbelli o kadınların beklediği bir erkek var.” Kolundaki saate bir göz attı. “Ve adam gelir gelmez gevezeliği bırakıp içeri girecekler ve... bir şeyler olacak. Bir olay.” Caroline birden kıkırdamaktan soluksuz kaldı. Kendisini tutmak için bunca çaba harcamasa gülüyor bile olabilirdi. Koltuğunun kolluklarına tutunarak kendini toparlamaya, bu arada ağzını da kapalı tutmaya çalıştı. Mary, kafasını ciddiyetle salladıktan sonra gözlerini başka yöne çevirdi. Derken Caroline tek bir kez hıçkırdı ve sakinleşti.
“Her neyse,” dedi Mary, “şu anda işsizim.”
Caroline oturduğu koltukta bir o yana bir bu yana kırılıyor, ama anlaşılan hiçbir konumda açısını dindiremiyordu. Mary, bir yerden yastık getirse miydim, diye sordu, ama Caroline kafasım sertçe sallayarak, “Güldüğüm zaman acıyor,” dedi. Mary rahatsızlığın asıl sebebini sordu, Caroline gene kafasım iki yana sallayarak gözlerini kapadı.
Mary eski yerine geçip oturdu, yıldızlara, balıkçı teknelerinin ışıklarına baktı. Caroline, burnundan hızlı ve gürültülü birkaç soluk aldı. Birkaç dakika sonra, daha rahat soluk alıp vermeye başladığında, Mary dedi ki: “Bir bakıma haklısınız tabii. En iyi rollerin çoğu, sahnede olsun hayatta olsun, erkekler için yazılmıştır. Gerektiğinde erkek rolüne de çıkardık. Kabare oyunlarında, adamlarla alay ettiğimizde bayağı hoş olurdu. Bir keresinde sırf kadın oyuncularla *Hamlet* bile oynadık. Oldukça başarılıydık da.”
Caroline yepyeni bir sözcük duymuşçasına “Hamlet,” diye tekrarladı. Omzunun üstünden geriye baktı. “Okumadım. Okuldan çıktıktan beri tiyatro görmedim.” O konuşurken

içeride yanan ışıklar arttı, balkon, cam kapılardan gelen ışıkla birden aydınlandı ve derin gölge çizgileriyle bölündü. “O piyeste bir hayalet mi vardı?” Mary, “evet” anlamına başım salladı. Koridorun başından bu yana gelmekte olan ayak sesleri birden durdu. Kadın dönüp bakmadı, Caroline gözlerini ona dikmişti. “Ve manastıra kapatılmış biri, değil mi?”

Mary “hayır” anlamına başını salladı. Ayak sesleri yeniden başladı ve hemen durdu. Bir sandalye çekildi, çatal-bıçak seslerini andıran metalik birtakım sesler geldi. Mary, “Hayalet var, evet,” dedi dalgın dalgın. “Manastır da var, ama hiç görmüyoruz.

Caroline büyük çaba harcayarak yerinden kalkmaya girişti. Tam kalkmıştı ki Robert birden önlerinde belirdi ve hafifçe eğilerek onlan selamladı. Caroline tepsiyi alıp, onun yanından geçerek içeri yöneldi. Aralarında hiçbir konuşma olmadığı gibi, Robert rahat geçmesi için ona yol vermedi. Adam Mary’ye gülümsüyordu. Uzaklaşan düzensiz ayak seslerini dinlediler ikisi de. Derken bir kapı açılıp kapandı ve tüm sesler kesildi.

Robert, onu bir gece önce gördüklerinde giydiği giysileri giymiş, aynı keskin kokuyu sürünmüştü. Bir gölge oyunu sonucu, her zamankinden daha tıknaz görünüyordu. Ellerini arkasında kavuşturdu ve Mary’ye doğru bir iki adım atarak, nazikçe iyi uyuyup uyumadıklarını sordu. Karşılıklı nazik konuşmalar izledi bunu; Mary daireyi ve manzarayı çok beğendiğini belirtti. Robert, binanın kendisine büyükbabasından kaldığım, yaşlı adam öldükten sonra burayı beş lüks daireye ayırıp kiraya verdiğini ve bu kiralarla geçindiğini açıkladı. Mezarlık adasını göstererek. babasıyla dedesinin orada yan yana yattıklannı söyledi. Derken Mary, üstündeki geceliği göstererek ayağa kalktı ve gidip giyinmesi gerektiğini söyledi. Adam, elinden tutarak içeri geçirdi onu, sonra da yemek masasına götürdü, önce bir kadeh şampanya içmesini rica etti. Gümüş bir tepsi içinde bir şişe şampanya ve çevresinde

uzun ayaklı dört kadeh duruyordu. Tam o sırada, Colin, galerinin öteki ucundaki yatak odasının kapısında göründü, onlara doğru yürüdü. Masanın köşesinde durup onun yaklaşmasını izlediler.

Colin yenilenmişti. Saçlarım yıkamış, tıraş olmuştu. Giysileri yıkanmış, ütülenmişti. Lekesiz beyaz gömleğine özellikle özen gösterilmişti. O zamana dek hiç olmadığı kadar güzel duruyordu üstünde. Siyah kot pantolonu bacaklarına tayt gibi yapışmıştı. Tüm dikkatin kendi üstünde olduğunu bilerek, biraz utangaç bir gülümsemeyle, ağır ağır yürüdü onlara doğru. Koyu renk kıvırcık saçları avizelerin ışığında parıl parıldı.

Çok iyi görünüyorsunuz,” dedi Robert daha Colin tam yanlarına gelmeden ve açık sözlülükle ekledi: “Bir melek gibi.” Mary sırıtıyordu. Mutfaktan tabak çanak sesleri geliyordu. Kadın Robert’in sözlerini, her kelimenin üstüne ayrı ayrı basarak yineledi “Çok.... iyi.... görünüyorsunuz,” ve elini tuttu. Colin güldü.

Robert tıpayı patlattı ve beyaz köpükler şişenin dar boğazından fışkırırken kafasını hafifçe yana çevirerek sert bir sesle Caroline’a seslendi. Kadın hemen beyaz kapılardan birinde göründü, Robert’in yanına gelip konukların karşısında yerini aldı. Kadehlerini kaldırdıklarında, alçak sesle, “Colin ile Mary’nin şerefine,” dedi, bardağındakini lakır takır içerde çabucak bitirdi ve mutfağına döndü.

Mary izin istedi. Galerinin iki ucundaki iki kapı da kapanır kapanmaz Robert, Colin’in kadehini yeniden doldurdu ve onu dirseğinden hafifçe tutarak galeriyi gezdirmeye koyuldu. Dedesinden ve babasından kalma değerli parçalar hakkında çeşitli ayrıntılar anlattı; şu paha biçilmez kakmalı köşe masası çok ünlü bir doğramacının elinden çıkmaydı. Önünde durdular, Robert elini üstünde gezdirdi. Dedesi, üstün avukatlık becerileriyle bu adamın kızının şöhretini kurtarmış, ünlü zanaatkâr da karşılığında bu eseri yapmıştı. Duvarlardaki bulanık resimlerin -ki bunlar da dedenin

koleksiyonuydu- ünlü ekollerle ilintileri vardı; babası bunların arasında öyle fırça vuruşları bulup çıkarmıştı ki, herhalde bir öğrencinin resmini düzelten büyük ustalara ait oldukları kesindi. Bu ise -Robert, ünlü bir katedralin, küçük, gri bir modelini aldı eline- İsviçre'deki ve benzeri dünyanın hiçbir yerinde olmayan bir madenden çıkarılmış kurşundan yapılmıştı. Colin, modeli iki eliyle birden tutmak zorunda kaldı. Anlaşılan Robert'in dedesinin bu ocakta hisseleri varmış, maden çabuk tükenmiş, ama öyle kurşun da başka hiçbir yerde bulunmamış. Çıkarılan en son parçalardan birinden oyulmuş olan bu heykelciği babası özel olarak ısmarlamışmış. Gezmeyi sürdürdüler, Robert'in eli hâlâ Colin'in dirseğine dokunuyor, ama onu tam olarak tutmuyordu. Bu, dedenin mührüydü. Bu, dedenin opera dürbünüydü. Babası tarafından da kullanılmıştı. Her iki adam da bu merceklerden bakarak pek çok gala izlemişlerdi -burada Robert birkaç opera, soprano ve tenor adı sıraladı. Colin hep başını sallıyor, arada bir -özellikle başlangıçta- sorular soruyordu. Ama gerekli değildi bu aslında. Robert, onu küçük, oymalı, maun bir kitaplığa doğru yöneltti. Burada babanın ve dedenin en çok sevdikleri romanlar diziliydi. Kitapların hepsi birinci basımdı ve çok ünlü bir kitapçının damgasını taşıyorlardı. Colin bu dükkânı biliyor muydu acaba? Colin, adım işittiğini söyledi. Derken Robert onu iki pencerenin arasında duran konsola götürdü. Robert bardağını bıraktı, kollarını iki yanına sarkıttı. Başım önüne eğerek dua eder gibi öylece durdu bir süre. Colin, saygılı bir şekilde biraz ötede durarak, konsolun üstündeki nesnelere baktı. Çocuk partilerinde oynanan "anımsama" oyununu anımsattı bunlar ona.
Robert boğazım temizledi. "Bunlar babamın her gün kullandığı şeylerdi." Durakladı, Colin ona kaygıyla bakmaktaydı. "Küçük şeyler." Gene sessizlik. Colin parmaklarıyla saçını tarar gibi yaptı, Robert ise, fırçalara, pipolara, jiletlere yoğun bir dikkatle bakıyordu.

Sonunda konsolun önünden ayrıldıklarında, Colin, “Babanız sizin için çok önemli,” dedi hafife alır bir havayla. Yemek masasının başına döndüler, Robert şişede kalan şampanyayı kadehlerine boşalttı. Colin’i meşin koltuklardan birine oturttu, ama kendisi ayakta kaldı. Öyle bir yerde duruyordu ki, Colin onu görebilmek için rahatsız bir konumda doğruca avizeden gelen ışığa bakmak zorundaydı.
Robert, herkesin bildiği bir şeyi bir çocuğa anlatan bir büyük havasına girdi: “Babam da, onun babası da, kendi kendilerini çok iyi anlayan insanlardı. Erkektiler ve cinsiyetleriyle gurur duyarlardı. Kadınlar da anlardı bunu.” Robert bardağını başına dikti ve ekledi: “Karışıklık yoktu ortada.”
“Kadınlar, erkeklerin sözünden çıkmazlardı,” dedi Colin ışığa karşı gözlerini kısarak.
Robert, eliyle Colin’e doğru küçük bir hareket yaptı. “Şimdiyse, erkekler kendilerinden emin değiller, birbirlerinden nefret ettikleri kadar, hatta daha fazla, kendilerinden nefret ediyorlar.
Kadınlar erkeklere çocuk gibi davranıyorlar, çünkü onları ciddiye alamıyorlar.” Robert koltuğun kolluğuna ilişti ve elini Colin’in omzuna koydu. “Ama erkek istiyorlar aslında. Neye inandıklarını söylerlerse söylesinler, kadınlar erkeklerin saldırgan, güçlü ve kudretli olanına bayılıyorlar. Kafalarının yapısında var bu. Başarılı bir erkek, kadınlar için ne kadar çekicidir, bilirsiniz. Eğer benim bu dediklerim doğru olmasaydı, kadınların tüm savaşlara karşı çıkmaları gerekirdi. Oysa tersine, erkeklerini savaşa göndermeye de bayılıyorlar. Pasifistler, barış yanlısı gösteri yapanlar... çoğu erkektir. Kadınlar, erkekler tarafından yönetilmek özlemi içindeler, bu yüzden kendi kendilerine kızıyorlar, ama gerçek bu. Kafalarının yapısında var. Kendi kendilerine yalanlar atıyorlar, özgürlükten söz ediyorlar, ama kölelik hayalleri içinde yaşıyorlar.” Robert, konuşurken Colin’in omzunu hafif hafif okşuyordu. Colin ise şampanyasını yudumluyor, dümdüz önüne bakıyordu. Robert’in sesine

ezberden konuşuyormuş gibi bir ton gelmişti, sanki çarpım tablosunu söyleyen bir çocuktu. “İnsanların kafasını, düşünce tarzlarını biçimleyen dünyadır. Dünyayı ise erkekler biçimlendirmiştir. Dolayısıyla kadınların kafasını biçimlendiren erkekler olmuştur. Doğdukları günden beri, erkeklerin yarattığı bir düzen içindeler. Şimdiki kadınlar kendi kendilerine yalan attıkları için ortalık karmaşa ve mutsuzlukla dolu. Dedemin yaşadığı dönemde bu böyle değildi. Şurada duran eşyaları bunları düşündürdü bana.”

Colin boğazım temizledi. “Dedenizin döneminde de oy hakkı için savaş veren kadınlar vardı. Sonra neden bu kadar bozulduğunuzu anlamıyorum. Dünyayı hâlâ erkekler yönetiyor.” Robert onu hoş görürcesine gülümsedi. “Ama iyi yönetemiyorlar. Çünkü erkek olarak kendilerine güvenleri yok.”

Odaya sarımsak ve kızarmış et kokusu dolmaya başlamıştı. Colin’ in barsaklarından sürekli, ama çok uzaktanmış izlenimini veren bir ses geliyordu. Hafifçe öne doğru eğilerek omzunu Robert’in elinden kurtardı. “Demek oluyor ki,” dedi ayağa kalktığında, “burası eski güzel günlere adanmış bir müze.” Sesi ahbapçaydı, ama biraz gergindi.

Robert de ayağa kalktı. Yüzünün geometrik çizgileri derinleşmiş, gülümsemesi donmuş, cam gibi olmuştu. Colin, bardağını koltuğun kolluğuna bırakmak için bir an dönmüştü, tam doğrulduğu sırada Robert onun kanuna bir yumruk indirdi. Rahat, hatta dalgacı bir vuruş gibiydi ve anında Colin’in ciğerlerindeki tüm havayı boşaltmamış olsaydı, bir şaka izlenimi uyanabilirdi. Colin, Robert’in ayaklarının dibine çöküverdi, orada iki büklüm kıvranarak soluk almaya çabalarken kahkahamsı sesler çıkarıyordu. Robert, kadehleri masaya bırakıp geri döndü, onun ayağa kalkmasına yardım etti, birkaç kez eğilip dikleşmesini sağladı. Sonunda Colin, adamın elinden kurtulup derin soluklar alarak odanın içinde dolaştı. Derken bir mendil çıkarıp gözlerini sildi, odadaki eşyaların üstünden sulu

gözlerle Robert’e baktı. Robert, bir sigara yakmış, mutfağa doğru yürüyordu. Tam mutfak kapısına vardığında dönüp Colin’e göz kırptı.

Colin, odanın bir köşesine oturmuş, sofra kuran Caroline’a yardım eden Mary’yi seyrediyordu. Mary, arada bir, kaygılı bakışlarım ona çeviriyordu. Bir keresinde, odayı baştan sona kat edip Colin’in yanıma geldi ve kısaca elini tutup sıktı. Robert, ilk yemek sofraya konuluncaya dek ortalıkta görünmedi. Üstünü değişmiş, açık bej bir takım elbise giymiş, siyah satenden ince bir kravat takmıştı. Konsome çorba, biftek, yeşil salata ve ekmek yediler. Masanın bir ucunda, birbirlerine yakın oturuyorlardı, bir yanda Caroline ve Colin, öte yanda Robert ile Mary. Robert’in sorularını yanıtlayan Mary, çocuklarından söz etti. On yaşındaki kızı sonunda okulunun futbol takımına girmeyi başarmıştı, ama oynadığı ilk iki maçta erkek çocuklar tarafından o kadar şiddetle itilip kakılmıştı ki, bir hafta revirde yatması gerekmişti. Bir sonraki maçtan önce saçını kestirmeyi akıl ettiğinden rahat etmiş ve hatta bir gol atmıştı. İki buçuk yaş daha küçük olan oğlu, atletizme meraklıydı ve koşu alanının çevresini doksan saniyeden kısa bir sürede koşabiliyordu. Kadın bunları anlattıktan sonra, besbelli içi sıkılmış olan Robert kendi kendine kafasını salladı ve tüm dikkatini yemeğine çevirdi.

Yemeğin tam ortasında uzunca bir sessizlik yaşandı. Yalnızca çatal bıçak sesleri duyuluyordu. Derken Caroline, tedirgin bir sesle çocukların okulu konusunda karmaşık bir soru sordu, Mary ise bunu yanıtlamak için yeni çıkan bir yasa ve yapılması istenen, ama başarıya ulaşamayan reformlar konusunda uzun uzadıya konuşmak zorunda kaldı. Dediklerini doğrulaması için Colin’e başvurduğunda ise, adam inanılamaz kısa sözlerle konuyu geçiştirdi. Robert masanın üstünden eğilip Colin’in koluna dokunduğunda, onun neredeyse boşalmış olan kadehine işaret ettiğinde ise, adam başım öte yana çevirip Caroline’in başının üstünden,

gazete ve dergilerin üst üste yığıldığı bir kitaplığa baktı. Mary birden sustu, gereksiz gevezelik ettiği için özür diledi, ama sesi bayağı kızgındı. Robert gülümseyerek kadının elini tuttu, aynı anda Caroline'ı kahve getirmek üzere mutfağa gönderdi. Mary'nin elini bırakmaksızın döndü, gülümseme alanına Colin'i de kattı. "Bu akşam, barımda yeni bir yönetici işe başlıyor." Kadehim kaldırdı.
"Yeni yöneticinin şerefine." "Yeni yöneticinizin şerefine," dedi Mary. "Eskisine ne oldu?"
Colin bardağım tutmuş, ama kaldırmamıştı. Robert ona büyük bir dikkatle bakıyordu. Sonunda Colin içkisini dudaklarına götürdüğünde, şapşal birine görgü kurallarını anımsatırcasına konuştu Robert. "Robert'in yeni yöneticisinin şerefine!" Ve, Colin'in kadehini bir kez daha doldurduktan sonra Mary'ye döndü. "Eski yönetici yaşlanmıştı, şimdi de polisle başı derde girdi. Yenisi ise......" Robert dudaklarını büzdü, Colin'e kısaca göz attık
tan sonra, başparmağı ile işaret parmağını birleştirerek havada bir daire oluşturdu "...belayla baş etmeyi biliyor. Ne zaman harekete geçeceğini biliyor. Kimseye alet olacak göz yok onda." Colin ile Robert uzunca bir an bakıştılar.
"Tam size göre bir adam, desenize," dedi Mary nazikçe.
Robert kafasını salladı, utkuyla gülümsedi. "*Tam* bana göre bir adam," dedi ve kadının elini bıraktı.
Caroline kahveyi getirdiğinde Colin'i şezlonga uzanmış, Mary ile Robert'i de masanın başında alçak sesle konuşurlarken buldu. Colin'in kahvesini götürdü, yanına oturdu. Alçak yere otururken yüzünü acıyla buruşturdu ve Colin'in dizine tutunarak destek almak zorunda kaldı. Omzunun üstünden Robert'e kısa bir bakış fırlattıktan sonra, Colin'e işi, aile ilişkileri, vb. konularında soru sormaya başladı. Adam yanıt verirken gözlerini onun yüzünde dolaştırmasından, ikide bir yeni yeni sorular sormasından, aslında onu doğru dürüst dinlemediği anlaşılıyordu. Onu coşkulandıran konuşmanın içeriği değil, bu konuşmanın yapılıyor oluşuydu, besbelli. Başım ona

doğru öyle bir eğmişti ki, sanki adamın ağzından akan sözcüklerle yüzünü yıkıyordu. Buna karşın, ya da bu yüzden Colin çok rahat konuşuyordu. Önce şarkıcı olma hayallerinin nasıl suya düştüğünü, sonra tiyatrodaki ilk rolünü, sonra da ailesini anlattı. “Sonra babam öldü,” diye bitirdi sözlerini, “ve annem yeniden evlendi.”

Caroline bir soru sormaya daha hazırlanıyordu, ama bu kez biraz kararsız gibiydi. Arkasında Mary esneyerek ayağa kalkmaya koyulmuştu. “Buraya yeniden.....” Caroline sustu, yeniden

başladı: “Yakında ülkenize döneceksiniz herhalde.”

“Önümüzdeki hafta.”

“Bize yine gelir misiniz?” Adamın koluna dokundu. “Yine geleceğinize söz verin, hadi.”

Colin nazik, ama kesin olmayan bir sesle, “Evet, tabii,” dedi.

Ama Caroline ısrarlıydı. “Ciddi söylüyorum, çok önemli bu.”

Mary onlara doğru geliyordu, Robert de ayağa kalkmıştı. Caroline sesini alçalttı. “Ben aşağı inemiyorum.”

Mary yanı başlarına gelmişti, ama Caroline’ın fısıltıyla konuştuğunu duyunca durmadı, biraz ötedeki kitaplığa doğru yürüyüp eline bir dergi aldı. “Artık gitsek mi diyorum,” diye seslendi.

Colin teşekkür edercesine başım sallayıp kalkmaya davrandı.

Ama Caroline koluna yapışıp yeniden fısıldadı: “Evden çıkamıyorum.

Robert, Mary’nin yanına gitmişti. Birlikte kitaplığın yarımda durmuşlar büyük bir fotoğrafa bakıyorlardı. Mary resmi eline aldı. Bir adam balkonda durmuş sigara içiyordu. Baskı grenli ve fluydu. Uzaktan çekilmiş, birçok kez büyütülmüştü anlaşılan. Robert, kadına resmi bir iki saniye tutmasına izin verdikten sonra elinden alıp yeniden kitaplıktaki yerine koydu.

Colin ile Caroline ayağa kalktılar, Robert kapıyı açtı, merdiven başının ışığım yaktı. Colin ile Mary, Robert ile

Caroline’a konukseverlikleri için teşekkür ettiler. Robert, otele nasıl gideceklerini Mary’ye anlattı.
“Unutmayın...” dedi Caroline Colin’e, ama Robert kapıyı kapattığından sözlerinin devamım işitemediler. Merdivenlerden aşağı inmeye başladıklannda içerden tok bir ses duydular. Mary daha sonra, bunun yere düşen bir şey ya da bir tokat sesi olabileceğini söyleyecekti. Merdivenlerin bitiminde karşılarına çıkan küçük avluyu geçtiler, aydınlatılmamış dar bir sokağa çıktılar. “Hadi bakalım, şimdi ne tarafa?” diye sordu Colin.

VII

Dört gün boyunca Colin ile Mary otelden hemen hemen hiç çıkmadılar. Çıktıklarında ise yalnızca kalabalık yolun karşısına geçip otelin rıhtımındaki kafede bir masaya oturuyorlardı. Güneş, kendi balkonlarına düşmezden iki saat önce rıhtıma düşüyordu çünkü. Tüm yemeklerini otelin sıkışık yemek salonunda yiyorlardı. Burada, kolalı beyaz sofra örtüleri ve hatta tabaklardaki yiyecekler, pencerelerdeki renkli camlar sayesinde sarıya, yeşile boyanıyordu. Otelin öteki müşterileri meraklı ve dost canlısıydılar. Birbirlerinin masalarına nazikçe uzanarak, daha az bilinen kiliseler, saygıdeğer bir ekolün pek ünlenmemiş bir üyesi tarafından yapılmış eserler, ya da yalnızca yerlilerin gittiği lokantalar konusunda bilgi ve görüş alışverişinde bulunuyorlardı.

O gece, Robert'in evinden otele gelirken yol boyunca el ele tutuşmuşlar, sabaha dek aynı yatakta yatmışlar, birbirlerine sarılmış olarak uyandıklarında şaşkınlığa uğramışlardı. Sevişmeleri de şaşırtıcı olmuştu. Büyük, hemen hemen her şeyi kapsayan zevk, keskin, neredeyse acı veren coşkunluklar, o akşam balkonda konuşurken birbirlerine açıkladıkları gibi, yedi yıl öncesinin, yani ilk karşılaştıkları dönemin duygulanımlarıydı.- Nasıl unutabilmişlerdi bu kadar kolayca? On dakikadan kısa bir sürede olup bitmişti her şey. Ama uzun süre yan yana, birbirlerine bakarak yatmışlardı, çünkü olaydan etkilenmişler, duygusallaşmışlardı biraz. Banyoya birlikte girdiler, duşun altında kıkırdayarak birbirlerini sabunladılar. İyice temizlenmiş ve kokular sürünmüş olarak yeniden yatağa girip öğlene dek seviştiler. Sonunda açlık galip geldiğinden aşağı otelin küçük yemek salonuna indiler. Orada, öteki müşterilerin turistik konuşmalanna okul çocukları gibi güldüler. İkisi üç tabldot mideye indirdi; üç litre de şarap içtiler. Masanın üstünden el ele tutuştular, sanki yeni

tanışmışlarmış gibi ana babalarından, çocukluklanndan söz ettiler.
Öteki müşteriler onlara özenerek, onaylayarak bakıyorlardı. Üç buçuk saatlik bir ayrılıktan sonra yeniden yatağa döndüler. Bu arada çarşaflar, yastık yüzleri yenilenmişti. Birbirlerini okşarken uyuyakaldılar. Akşamüzeri uyandıklannda sabahki kısa ve şaşırtıcı sevişme olayını bir kez daha yaşadılar. Gene birlikte duş yaptılar, ama bu kez sabunlamasız. Avlunun öte yanındaki adamı, duş yaparken arya *-Mann and Weib, und Weib und Mannr-*söyleyeni keyifle dinlediler. Ismarladıklan aperitifler bir tepsi içinde odalarına getirildi. İnce kesilmiş limon dilimleri gümüş bir tabağa yerleştirilmiş, gene gümüş bir tas, buzla doldurulmuştu. İçkilerini alıp balkona çıktılar, sardunya saksılannın dizili olduğu balkon duvarana dayandılar, esrarlı sigaralarını içerek günbatımını ve sokaktan geçenleri seyrettiler.
Böylece önlerindeki üç günün programı -ufak tefek değişiklikler dışında- belirlenmiş oldu. Suyun öte yanındaki büyük kiliseye sık sık bakmalarına, bu kente daha önce gelmiş dostların
önerdikleri bir lokantanın adını arada bir birbirlerine anımsatmalarda ya da öğle sıcağı iyice bunalttığında kimselerin pek bilmediği bir kanal boyunca uzanan bir sokağın gölgeli serinliğini özlemelerine karşın, otelden dışarı çıkmak konusunda ciddi bir girişimde bulunmadılar. İkinci gün, öğleden sonra, kent içi bir gezi için hazırlandılar, giyindiler, ama son anda, birbirlerinin giysilerini yırtar gibi soyarak ve umutsuz durumlarına gülerek yatağa yuvarlandılar. O gece, geç saatte, yıldızları yok eden neon ışığının altında balkonda oturup şarap içtiler, gene çocukluklarından söz açtılar, bazı olaylan belki de ilk kez anımsayarak, geçmiş konusunda, anımsama olayı konusunda kuramlar üreterek uzun uzadıya konuştular. Birbirlerinin sözünü kesmemeyi, kimi kez bir saat boyunca başardılar. Karşılıklı anlayışlarının derinliğini

ve birbirlerini bu kadar iyi tanımalarına karşın hâlâ böylesine olağanüstü bir tutku yaşayabilmelerini kutladılar. Kendi kendilerini tebrik ettiler. Yaşadıkları şaşkınlık uyandırıcı tutkuyu birbirlerine tanımladılar. Yedi yıl önce olduğundan çok daha derin anlamlar taşıyordu bu. Dostlarını, evli ya da evli olmaksızın birlikte yaşayan çiftleri gözden geçirdiler: Hiçbiri kendilerininki kadar başarılı bir aşk yaşamıyordu. Robert ve Caroline ile birlikte geçirdikleri geceden hiç söz açmadılar. O geceye hep dolaylı biçimde, “Robertlerin evinden dönerken de düşünmüştüm ki...” ya da “O balkondan yıldızlara bakıyorken...” gibisinden cümlelerle değindiler.
Orgazm konusu da açıldı bu arada. Bu olayda kadın ile erkek benzer duygular mı yaşıyorlardı yoksa kökten farklı duygular mı? Son karar duyguların kökten farklı olduğuydu, ama acaba bu farklılığı yaratan kültür müydü? Colin, yıllar boyu kadın orgazmlarına Özendiğini, taşakları ile anüsü arasında arzuya benzer bir boşluk hissettiğini, bunun kadınlarınkine yakın bir cinsel isteğe karşılık olabileceğine inandığım söyledi. Mary, gazetelere haber olarak yansımış ve ikisinin de belki bu yüzden küçümsedikleri bir deneyden söz etti: Deneyin amacı o anda tartıştıkları konuya bir açıklık getirmekti -erkeklerle kadınların duygulan aynı mı? Her iki cinsiyetten gönüllülerin önüne iki yüz şıklık bir sıfat ve zarf listesi konulmuştu. Yaşadıktan orgazm olayını en iyi tanımlayacak on şıkkı işaretlemeleri istenmişti. İkinci bir gruptan ise sonuçlara bakarak her gönüllünün cinsiyetini belirlemeleri istenmişti. Deneyin sonunda, doğru tahmin yapanların sayısı yanlış tahmin yapanlarınkine eşit olduğundan, kadınlarla erkeklerin aynı duygulan yaşadığı saptamasına varılmıştı. Bundan sonra, Mary ile Colin, kaçınılmaz olarak cinsiyet politikalanm tartışmaya koyuldular. Daha önce pek çok kez yaptıkları gibi ataerkil toplumdan söz açtılar. Mary, her zaman dediği gibi, ataerkilliğin, kurumları ve bireysel yaşamları belirleyen en güçlü örgütlenme biçimi olduğunu söyledi. Colin ise, her

zamanki gibi, sınıf farklılıklarının daha temel olduğunu savundu. Mary kafasını sallayarak bunu reddetti. Gene de ikisinin de benimseyebileceği ortak noktalar bulmaya çalıştılar.

Ana-baba konusunu baştan ele aldılar, annelerinin hangi özelliklerini, babalarının hangi özelliklerini benimsemişlerdi: ana-baba arasındaki ilişki, kendi hayatlarını, kendi ilişkilerini ne biçimde etkilemişti? "İlişki" sözcüğünü o kadar çok kullandılar ki, içlerine fenalık geldi. Ancak, yerine uygun başka bir sözcük bulunamayacağı konusunda anlaştılar. Mary kendisinden ana olarak, Colin ise, Mary'nin çocuklarından dolayı kendisinden sözde baba olarak söz etti. Tüm tahminler, kaygılar, anılar, kendilerinin ve birbirlerinin karakterini çözmek amacıyla hizmete sokuldu. Beklenmedik bir cinsel coşku sonucu kendilerini yeniden doğmuş gibi hissettiklerinden midir, sanki kendilerini baştan yaratmak ya da yeni doğmuş bir çocuk gibi, romana yeni katılmış bir kişilik gibi adlandırılmak gereksinimi duyuyorlardı. Çeşitli zamanlarda yaşlanma konusuna da değindiler. Tanıdıkları kişiler arasında en genç yetişkinlerin artık kendileri olmadığı gerçeğini birdenbire (ya da yavaş yavaş mıydı?) fark etmeleri, gövdelerinin ağırlaştığını, kendi kendine işleyen unutulabilecek mekanizmalar olmaktan çıkıp dikkatle izlenecek, bilinçle idman yaptırılacak makineler olarak algılamaları... Yaşadıkları bu olağanüstü olayın kendilerini gençleştirdiğini kabul etmekle birlikte buna kanmamaları gerektiğinin de farkında oldukları, yaşlandıklarının, günün birinde öleceklerinin bilincinde oldukları, ama bu olgunca düşüncelerin, yaşadıkları tutkulu döneme ayrı bir derinlik kattığı konusunda görüş birliği içindeydiler.

Esasında, bu görüş birliğiydi onların bunca sorunu bu kadar sabırla tartışmalarına, saat sabahın dördüne vardığı halde hâlâ balkonda oturmuş, ayaklarının dibinde plastik marihuana torbası, sigara sarma kâğıtlan ve boş şarap

şişeleriyle alçak sesle konuşmayı sürdürmelerine sebep olan. Bu görüş birliği, yalnızca ikisinin de ruhsal durumlarının sonucu olmaktan öte, bir retorik tarzı, bir konuşma yöntemi oluşturmaktaydı. Eskiden, önemli konuları tartıştıklarında (ki yıllar geçtikçe bu tür tartışmalar azalmıştı) karşıt görüşü savunmak (bu karşıt görüş kişinin tam kendi görüşü olmasa bile) konunun yeterince açımlanması için gerekli sanılırdı ikisi tarafından da, kişinin kendi görüşü, karşı çıkmak kadar önemli değildi. Bunun gerisindeki düşünce (gerçekten düşünce miydi yoksa bir düşünme alışkanlığı mı, bilinmez) karşıt görüşlü kişilerin, kendilerine karşı çıkılacağı korkusuyla tartışmayı daha sağlam temellere oturtabilecekleri düşüncesiydi. Ama gerçekte olan (yani, en azından Colin ile Mary tartıştıklarında olan) sorunların açımlanması değil de, aynı savunma sözlerinin üst üste yinelenmesi ya da gereksiz ayrıntılarla süslenip asıl sorunun dışına çıkılması ve ikisinin de oransız sinirlenmesiydi. Şimdiyse, birbirlerini karşılıklı cesaretlendirerek, deniz kıyısında kayadan kayaya atlayan çocuklar gibi konudan konuya geçiyorlardı.
Ancak, tüm bu tartışmaya, tartışmanın yöntemine dek varan çözümleme kaygısına karşın, aralarındaki yenilenmenin nedenine değinemiyorlardı. Sevişmeleri nasıl bir tür kutlamaysa, konuşmalan da öyleydi. Her iki durumda da yalnızca içinde bulundukları anı yaşıyorlardı. Konuşurken de, sevişirkenki gibi birbirlerine sıkıca sarılıyorlardı. Bir keresinde, duşun altındayken, birbirlerine kelepçeyle bağlanıp anahtarını atmayı konuştular gülerek. Bu fikir ikisini de azdırdı. Suyu kapatmak, kurulanmak gibi şeylerle vakit harcamaksızın doğruca yatağa koşup konuyu daha derinlemesine araştırdılar. Sevişiken birbirlerinin kulağına öyküler fısıldamak da yeni geliştirdikleri bir şeydi. Öncesi sonrası olmayan, neredeyse karanlığın içinden çıkan bu öykülerle, inlemeler, kıkırdamalarla kendilerinden geçiyorlardı. Öyküleri dinleyen, anlatana bir ömür boyu kölelik etmeye, onun

tarafından aşağılanmaya seve seve razı oluyordu. Mary, bir operatörle anlaşıp Colin'in kollarım bacaklarını kestireceğini mırıldıyordu adamın kulağına. Böylece onu evinin bir odasında tutacak ve yalnızca cinsel hizmetlerde kullanacak, canı istediğinde arkadaşlarına da kiralayacaktı. Colin ise Mary için bir makine icat etti kafasından. Büyük, karmaşık, çelikten yapılma, parlak kırmızı renkli, elektrikle işleyen bu makinenin, pistonları, düğmeleri, kayışları, kadranları olacak, çalıştığında hafif bir vızırtı çıkaracaktı. Colin, Mary'nin kulağına vızıldadı. Mary bu makinenin içine girip, kayışlar sıkıca bağlandıktan, gövdesinin beslenmesini ve boşaltılmasını sağlayacak tüpler de takıldıktan sonra makine çalıştırılacak ve onu öyle saatlerce, haftalarca değil, yıllarca hiç durmadan, kadın ölünceye dek, hatta öldükten sonra bile sikmeye devam edecekti. Taa ki Colin ya da Colin'in avukatı aleti durdurana dek.
Yataktan çıktıktan sonra, duşlarını alıp kokularım sürünüp, ellerinde içkileriyle balkona çıkıp sardunya saksıları arasında sokağı seyretmeye koyulduklarında, biraz önce birbirlerine mırıldandıkları bu öyküler son derece zevksiz ve saçmasapan geliyordu ikisine de. Bunlar hakkında pek konuşmuyorlardı zaten.
Sıcak geceler boyunca, daracık tek kişilik yatakta birlikte yattıklarında, Mary kollarını Colin'in boynuna doluyor, Colin, Mary'nin beline sarılıyor, ikisinin bacakları birbirine geçmiş oluyordu genellikle. Gün boyunca, tüm konular, tüm arzular arada bir tükendiğinde bile hep yan yanaydılar. Kimi kez birinin gövde sıcaklığı ötekine boğucu geliyordu, ama bir dakika bile birbirlerinden uzaklaşamıyorlar, sanki bu kısacık ayrılığın ya da özel düşüncelerin paylaştıkları şeyi yok edeceğinden korkuyorlardı.

Hiç de akla uzak bir korku değildi bu. Dördüncü günün sabahında Mary, Colin'den önce uyandı, yavaş yavaş, adama hissettirmemeye çalışarak yataktan çıktı. Elini yüzünü çabucak yıkayıp çabucak giyindi. Hareketlerinde bir

gizlilik okunmuyorduysa da Colin'i uyandırmamaya dikkat ettiği belliydi. Kapıyı her zamanki gibi çat diye değil, ağır ağır açıp çıktı. Dışarısı, genellikle on buçukta olduğundan daha serin, hava olağanüstü açıktı; güneş, nesneleri en ince ayrıntılarına dek oymuş sonra da en karanlık gölgelerin önüne oturtmuş gibiydi. Mary karşıya geçip dubalar üstündeki kafenin suya en yakın masasına oturdu. Tümüyle güneş altındaydı, ama gene de çıplak kolları üşüyordu. Kara gözlüklerini takıp etrafta garson var mı diye bakınırken hafifçe ürperdi. Kafede ondan başka müşteri yoktu, günün ilk müşterisiydi belki de.

Garsonun biri, yolun karşısındaki boncuklu sinekliği aralayarak kadını gördüğünü belirtti, geri çekildi. Kısa bir süre sonra, elinde bir tepsi, tepsinin üstünde dumanı tüten bir fincan ile kadına doğru yürüdü. Fincanı masanın üstüne koyduğunda, bunun kendilerinin bir ikramı olduğunu açıkladı. Mary, sıcak çikolata yerine kahveyi yeğlerdi, ama bu armağanı severek kabul etti. Garson gülümseyerek topuğunun üstünde döndü, uzaklaştı. Mary, oturduğu yerden odalarının balkonunu ve panjurlarını da görebilecek şekilde sandalyesini azıcık çevirdi. Ayaklarının önünde sular şıpır şıpır, iskele kenarına bağlanmış olan eski araba lastiklerine çarpıyordu. Aradan on dakika geçmeden, sanki onun oradaki varlığından cesaret alan başka müşteriler birkaç masayı doldurmuşlardı. İkinci bir garson gelmiş, ikisi de koşuşturmaya başlamışlardı.

Sıcak çikolatasını yudumlarden kanalın öte yanındaki koca kiliseye ve çevresindeki evlere baktı. Arada bir karşı kıyıdaki arabalardan birinin ön camına güneş düşüyor, ışıltısını bu kıyıya yolluyordu. Bu uzaklıktan insanları seçmek olanaksızdı. Derken, boş fincanı masaya bırakırken, döndü ve Colin'i tamamıyla giyinik olarak balkonda gördü. Adam yirmi metre kadar öteden ona bakıyor, gülümsüyordu. Mary de ona tatlı tatlı gülümsedi, ama Colin, sanki yerdeki bir şeye basmamak için duruşunu hafifçe değiştirdiğinde kadının gülümsemesi önce

dondu, sonra yok oldu. Bir bilmece karşısındaymış gibi gözlerini kısıp yeniden omzunun üstünden suyu baktı. İki kayık geçiyordu, içlerindeki insanlar heyecanla birbirlerine sesleniyorlardı. Gözlerini bir kez daha balkona çevirdi ve yeniden gülümsemeyi başardı. Ama Colin içeri girince ve yanına gelmeden önce geçen birkaç saniye boyunca gözlerini karşı kıyıya dikti. Başını hafifçe yana eğmiş, gözlerini kısmış, sanki bir şeyler anımsamaya çalışıyor, ama anımsayamıyordu. Colin geldi, öpüştüler, yan yana oturdular, iki saat orada kaldılar.

Günün geri kalan kısmım, önceki üç günü geçirdikleri gibi geçirdiler. Kafeden ayrılınca odalarına çıktılar. Hizmetçi oradaki işini yeni bitirmiş, bir kolunun altında kirli çarşaf ve yastık yüzleri, öteki elinde yarı yarıya kullanılmış kâğıt mendil ve Colin’in ayak tırnağı kesikleriyle dolu çöp sepeti, odadan çıkmak üzereydi. Kadının geçebilmesi için Colin ile Mary duvara yapıştılar, nazik “Günaydın”ına biraz utanarak karşılık verdiler. Yatakta bir saatten az kaldılar, öğle yemeğini iki saatte yediler, yeniden yukan çıkıp uyudular, uyandıklarında seviştiler, daha bir süre yattılar, duş yapıp giyindiler, akşamın geri kalanını, yemekten önce ve sonra balkonlarında geçirdiler. Bütün bunlar olup biterken Mary’de bir sıkıntı var gibiydi, Colin birkaç kez buna değindi. Kadın, içinde bir sıkıntı olduğunu, ama bunun nedenini çıkaramadığım, çok sarsıcı, ama ertesi gün doğru dürüst anımsanamayan bir düş gibi kafasının derinlerinde bir yerde bir şeylerin kıpırdanıp durduğunu söyledi. Akşamın geç bir saatinde karar verdiler ki, uzun süre kapalı ve hareketsiz kalmaları iyi değildi. Ertesi gün deniz otobüsüne binip, kanalların dışında, açık denize bakan, plajlarıyla ünlü bir yere gitmeyi tasarladılar. Bunu yüzme konusunda epeyce uzun ve epeyce uçuk -çünkü üçüncü esrarlı sigaralarını yeni bitirmişlerdi- bir konuşma izledi. Hangi yüzme stili daha iyidir, ırmakta mı, gölde mi, havuzda mı, denizde mi daha iyi yüzülür, hepsinin iyi ve kötü yanları nelerdir, ayrıca insani an suya çeken nedir,

kimilerince öne sürüldüğü gibi atalarımız su hayvanıydılar da biz de bunun anısını mı taşıyoruz? Anılardan söz açılması Mary'nin bir kez daha kaşlarını çatmasına yol açtı. Ondan sonra da pek bir şey konuşmadılar zaten. Her gecekinden önce, saat daha gece yarısına varmadan yattılar.

Ertesi sabah saat beş buçukta Mary haykırarak uyandı ve yatakta dimdik oturdu. Günün ilk ışıkları panjurlardan sızmaya başlamıştı, odadaki birkaç eşya görülebiliyordu. Yanlarındaki odadan alçak bir insan sesi ve bir elektrik düğmesinin çevrilmesi işitildi. Mary kendi dizlerine sanlıp titremeye koyuldu.

Bu sırada Colin de uyanmıştı. Elini uzatıp kadının sırtım okşadı. "Kâbus mu?" diye sordu. Mary'nin sırtı gerildi, adamın dokunuşundan çekildi. Colin, bu kez onu yeniden yatırmak istercesine omzuna el attığında silkinerek yataktan kalktı Mary.

Colin doğruldu. Mary yatağın başucunda durmuş, Colin'in başımn yastıkta bıraktığı ize bakmaktaydı. Yandaki odadan ayak sesleri duyuldu, bir kapı açıldı, ayak sesleri koridordan geldi bu kez, sonra birden sanki bir şey dinlemek için durdu.

"Nen var Mary?" dedi Colin onun eline uzanarak. Kadın geriledi, ama gözlerini adamdan ayırmadı. Bakışları şaşkın ve uzaktı, sanki bir tepenin üstünde durmuş, aşağıda meydana gelen bir felaketi izliyordu. Colin çırılçıplaktı, ayağa kalkarken ürperdi ve gömleğine uzandı. Boş yatağın iki yatımdan birbirlerine baktılar. "Çok korkmuşsun," dedi Colin ve yandan yandan kadına yaklaşmaya başladı. Mary "evet" anlamına başını salladı, balkon kapısına doğru yürüdü. Odalarının önünden ayak sesleri uzaklaştı, bir kapı kapandı, somya yaylan gıcırdadı, elektrik düğmesi çevrildi. Mary, kapıyı açıp balkona çıktı.

Colin, çabucak üstüne bir şeyler giyip onun ardından gitti. Yatıştıncı bir şeyler söylemek için ağzını açtığında kadın parmağım dudaklarına dokundurdu. Alçak bir masayı bir

yana iterek, Colin'e orada durmasını işaret etti. Colin, soru sormayı sürdürerek, kadının istediği yerde durdu. Mary, onun gövdesini kanala doğru döndürdü, sol elini alıp balkonun duvarına yerleştirdi, ışığı adamın yüzüne doğru kaldırıp orada tutmasını söyledi. Derken bir iki adım geriledi. "Çok güzelsin Colin," diye fısıldadı.

Birden aklına yeni bir fikir gelmiş gibi hızla döndü Colin ve "Uyanıksın, değil mi Mary?" diye sordu. Kadına doğru bir adım attı.

Mary geri çekileceğine adama doğru atılarak boynuna sarıldı bu kez, yüzünü ve başını durmadan öpmeye koyuldu. "O kadar korkuyorum ki. Seni çok seviyorum ve çok korkuyorum," diye haykırdı. Gövdesi yay gibi gerilmişti. O kadar çok titriyordu ki dişleri birbirine çarpıyor, daha fazla konuşmasını engelliyordu.

"Nen var Mary," diyerek ona sıkı sıkı sarıldı Colin. Kadın, onun gömleğim çekiştirerek kolunu indirmeye çalışıyordu. "Daha doğru dürüst uyanmış değilsin. Çok kötü bir düş görmüşsün."

"Dokun bana," dedi Mary sonunda. "Sadece dokun bana."

Colin ondan biraz uzaklaşıp omuzlarından hafifçe sarstı. Sesi boğuk çıktı: "Ne oluyor, söyle bana."

Mary birden sakinleşti, adamın kendisini içeri götürmesine ses çıkarmadı. Colin yatağı düzeltirken onu seyretti. Yattılar, "Seni de korkuttum, özür dilerim," diyen Mary adamı öptü ve elini tutup bacaklarının arasına götürdü.

"Şimdi olmaz," dedi Colin. "Ne olduğunu anlat bana."

Kadın kafasını salladı, başını Colin'in koluna yasladı, birkaç dakika sonra, "Özür dilerim," dedi yeniden.

Colin esneyerek, "Ne oldu peki?" diye sordu, Mary hemen yanıt vermedi.

Kanaldan geçen bir teknenin yatıştıncı sesi geldi. Ses kesildikten sonra konuştu Mary. "Uykumda ya da uyanırken bir şeyin farkına vardım. Gündüz fark etseydim bu kadar korkmazdım."

"Haaa," dedi Colin.

Mary bir süre daha sustu. “Ne olduğunu merak etmiyor musun?” Colin homurdandı. “Uyanık mısın?”
“Evet.”
“Robert’in evindeki fotoğraf senin fotoğrafın.”
“Ne fotoğrafı?” “
Robert’in evinde bir fotoğraf gördüm. Sendin o.”
“Ben mi?”
“Kafenin az ötesinde bir kayıktan çekilmiş olsa gerek.”
Colin’in bacağı şiddetle seğirdi. “Ben böyle bir şey anımsamıyorum,” dedi kısa bir sessizlikten sonra.
“Uyumaya başlıyorsun,” dedi Mary. “Bir dakika uyansana, hadi.”
“Uyanığım.”
“Bu sabah kafede oturduğumda seni balkonda gördüm. Önce ne olduğunu çözemedim. Ama demin uyandığımda birden anımsadım. Robert o fotoğrafı bana gösterdi. Colin? Colin?”
Adam hiç kıpırtısız yatıyordu, soluklan bile belli belirsizdi.

VIII

Ogüne dek gördükleri en sıcak gün olmasına karşın, tepelerindeki gökyüzünün rengi maviden çok siyaha yakındı. Sokak kafeleri ve hediyelik eşya dükkânlarıyla dolu tıklım tıkış caddeden geçip sonunda denize vardıklarında onun da rengi yağlı bir griydi. En hafif bir rüzgâr bile suyun yüzünde kirli beyaz köpüklü dalgalar oluşturuyordu. Minyatür dalgaların saman renkli kum üzerinde kırılıp dağıldığı kıyıda çocuklar bağıra çağıra oynuyorlardı. Açıklarda, ciddi ciddi yüzen bir iki kişinin inip kalkan kolları gözüküyordu, ama sağlarında ve sollarında uzanan kumsaldaki kalabalığın çoğu yalnızca güneşlenmek için gelmişlerdi besbelli. Açılır kapanır masaların çevresine toplanmış kalabalık aileler, parlak yeşil salatalar ve şaraptan oluşan yemekler hazırlıyorlardı. Yalnız kadın ya da erkekler, havluları üstünde dümdüz yatıyorlar, gövdeleri güneş yağından parıl parıl parlıyordu Şurada burada transistörlü radyolar çalmaktaydı Oynayan çocukların patırtısı arasında ara sıra bir çocuk adı seslenen bir ana va da babanın sesi yükseliyordu. Colin ile Mary, sıcak ağır kumun üstünde yüz elli metre kadar yürüdüler. Sigaraları ve yumuşak ciltli kitaplarıyla baş başa oturan yalnız adamların, hızlı âşıkların, büyükanneli ve bebekli kalabalık ailelerin arasından geçerek kendilerine yer aradılar. Hem suya yakın hem de su sıçratan çocuklara fazla yakın olmayan, hem transistörlü radyolardan hem de iki köpekli aileden uzak, pembe havlu üzerinde yatan iyi yağlanmış çiftin mahremiyetine de, tepesinde sineklerden oluşmuş mavi kara bir bulut bulunan koca çöp kutusunun arazisine de tecavüz etmeyen bir yerdi aradıkları Boş gördükleri her yer, şu ya da bu nedenle diskalifiye oldu. Oldukça uygun boş bir yer gördüler ama onun da ortasında yemek artıkları vardı. Beş dakika daha dolandıktan sonra bu yere döndüler ve boş şişeleri, teneke kutuları, ekmek parçalarım ilerideki çöp kutusuna taşımaya koyuldular. Ancak ıslak siyah saçlı

bir baba oğul aniden denizden fırlayıp yanlarına gelerek bu yerin kendilerine ait olduğunu ve pikniklerine kimsenin dokunamayacağım ısrarla belirttiler. Colin ile Mary yürümeyi sürdürdüler ve aralarında karar verdiler ki asıl gönüllerinde yatan kumsal, oteldeki odalarının mahremiyetine olabileceğince yaklaşan bir kumsaldır.
Sonunda iki genç kızın yakınına yerleştiler. Az ötelerinde de bu kızların dikkatini çekmeye uğraşan birtakım adamlar tuhaf ve birbirlerinin gözlerine kumlar atıyorlardı Havlularını yan yana serdiler sırf mayoyla kalınca dek soyundular, yüzlerini denize dönük olarak oturdular su kayağı yapan birini çeken bir motor geçti. Sonra martılar, sonra kayışla sırtına teneke bir sandık asmış, bunun içinden dondurma satan bir çocuk. Gösterişçi adamlardan ikisi, bir üçüncünün koluna o kadar sert vuruyorlardı ki, genç kızlar haykırarak karşı çıktılar.
Bunun üzerine adamların hepsi anında kıçüstü yere çakılarak kızların çevresinde bir at nalı oluşturdular, kendilerini taratmaya koyuldular. Colin ile Mary, parmaklanın birbirine kenetleyerek el ele tutuşmuşlar, konuşmadıktan halde ne kadar yakın olduklanra hissettirmek istercesine birbirlerinin ellerini sıkıyorlardı.
O sabah kahvaltıda Mary fotoğrafla ilgili olayı yeniden anlatmıştı; üstünde fikir yürütmeden, herhangi bir tahmin yapmadan, olayların meydana geliş ya da kendisi tarafından algılanış sırasını bozmadan. Colin kafasını sallayarak dinledi, gece olanları hayal meyal anımsadığını söyledi, bir iki ayrıntı üzerinde sorular sordu (sardunya saksıları resimde görünüyorlar mıydı? -evet; gölgeler ne yana düşüyordu? -anımsayamadı) ama o da, kadın gibi, herhangi bir yorum yapmadı. Gene kafasını sallayıp gözlerini yorgun yorgun ovuşturmuştu. Mary, onun kolunu okşayayım derken sütlüğü devirmişti dirseğiyle. Yukarıya çıktıklarında, plaja gitmek üzere üstlerini değiştirirlerken Mary adamı yatağa çekmiş, ona sıkı sıkı sarılmıştı. Onun yüzünü öpmüş, başını göğsüne bastırarak, onu ne kadar sevdiğini defalarca

yinelemiş, adamın bedenine taptığını söyleyip durmuştu. Bir eliyle onun çıplak, sert kıçını sıktı. Colin bir yandan kadının memesini emerken bir yandan da parmağını onun ta içine soktu. Dizlerini yukarı çekti, emmeyi ve okşamayı sürdürürken Mary de öne arkaya sallanıyor, durmadan onun adını tekrarlıyordu. Derken yarı ağlayıp yarı gülerek demişti ki: "Birini bu kadar sevmek neden bu kadar korkutucu? Neden bu kadar ürkütücü?" Ama yatakta daha fazla kalmadılar. Plaja gitmeye kararlı olduklanra birbirlerine anımsatarak kalktılar, havlularını çantalara yerleştirdiler.

Şimdi, kumsalda, Colin yüzükoyun yatmış, Mary de at biner gibi onun üstüne çıkmış sırtına güneş yağı sürüyordu. Adam, başını kollarına yanlamasına yaslamış, gözlerini de kapamış, Ro-bert'in o gece karnına nasıl vurduğunu ilk kez olarak anlatıyordu. Olayı süslemeden, kendi şimdiki ya da o andaki duygularına yer vermeden, yalnızca konuşmalarını, durdukları yerleri, olup biteni anımsadığı kadarıyla ve sırasıyla aktardı. Bu arada Mary, adamın sırtını belinden omuzlarına doğru ovmakta, küçük sert kasları, parmaklarının dairesel hareketleriyle yumuşatmaktaydı. Ensedeki iyice gergin veterlere vardığında, "Acıtıyorsun," dedi Colin. Mary ise, "Hadi durma, hikâyeni bitir," dedi. Tam kapıdan çıkarlarken Caroline'ın neler fısıldadığını anlatmaya koyuldu Colin. Arkalarında, genç adamların mırıltıları sürekli yükseliyordu, sonunda bir kahkaha koptu -sinirlice, ama keyifli bir kahkaha... Ve iki genç kız aralarında alçak sesle ve çabuk çabuk bir şeyler konuştular ve bir kahkaha daha, bu kez daha az sinirli, daha alçak perdeden koptu. Bu insanların da gerisinden, düzenliye yakın aralıklarla kıyıya çarpan dalgaların ninnimsi sesi geliyordu; arada bir, aralıksız üst üste çarpan dalgalann sesi ise, kinetiğin çözülmesi olanaksız karmaşıklığının göstergesi olarak daha da uyuşturucuydu. Gökyüzündeki güneş, sonuna dek yükseltilmiş müzik gibi haykıyordu. Colin'in ağzından çıkan

sözcükler kolay anlaşılmıyordu. Mary'nin hareketleri ise daha az içten, daha ritmik olmuştu. Colin anlatmaya son verince Mary dedi ki; "Kadının dediklerini işitmiştim."

"O kadın, sanki hapis yatan bir mahkum gibi," diye başladı Colin, sonra sesi kesinleşti: "Gerçek bir mahkum o."

"Biliyorum," dedi Mary. Elleri, Colin'in boynuna gevşekçe çevrelenmişti ve öylece durarak, o gece balkonda Caroline ile aralarında geçen konuşmayı aktardı.

Sonunda adam sordu: "Bunu daha önce neden anlatmadın bana?"

Mary bir an duraksadı. *"Sen* neden daha önce anlatmadın bana?" Adamın üstünden indi, ikisi de kendi havlulan üstünde oturup denize bakmaya koyuldular.

Uzunca süren bir sessizlikten sonra Colin dedi ki; "Belki de herif onu dövüyordur" Mary kafasını salladı. "Oysa... gene... de..." yerden bir avuç kum alıp taneleri parmakları arasından yavaş yavaş ayaklarının üstüne boşalttı, "...gene de kadın, görünüşte oldukça..." sözlerini tamamlamaktan kaçınır gibiydi.

"Oldukça mutlu mu?" diye sordu Mary yüzünü buruşturarak. "Kadınların dayaktan ne kadar hoşlandıklarını herkes bilir."

"O kadar kendinden emin ve alaycısın ki!" Colin'in sesindeki hiddet ve şiddet ikisini de şaşırttı. "Demek istediğim... yani, kadın bir şeyden... bir şeylerden besleniyordu sanki."

'Tabii," dedi Mary. "Acıyla besleniyor."

Colin içini çekerek yuvarlandı, gene yüzüstü yattı.

Mary dudaklarını büzüp, sığ suda oynayan çocukları seyretti bir süre. "Kartpostalları atmadık," diye mırıldandı.

Yarım saat kadar öylece oturdular. İkisinin de kaşları hafifçe çatılmıştı, ikisi de içlerinden özel birer tartışma sürdürüyorlardı, ama bunun ne olduğunu tam olarak açıklamak zordu. Son birkaç gündür olanların bir tür asalaklıktan başka bir şey olmayabileceği, bir sürü gevezelikle maskelenmiş ve açıklanmamış bir gizli suç

ortaklığı olabileceği duygusu onları çekingen kılmaktaydı. Kadın çantasına uzanıp içinden bir lastik bant çıkardı ve saçlarını at kuyruğu şeklinde topladı. Birden ayağa kalkıp suya doğru yürüdü. Gürültücü ekekler grubunun yanından geçtiğinde gençlerden bir ikisi arkasından ıslık çaldılar. Mary dönüp soru sorar gibi baktı onlara, ama adamlar aptal aptal sırıtıp gözlerini kaçırdılar, biri de öksürdü. Yerinden kıpırdamamış olan Colin, suda oynarken kahkahalar ve coşkulu çığlıklar atan çocukların arasında, bileklerine kadar suya girmiş olarak duran kadını seyrediyordu. Mary ise, daha açıkta oynayan, bir traktörün iç lastiğine inip binmekle eğlenen daha büyük yaşta birtakım çocuklara bakıyor gibiydi. Derken, onların hizasına gelene dek denizin içinde yürüdü. Çocuklar ona seslendiler, herhalde suya iyice girmesini söylüyorlardı. Mary onlara doğru kafasını salladı, sonra, omzunun üstünden çok kısa bir an Colin'e baktı ve suya daldı. Ağır, rahat kulaçlarla yüzmeye koyuldu. Mahallesindeki yüzme havuzunda, hiç ara vermeden havuzu yirmi kez kat ederdi bu kulaçlarla.

Colin, dirseklerine yaslanarak uzandı, sıcak havanın ve göreceli yalnızlığının keyfini çıkarmaktaydı. Adamlardan biri parlak kırmızı bir plaj topu çıkarmıştı ortaya, şimdi bununla hangi oyunu oynayacaklarını ve takımların nasıl oluşacağım tartışmaktaydılar bağıra çağıra. Kızlardan biri de karıştı tartışmaya. Parmağını, en iriyarı adamın göğsüne batıra batıra onu şakacıktan azarlıyordu. Uzun boylu, sıska, biraz da çırpı bacaklı olan öteki kız, biraz ötede durmuş saçının bir tutamıyla oynuyordu, yüzünde nazik, donuk, boyun eğmiş bir gülücük vardı. Kendisini eğlendirmek için türlü şaklabanlıklar yapan tıknaz, maymun bedenli adamın yüzüne bakmaktaydı. Adam, anlattığı hikâyenin sonunda uzanıp kızın omzuna ahbapça bir yumruk savurdu. Biraz sonra, atılıp kızın bacağım çimdikledi, birkaç adım kaçtı, dönüp kendisini kovalamasını söyledi ona. Kız, yeni doğmuş bir buzağı gibi, birkaç amaçsız ve utangaç adım attıktan

sonra durdu. Ellerini saçlarından geçirerek arkadaşına doğru döndü. Maymun adam yeniden düştü onun peşine ve bu kez, yanından geçerken kızın poposuna usta ve şaşılacak yükseklikte ses çıkaran bir şaplak vurdu. Ötekiler, kızın arkadaşı da dahil, hep birlikte güldüler. Maymun adam, keyifli, ama beceriksiz bir perende attı. Çırpı bacaklı kız, zoraki gülümsemeyi sürdürerek adamın yolundan çekildi. İki şemsiye sopası birkaç metre aralıkla kuma saplandı, tepeden bir iple birleştirildi; voleybol oyunu başlamak üzereydi. Maymun-adam, çırpı bacaklının kendi takımına girmesini sağladıktan sonra kızı bir kenara çekip oyunun kurallarını anlatmaya koyuldu. Bir elinde tuttuğu topa öteki elinin yumruğuyla vurarak topu havaya fırlattı. Kız kafasını sallayarak gülümsedi, ama adamın yaptığım yapmayı reddetti. Adam ısrar edince, topa hafifçe vurmakla yetindi. Maymun-adam, onu alkışlayarak topun peşinden seğirtti.

Colin suya doğru yürüdü, kıyıdaki bir köpük kümesini incelemek için eğildi. Minik köpüklerin her birine ışık öyle vurmuştu ki, yüzlerce minik kusursuz gökkuşağı oluşmuştu. O bakarken köpükler kuruyor, her saniye bir sürü gökkuşağı yok oluyordu, ama hiçbiri aynı anda değil. Köpüklerin hepsi söndüğünde Colin ayağa kalktı. Mary, kıyıdan iki yüz metre kadar uzaktaydı

şimdi, başı, dümdüz gri suyun üstünde ufacık siyah bir noktaya dönüşmüştü. Onu daha iyi görebilmek için eliyle gözlerini siperledi. Kadın artık açığa doğru yüzmüyordu, yüzünü kıyıya dönmüş gibiydi, ama geri mi geliyordu yoksa olduğu yerde duruyor muydu, bu uzaklıktan seçmek güçtü. Sanki adama yanıt verir gibi bir kolunu kaldırıp aceleyle salladı Mary. Sahiden bir kol muydu bu, yoksa arkasındaki bir dalga mı? Bir an kadının başını göremedi. Baş suya girmiş sonra yeniden çıkmıştı ve bir hareket daha. Herhalde kolunu sallıyordu. Colin hızlı bir soluk alıp el salladı. Farkında olmadan suyun içinde birkaç adım yürümüştü Uzaktaki baş hareketlendi bu kez yok olmadı da

iki yana çır pınıyor gibiydi Mary'nin adım söyledi, ama bağırarak değil, panik içinde, fısıldayarak. Göğsüne dek yükselmiş suyun içinde durdu, son kez baktı ona. Kadının başı gene yok oldu, ama dalgaların altında mı yoksa gerisinde mi belli değildi.

Adam ona doğru yüzmeye başladı. Aynı mahallenin aynı havuzunda Colin, hızlı, havalı, derin kulaçlarla ancak bir tek boy, formda olduğu günlerde iki boy başarırdı en çok. Uzak mesafelerde yetersizdi ve bir aşağı bir yukan yüzmenin sıkıcı olduğundan yakınırdı. Şimdi, uzun kulaçlar atarak, gürültüyle soluk alıp vererek idare etmeye çalışıyordu. Yirmi metre sonra, soluklarını düzenlemek için durmak zorunda kaldı. Birkaç saniye sırtüstü yatıp dinlendi, kalktı, olduğu yerde durup gözlerini kısıp Mary'yi arandı, ama onu göremedi. Yeniden yüzmeye başladı. Kravldan yorulduğunda yan yan yüzüyor, bu sırada daha rahat soluk alabiliyor, gittikçe çoğalan dalgalarla daha kolay savaşabiliyordu. İkinci kez durduğunda, kadını zar zor görebildi. Seslendi, ama sesi çıkmadı pek ve ciğerlerinden bir seferde o kadar hava boşaltmak onu daha da dermansızlaştırdı. Bu kadar açıkta, yalnızca suyun en üst düzeyindeki birkaç santim ılıktı, suda durduğunda ayakları soğuktan duyarsızlaşıyordu. Yüzmeye yeniden başlamak üzere döndüğünde bir dalga güm diye yüzüne çarptı ve bol miktarda su yutmasına yol açtı. Toparlanmak için sırtüstü yatması gerekti. Hay Allahım, dedi ya da aklından geçirdi birkaç kez. Hay Allahım! Bir kez daha başladı yüzmeye, ama iki üç kulaçtan sonra durdu. Kolları da yorulmuştu, kalkmayacak kadar ağırlaşmışlardı sanki. Artık sürekli yan yan yüzüyor, suyun içinde sanki sürünüyor, çok ağır ilerliyordu. Ağzından sular püskürterek soluk almak için yeniden durduğunda, Mary sekiz on metre ötesinde, suda bisiklet yapıyordu. Kadının yüzündeki anlamı seçemedi. Bir şeyler söylüyordu, ama adamın kulaklarına çarpan dalgalar sözcükleri duymasını engelliyordu. Son birkaç metre en zoru oldu. Colin'in kulaçlan, yengeçleme hareketlere

dönüşmüştü, kafasını kaldırmak gücünü bulabildiğinde ise Mary sanki daha uzaklaşmış gibi duruyordu. Sonunda ona ulaştı. Elini uzatıp onun omzuna dokundu ve kadın parmaklarının altında suya gömüldü. “Mary!” diye haykırdı Colin ve bol miktarda su yuttu.

Mary kafasını sudan çıkardı, parmakları arasında sıktığı burnunu sümkürdü. Gözleri kızarmış, küçülmüşlerdi. “Ne güzel değil mi?” diye bağırdı. Colin’in soluğu kesildi, yeniden kadının omzuna davrandı. “Dikkat,” dedi Mary. “Sırtüstü yat, yoksa ikimizi de boğacaksın.” Adam konuşmaya çalıştı, ama ağzım açtığı an ağzı suyla doldu. “O daracık sokaklardan sonra burası nefis,” diye ekledi Mary.

Colin sırtüstü yattı, kollarını ve bacaklarını bir denizyıldızı gibi iki yana açtı. Gözleri kapalıydı. Sonunda, zorlukla, “Evet,” diyebildi, “Harika!”

Kıyıya döndüklerinde kumsaldaki kalabalık seyrelmişti, ama voleybol oyununun daha yeni bittiği anlaşılıyordu. Uzun boylu kız başını önüne eğmiş, tek başına uzaklaşıyordu. Öteki oyuncular, maymun-adamın onun peşinden gitmesini, önüne geçip geri geri yürüyerek, el kol sallayarak yalvaran birtakım hareketler yapmasını izlemekteydiler. Mary ile Colin, eşyalarını boşalmış bir şemsiyenin altına sürükleyerek yarım saat kadar uyudular. Uyandıklarında plaj daha da boşalmıştı. Voleybol oynayanlar ve derme çatma netleri görünürde yoktu. Yalnızca piknik yapan kalabalık aileler, artıklarla dolu masaların çevresinde uyuklayanlar ya da alçak sesle konuşanlarla hâlâ oturuyorlardı. Colin, giyinip bir şeyler yiyip içmek için kalabalık caddeye çıkmayı önerdi. Belki de ilk kez olarak, on beş dakika içinde kendilerine uygun bir lokanta buldular. Yeşil yapraklı, mor salkım çiçekli bir bitkinin sardığı bir çardağın gölgesine oturdular. Masalan kuytu bir köşedeydi, üstünde iki kat pembe keten örtü vardı. Çatal bıçaklar ağır, oymalı, parıl parıldı. Masanın ortasında, açık mavi seramik bir vazo içinde kırmızı bir karanfil duruyordu. Onlara hizmet eden iki garson nazik ve sevimli

olmakla birlikte neyse ki aşırı ve gereksiz bir içtenlik göstermiyordu. Yemek listesinin kısalığı ise, her yemeğin özel bir dikkatle hazırlandığı izlenimini uyandırıyordu. Sonuç olarak yemekler olağanüstü çıkmadı, ama şarap iyice soğuktu; bir büyük bir küçük içtiler. Yemek boyunca konuştular, ama eski tanışların sohbetini andıran nazik bir havadan sudanlıkla. Kendilerinden ve geçirmekte oldukları tatilden söz etmemeye özen gösterdiler. Daha çok ortak tanıdıklarından söz edip onların nasıl olduklarını merak ettiler, dönüş yolculuğu için birtakım tasarılar ortaya attılar, güneş yanıklarını; kravlın mı, kurbağalamanın mı daha iyi bir yüzüş şekli olduğunu tartıştılar. Colin durmadan esniyordu.
Lokantadan çıkıp arkalarında onlan terastan seyreden iki garson, önlerinde denize ve iskeleye giden kalabalık cadde -gölgelik yerleri kollayarak miskin miskin yürümeye başladıklarında ancak, Colin başparmağım Mary’ninkine taktı- el ele tutuşmak için çok sıcaktı -ve fotoğraftan söz açtı. Robert, elinde makinesiyle onlan izlemiş miydi? Şimdi bile izliyor muydu onlan? Mary omzunu silkip arkasına baktı. Colin de arkasına baktı. Her yer fotoğraf makinesi doluydu; ellerden, kollardan, giysilerden oluşmuş bir akvaryumun içindeki süs balıklan gibiydiler makineler. Ama Robert elbette yoktu görünürde. “Belki senin yüzünü beğenmiştir,” dedi Mary.
Colin omzunu silkti, elini Mary’ninkinden çekerek kendi omuzlarına dokundu. “Güneşte fazla kaldım,” dedi. İskeleye doğru yürüdüler. Kalabalık, barlardan, lokantalardan çıkıyor, yeniden plaja yöneliyordu artık. Colin ile Mary, ilerleyebilmek için kaldırımdan inip yolda yürümek zorunda kaldılar. İskelede bir tek tekne vardı ve kalkmak üzereydi. Lagünde genellikle işleyen teknelerden daha küçüktü. Eski püskü bir silindir şapka görünümündeki siyaha boyanmış kaptan köşkü, tekneye özensiz giyinmiş bir cenaze levazımatçısı görünümü kazandırmıştı. Mary bilet

kulübesinin yanındaki tarifeye bakarken Colin küçük tekneye doğra yürüdü.
Kadın ona yetiştiğinde, “Önce adanın öteki yanında dolaşıyor, sonra limandan geçip bizim tarafa yanaşıyor,” dedi.
Onlar biner binmez, kaptan dümen kabinine geçti ve motorun sesi yükseldi. Tayfası -her zamanki bıyıklı delikanlılardan-ipi çözdü ve demir parmaklığı kapattı. Nedense pek az yolcu vardı. Colin ile Mary, birbirlerinden biraz uzakta, dümen kabininin iki yanında durmuş, sulan yaran pruvanın dönerken uzaktaki ünlü kilise kule ve kubbelerini, koca saat kulesini tarayıp yönünü mezarlık adasına çevirmesini seyrettiler. Ada, bu uzaklıktan, ufkun üzerine bulaşmış bir leke gibi görünüyordu.
Gidilecek yön belirlendikten sonra, motorun sesi, birbirinden yarım ton farklı iki notanın birbirini izlemesinden oluşan yatıştırıcı bir ritim tutturmuştu. Yolculuk boyunca -aşağı yukan otuz beş dakika-konuşmaksızın ve hatta birbirlerine bakmasızın, gözlerini ufka dikip ayrı sıralarda oturdular. Aralarında tayfa duruyor, kabinin yarı açık kapısına yaslanmış, arada bir kaptanla konuşuyordu. Mary çenesini dirseğine dayamıştı. Colin arada bir gözlerini kapatıyordu.
Tekne hastanenin yakınındaki iskeleye yanaşmak üzere yavaşladığında Colin, Mary’nin olduğu yana geçti, karada bekleyen yolculara baktı. Çoğu yaşlı küçük bir grup insan, sıcağa karşın birbirlerine çok yakın -ama dokunmadan-durmaktaydılar. Mary de ayağa kalktı, çeyrek millik kıpırtısız denizin ötesinde açık seçik görülen iskeleye bakıyordu. Yaşlı yolcuların binmesine yardım edildi, kaptan ile tayfa arasında kısa bir bağrışma oldu, tekne yeniden yola koyuldu. Beş gün önce yürüdükleri kıyıdaki kaldırıma paralel ilerliyordu.
Colin, Mary’nin hemen arkasında duruyordu, kadının kulağına dedi ki: “Bir sonraki iskelede inip yürüyerek gitsek

daha iyi olur belki. Taa limanı dolaşmaktan daha kısa sürer.”

Mary omzunu silkti, “Belki de,” dedi. Dönüp adama bakmadı. Ama bir sonraki iskeleye yanaşırlarken, tayfa ipi babaya bağlamaktayken çabucak döndü ve adamın dudaklarına kısa bir öpücük kondurdu. Demir parmaklık açıldı, bir iki yolcu indi. Bir anlık bir duraksama, sanki çevrelerindeki herkes iki hareket arasında donmuştu, aynı adlı çocuk oyununda olduğu gibi. Kaptan kolunu dümene dayamış tayfaya bakıyor, tayfa ipin bir ucunu tutmuş babadan çözmeye hazırlanıyordu; yeni yolcular yerlerine oturmuşlar, ama henüz sohbete başlamamışlardı. Colin ile Mary üç adımda, teknenin yıpranmış cilalı güvertesinden iskelenin çatlamış ve kararmış tahtalan üstüne atladılar. Anında kaptan sertçe tayfaya seslendi, delikanlı kafasını sallayıp ipi çekti. Teknenin içindeki kapalı, havasız bölümde ani bir kahkaha yükseldi, birkaç kişi aynı anda konuşmaya başladılar. Colin ile Mary, kıyı boyunca ağır ağır, konuşmadan yürüdüler. Arada bir sola baktıklarında, görüş alanlan ağaçlar, evler, duvarlarla kaplıydı, ama nasıl olsa bir aralık çıkacaktı. İkisi de aynı anda ama birbirlerinden bağımsız olarak durdular, yüksek bir elektrik santralının köşe duvarının ötesinde, yaşlı bir çınar ağacının dalları arasından görülen, çiçeklerle dolu tanıdık bir balkona çevirdiler gözlerini. Orada, beyazlar giyinmiş ufak tefek biri önce şaşkınlıkla baktı, sonra el sallamaya koyuldu. Uzaklaşmakta olan teknenin mırıltısını onlara seslenen Caroline’ın sesi bastırdı. Göz göze gelmemeye özellikle dikkat ederek, sola, onlan evin kapısına ulaştıracak dar sokağa saptılar. El ele tutuşmadılar.

IX

Merdiven boşluğundan yukan baktıklarında şöyle bir gördükleri baş silueti, Robert'in onları en üst katın sahanlığında beklediğini belirledi. Sessizlik içinde tırmandılar merdivenleri, Colin Mary'den bir iki basamak öndeydi. Yukarıda Robert'in boğazını temizleyip bir şeyler söylediğini işittiler. Caroline de orada bekliyordu. Son katın merdivenlerine döndüklerinde Colin yavaşladı, elini arkasına uzatarak Mary'nin elini tutmak istedi, ama Robert onları karşılamak için inmişti. Her zamanki gürültücü stilinden çok farklı olan, sanki tevekkül yansıtan bir gülümsemeyle kolunu Colin'in omzuna doladı, son basamakları çıkmasına yardım etmek istercesine. Bu arada, sırtım çok belirgin biçimde Mary'ye dönmüş oluyordu. Biraz daha yukanda, kapının çevresinden destek alarak zorlukla ayakta duran Caroline'ın üstünde beyaz, kocaman kare cepli bir giysi vardı; gülümsemesi, sakin memnuniyet belirten yatay bir çizgiydi yüzünde. İçtenlikli, ama taşkınlıktan uzak, kurallara uygun biçimde merhabalaştılar, Colin Caroline'a doğra hafifçe itildi, kadın ona yanağım uzatırken elini de bir an için hafifçe tuttu. Sırtında koyu renkli, yelekli bir takım elbise, kravatsız beyaz gömlek, ayaklarında hafif topuklu çizmeler olan Robert'in eli hâlâ Colin'in omzundaydı bu arada. Ancak Mary'ye döndüğünde elini adamdan çekti, kadını öne doğra çok hafifçe eğilerek son derece ironik bir havayla selamladı, elini sıktı ve Mary elini çekinceye dek tutmaya devam etti. Mary Caroline'a doğra bir adım attı, iki kadın yanaklarını birbirlerine çok hafifçe dokundurarak öpüşür gibi yaptılar. Dördü de kapının önünde toplaşmışlardı, ama kimse içeri girmeye davranmıyordu.

"Plajdan dönerken motor bu taraftan getirdi, biz de uğrayıp bir merhaba diyelim dedik," diye açıklama yaptı Mary.

Robert, “Sizi daha önce bekliyorduk,” dedi. Elini kadının koluna koymuş, sanki ikisi yalnızmışlar gibi konuşuyordu. “Colin karıma söz vermiş, ama anlaşılan unutmuş. Bu sabah otelinize mesaj bıraktım.”
Caroline da yalnızca Mary’ye hitap ederek konuştu: “Yola çıkıyoruz da, sizi görmeden gitmek istemedik.”
Colin birdenbire, “Neden?” diye sordu.
Robert ile Caroline gülümsediler. Mary, adamın çıkışını örtbas etmeye çalışarak, nazikçe sordu: “Nereye gidiyorsunuz?”
Caroline Robert’e baktı, Robert bir adım gerileyerek elini duvara dayadı. “Oooo, çok uzaklara… Caroline yıllardır ailesini görmedi. Ama bunları sonra anlatırız.” Cebinden bir mendil çıkarıp şakaklarını sildi. “Önce, benim barda bitirmem gereken bir işim var.” Caroline’a hitap etti: “Mary’yi içeri götür, içecek bir şeyler ikram et. Colin benimle gelecek.” Caroline içeri doğra birkaç adım atarak, Mary’ye kendisini izlemesini işaret etti.
Mary, Colin’in elindeki plaj çantasına uzanarak bir şey söylemek üzereydi ki, Robert ikisinin arasına dikildi. “Hadi, girin,” dedi. “Biz geç kalmayız.”
Colin de Mary’ye bir şeyler söylemek istiyordu, Robert engelini aşıp onu görmeye çalıştı, ama kapı kapanmakta, Robert onu hafif hafif merdivenlere doğru itelemekteydi.
Bu ülkede, erkeklerin sokakta el ele ya da kol kola yürümeleri olağan sayılıyordu. Robert Colin’in elini sıkıca tutmuş, parmaklarını onunkilere geçirmiş, öyle bir kenetlemişti ki, kurtulmak için iyice çekiştirmek gerekecekti. Bu da belki aşağılayıcı, en azından garip bir davranış sayılabilirdi. Gene hiç aşina görünmeyen yollardan, pek fazla turist ya da hediyelik eşya dükkânı bulunmayan sokaklardan geçiyorlardı. Bu mahallede kadınların gezinmesi de yasaklanmıştı galiba. Çünkü her yerde, adım başı görülen sokak kahvelerinde, köşe başlarında ya da kanal köprülerinde, bir iki langırt salonunda her yaştan erkek vardı da bir tek kadın yoktu.

Adamların çoğu ceketsiz, gömlek kolları sıvanmış olarak küçük gruplar halinde gevezelik ediyorlardı. Bir iki yerde, kucağında gazetesiyle uyuyakalmış adamlar da gördüler. Grupların kıyısında kenarında, kollarını babaları ya da ağabeyleri gibi ciddiyetle kavuşturmuş oğlan çocuklan bulunuyordu.
Robert'i herkes tanıyordu anlaşılan, o da en çok tanıdığa rastlayabileceği bir yol izler gibiydi. Colin'i kanalın öte yanına sürükleyip bir barın kapısında kısaca birileriyle konuştu, sonra aynı yoldan geri dönüp küçük bir alana çıktılar. Burada artık kullanılmayan ve çanağı buruşturulup atılmış sigara paketleriyle dolu bir çeşmenin çevresinde dikilip duran yaşlıca adamlarla görüştü. Colin konuşmaları izleyemiyordu, ama kendi adının sık sık yinelendiğini işitiyordu. Bir keresinde, bir langırt salonunun kapısında gürültücü bir grubun yarımdan ayrılmak üzere döndüklerinde adamın biri Colin'in poposuna bir çimdik attı. Colin öfkeyle adamın üstüne yürüyecekti, ama Robert kolundan çekip uzaklaştırdı. Arkalarından kopan çok yüksek kahkaha, sokağın sonuna dek izledi onları.
Robert'in barında, yeni yöneticiye karşın herhangi bir değişiklik yoktu. Geniş omuzlu, kolları dövmeli olan bu adam, içeri girdiklerinde ayağa kalkarak onlan buyur etti. O anda çalmayan müzik dolabından aynı mavi ışık yayılıyordu; kara bacaklı, kırmızı plastik minderli bar tabureleri dizili duruyorlardı, dışanda gece olsun gündüz olsun yapay ışıklarla aydınlatılmış bodrum katlarının kaçınılmaz durağanlığı vardı burada da. Saat daha dört olduğundan, ancak beş altı müşteri vardı, hepsi de barda, ayaktaydılar. Yeni olan, ya da eskisinden daha kolay seçilen, masalar arasında sessizce uçuşan, insan yiyen balıkları andıran koca karasineklerdi. Colin yeni yöneticinin elini sıktı, bir maden suyu söyledi; ilk geldiklerinde oturdukları masaya oturdu.
Robert izin isteyerek yönetici ile birlikte barın arkasına geçti ve kontuarın üstünde duran birtakım evraklan

incelemeye koyuldu. İki adam bir çeşit sözleşme imzalar gibiydiler. Bir komi, Colin'in önüne buzluktan çıkmış bir şişe maden suyu, bir bardak ve şamfıstığı dolu bir çanak koydu. Robert'in kâğıtlardan başım kaldırıp kendisinden yana baktığım gören Colin buna karşılık olarak bardağını kaldırdı, ama Robert bakmayı sürdürmekle birlikte yüz anlamını değiştirmedi, başka düşüncelere dalmışçasına ağır ağır kafasını salladıktan sonra, bir kez daha önündeki kâğıtlara çevirdi gözlerini. Barda oturan müşteriler de başlarını birer birer çevirip Colin'e baktılar, sonra içkilerine ve kendi aralarındaki konuşmaya döndüler. Colin maden suyunu yudumladı, şamfıstıklarının kabuklarım açıp yedi, ellerini ceplerine soktu, sandalyesini iki bacak üstünde geriye eğdi. Müşterilerden biri daha omzunun üstünden Colin'e bakıp yanındaki arkadaşına bir şey söyledi, arkadaş da duruşunu değiştirip onunla göz göze gelmeye çalıştı. Bunun üzerine Colin yerinden kalkıp müzik dolabına doğru kararlı adımlarla yürüdü.

Kollarını kavuşturup, tanımadığı isimlerle, anlaşılması olanaksız şarkı başlıklarına bakadurdu, sanki hangisini seçeceğini bilemiyormuş gibi. Barda oturanlar artık gizlemeye gerek görmedikleri bir merakla izliyorlardı onu. Makineye para attı, ışıklı işaretlerin yerleri hızla değişti; kırmızı bir ışık yanıp sönerek bir an önce bir parça seçmesi gerektiğini belirtiyordu. Arkasında, barda duranlardan biri, yüksek sesle kısa bir cümle söyledi. Belki de bir şarkı adıydı bu. Düğmelerin üstünde daktiloyla yazılmış adları tararken gözü, anlam belirten tek başlığa takıldı -“Ha ha ha”- düğmeye basmasıyla birlikte elinin altındaki makine daha bir canlandı, geçen gelişlerinde duydukları erkeksi ve duygusal şarkı çalmaya başladı. Colin masasına dönerken, Robert'in barmeni kafasını kaldırıp gülümsedi. Müşteriler sesin yükseltilmesini istediler ve nakarat kulakları sağır edercesine başladığında adamın biri bardaki herkese yeni içki ısmarladı. Bir yandan da, askeri bir marşı andıran keskin ritme uyarak elini kontuara vuruyordu.

Robert Colin'in yanına gelip oturdu ve plak sona erinceye dek elindeki kâğıtları incelemeyi sürdürdü. Müzik dolabı sustuğunda geniş geniş sırıtarak boşalmış olan maden suyu şişesini gösterdi. Colin başını "hayır" anlamına salladı. Robert sigara uzattı, Colin'in bunu da reddetmesi üzerine kaşlarını çatarak kendisi bir tane yaktı ve sordu: "Buraya gelirken yolda karşılaştığımız insanlara ne dediğimi anladınız mı?" Colin anlamadığını belirtince de: "Bir kelimesini bile mi?"
Hayır.
Robert derin ve biraz da safça bir keyifle yeniden sırıttı: "Herkese, benim sevgilim olduğunuzu, Caroline'ın çok kıskandığını, ondan kurtulmak için buraya içmeye geldiğimizi söyledim."
Colin tişörtünü blucininin beline sokuşturmaktaydı. Ellerini saçlarında gezdirerek başını kaldırdı, gözlerini kırpıştırdı. "Neden?"
Robert güldü. Colin'in sesindeki dikkatli şaşkınlığı güzelce taklit ederek, "Neden? Neden?" diye yineledi. Derken ona doğru eğilip elini onun koluna koydu. "Gene geleceğinizi biliyorduk. Bekliyorduk, hazırlanıyorduk. Daha önce geleceğinizi sanmıştık.
"Hazırlanmak mı?" diye sordu Colin, kolunu çekerek. Robert kâğıtları katlayıp cebine koydu, Colin'e sanki onun sahibiymiş gibi tatlı tatlı baktı.
Colin konuşmak üzere ağzını açtı, bir an duraksadı, sonra çabucak sordu. "Benim resmimi neden çektiniz?"
Robert' in ağzı kulaklarına vardı. Geriye yaslanıp bir kolunu sandalyenin arkalığından sarkıttı, son derece memnun sırıtıyordu. "Mary çok zeki. Ona yeterince zaman bırakmadığımı sanmıştım."
Colin ısrar etti: 'peki, ama ne anlamı var bunun?"
Tam o sırada bara yeni girmiş biri müzik dolabına para atmıştı ve "Ha ha ha" yeni baştan, eskisinden daha da yüksek sesle çalmaya başladı. Colin kollarını kavuşturdu,

Robert ayağa kalkmış, masanın yarımdan geçen bir grup arkadaşını selamlıyordu.

Eve dönerlerken -bu kez daha az kalabalık, yokuş aşağı bir sokaktan geçerek ve yolun bir kısmım kıyıdan yürüyerek gidiyorlardı- fotoğraf konusunda ve hazırlık kelimesinin anlamı üstünde Robert’i sıkıştırmaya çalıştı Colin. Ancak çok keyifli olan Robert hep yan çizdi. Yanıtlayacağına, dedesinin, babasının ve kendisinin de gittikleri berber dükkânını gösterdi, lafı korkunç uzatarak ve parodiye kaçan bir ciddiyetle deniz kirliliğinin nasıl balıkçıları işsiz bıraktığından, hayatlarını kazanmak için garsonluk yapmak zorunda kaldıklarından söz etti. Sinirlenmeye başlayan Colin birdenbire olduğu yerde durdu, ama Robert, adımlarını yavaşlatmasına ve dönüp şaşkınlıkla ona bakmasına karşın salınırcasına yürümeyi sürdürdü. Sanki onun yüzünden durmamak bir onur sorunuydu.

Colin, geçen sabah Mary ile birlikte balıkçı sandıklarının üstünde oturup güneşin doğmasını seyrettikleri yerin çok yakınında duruyordu. Şimdi akşamüzeriydi ve güneş hâlâ yükseklerdeydi, ama doğudaki gökyüzünün parlak moru yavaş yavaş bebe mavisinden rakı beyazma doğru solmaktaydı. Tam ufuk çizgisinde ise bu renkler, denizin uçuk grisiyle çok incelikli bir alışverişe girmişlerdi. Mezarlık adası, alçak duvarları, sıkışık, parlak mezar taşlan, Colin’in arkasında kalan güneşin ışığında çok keskin çizgilerle seçiliyorlardı. Adam sol omzunun üstünden kıyı yoluna baktı. Robert, kırk elli metre öteden, ağır ağır kendisine doğru geliyordu. Colin, arkasını görmek üzere tamamen döndü. Denize bakan yıpranmış evler dizisini kesen daracık bir sokak gördü. Yan yana dükkânlar vardı. Bunların tenteleri, daha yükseklerdeki demir parmaklıklı balkonlarda asılı çamaşırların altında kıvrılarak bilinmez gölgeliklere doğru uzanıyorlardı ve minik sokak çok çekiciydi. Gerçekten de keşfedilmeye değerdi, ama tek başına, yanında fikir yürüten ya da sorumluluklar yükleyen biri olmadan dalmalıydı insan bu sokağa. Şu anda, sanki

tümüyle özgürmüş gibi bu sokağa dalmak, psikolojik durumların çetin oyunlarından kurtulmak, türlü algılamalara açık olmak; dünyanın hiç durmadan duyulanınıza sunduğu, ama birtakım uydurma kişisel sorumluluklar, değimler, yurttaşlık gibi şeyler adına faikına varmadığımız ya da üstünde durmadan bakıp geçtiğimiz soluk kesici güzelliklerin tadını çıkarabilecek vakte sahip olmak; şimdi şu sokağa girmek, yürüyüp gitmek, gölgelerin içinde erimek ne kadar kolay olabilirdi.
Robert hafifçe boğazını temizledi. Colin'in solunda, birkaç adım ötede duruyordu. Colin, yeniden denize bakmak için arkasını döndü, rahat, ahbapça bir sesle, "İnsanın evine dönmek istemesi, tatilin iyi geçtiğinin işaretidir," dedi.
Robert tam bir dakika konuşmadı, sonunda konuştuğunda ise sesinde hafif bir pişmanlık vardı. "Gitme zamanı geldi," dedi.
İçeri adımını atan Mary, Caroline kapıyı arkasından sıkı sıkı kapatırken çevresine baktı. Galeri sanki iki kat büyümüş gibi geldi ona. Eşyanın hemen hemen hepsi, bütün tablolar, halılar, avizeler, duvar süsleri yok olmuştu. Parıl parıl cilalı kocaman yemek masasının yerinde, üç nakliye kutusunun üstüne konulmuş kalın bir plaka sunta, onun üstünde de öğle yemeğinin artıklan duruyordu. Bu eğreti masanın çevresinde dört iskemle vardı. Bastıktan yer mermerden bir ovayı andınyordu. Mary bir iki adım attığında, ayağındaki sandaletlerden çıkan sesler yankılandı. Kayda değer tek eşya, Robert'in tapınağı olan konsoldu. Mary'nin arkasında, kapının tam içinde iki bavul duruyordu. Balkon hâlâ çiçek ve bitkilerle doluydu, ama oranın eşyası da gitmişti.
Hâlâ kapının orada duran Caroline, elbisesini avuç içleriyle düzeltti. "Genellikle hastane hemşireleri gibi giyinmem ama, dedi, "yapacak o kadar çok iş var ki, beyazlar içinde daha becerikli hissediyorum kendimi.
Mary gülümsedi, "Ben ne renk giyersem giyeyim becerikli olamıyorum.

Caroline'ı başka yerde görmüş olsaydı tanımakta güçlük çekebilirdi. İlk gördüklerinde sıkı sıkı arkaya çekilerek taranmış olan saçları biraz dağınıktı, rahatça dökülen teller yüzünü yumuşatmış, aradan geçen günler ise o yüzün kimliksizliğini yok etmişti. Özellikle dudaklar, daha önce öylesine ince ve renksiz olan dudaklar dolgunlaşmış, neredeyse kösnülleşmişti. Burnunun düz, uzun çizgisi, bir tasarım probleminin en son kabul edilebilecek çözümü olmaktan çıkmış, belli bir ağırbaşlılık kazanmıştı. Gözlerdeki sert, çılgınımsı parlaklık yerini yumuşak, sempatik, iletişime daha açık bir bakışa bırakmıştı. Yalnızca teni eskisinden farksızdı: Renksiz, solgun bile olmayan tonsuz bir gri.

"Sizi iyi gördüm," dedi Mary.

Caroline, her zamanki aksak, acı belirten adımlarıyla ona yaklaştı, Mary'nin iki elini birden tuttu, "Geldiğinize çok sevindim," dedi aşın bir konukseverlikle, "gelmek" ve "sevinmek" sözcüklerini söylerken ellerini daha da sıkarak. "Colin'in sözünde duracağından kuşkumuz yoktu."

Ellerini çekmeye davrandı, ama Mary bırakmadı. "Aslında gelmeyi tasarlamıyorduk, ama tümüyle rastlanüsal da sayılmaz bu ziyaret. Sizinle konuşmak istiyordum." Caroline gülümsemeyi sürdürüyordu, ama elleri Mary'ninkilerin içinde ağırlaşmıştı. Mary konuşurken başım salladı ve yere baktı. "Sizi epey düşündüm. Sormak istediğim bazı şeyler var."

"Her neyse," dedi Caroline kısa bir sessizlikten sonra, "mutfağa geçelim, size çiçek çayı yapayım." Ellerini biraz çekiştirerek kurtardı, derken yeniden ciddi bir ev sahibesi havasına girerek Mary'ye geniş geniş gülümsedi, hızla arkasını dönüp topallayarak uzaklaştı.

Mutfak, dairenin giriş kapısının yanındaydı. Küçüktü, ama çok düzenli ve parıl parıl temizdi. Beyaz plastik kaplı bir sürü dolap, çekmece, tezgâh vardı. Floresan ışıkla aydınlatılmıştı. Görünürde hiç yiyecek yoktu. Evyenin

altındaki dolaptan madeni bir tabure çıkaran Caroline, oturması için Mary'ye verdi bunu. Eski püskü portatif bir masanın üstünde duran gaz ocağı, karavanlarda bulunan cinsten, fırınsız, iki gözlü bir şeydi. Yerde duran gaz tüpüne bağlıydı lastik bir hortumla. Caroline çaydanlığı kaynamaya koydu, büyük bir güçlükle ve yardım önerisini sertçe reddederek, demliği çıkarmak için dolaba uzandı. Bir eliyle buzdolabına tutunarak, öteki elini kalçasının üstüne koyup bir an durdu, sancının geçmesini bekler gibi. Hemen arkasında bir kapı daha vardı aralık duran. Mary burada bir karyolama ucunu gördü.

Caroline toparlanıp, bir kavanozdan kaşıkla aldığı kum çiçekleri demliğe doldurmaya başladığında Mary sordu: "Sırtınıza ne oldu?"

Bir kez daha o hazır, dişlerin şöyle bir gösterilip çenenin hızla öne çıkmasından ibaret olan otomatik gülümseme, genellikle aynalara sunulan ve bu dar, parlak mutfakta garip kaçan bir gülümsemeyle Caroline kısaca dedi ki: "Çok uzun süredir böyleyim." Çay fincanlarım çıkarmakla uğraşırken çıkacakları yolculuktan söz etmeye koyuldu. Robert ile ikisi Kanada'ya gidecekler, üç ay ailesinin yanında kalacaklardı. Döndüklerinde başka bir ev, belki de giriş katında, merdivensiz bir daire satın alacaklardı. İki fincanı da doldurmuş, limon dilimliyordu.

Mary, yolculuğun heyecan verici, düzayak bir yere taşınmanın ise akla yakın olduğu konusunda aynı görüşte olduğunu belirtti. "Peki, ya çektiğiniz sancılar?" diye sordu. "Bel kemiğinden mi kaynaklanıyor, kalçadan mı? Doktora gittiniz mi?" Caroline Mary'ye arkasını dönmüş, limon dilimlerini çaya atmaktaydı. Kaşık şıkırtısı işiten Mary ekledi: "Ben şeker istemem."

Caroline döndü, Mary'nin eline bir fincan tutuşturdu. "Yalnızca limonu karıştırıyordum. Tat versin diye." İkisinin elinde birer fincan, mutfaktan çıktılar. Balkona doğru önden yürürken Caroline, "Sırtıma ne olduğunu anlatacağım size,"

dedi. “Ama önce çayı beğenip beğenmediğinizi söyleyin. Portakal çiçeklerinden yapılmadır.

Mary, fincanım balkon duvarının üstüne bırakıp içerden iki iskemle getirdi. Geçen seferki gibi karşılıklı, ama daha rahatsız ve aralarında masa olmaksızın, denizi ve mezarlık adasını görecek biçimde oturdular. İskemleler daha yüksek olduğundan Mary bu kez kıyı şeridini, Colin ile ikisinin aşağıdan bakıp Caroline’ı balkonda gördükleri yeri görebiliyordu. Caroline ise, fincanım, kadeh tokuşturur gibi kaldırmıştı. Mary bir yudum içti ve sıvının acılığından yüzünü elinde olmadan buruşturmasına karşın beğendiğini söyledi. İki kadın sessizlik içinde çaylarım yudumlamayı sürdürdüler. Mary, gözlerini Caroline’dan ayırmadan onun konuşmaya başlamasını bekliyor, Caroline ise gözlerini arada bir kucağından kaldırıp Mary’ye çekingen ve sinirli bakışlar fırlatıyordu. Fincanlar boşaldığında Caroline birden anlatmaya koyuldu:

“Robert sizlere çocukluğundan söz etmiş. Epeyce abartır, geçmişini barda anlatılabilecek fıkralara dönüştürmeyi sever, ama gerçekten de ürkünç, ürpertici bir çocukluk yaşamış. Benimki ise mutlu ve sıkıcıydı. Tek çocuktum. Çok iyi bir insan olan babam bana neredeyse tapardı, bense onun her dediğini yapardım. Annemle birbirimize çok yakındık, adeta kardeş gibiydik, ikimizin de tek uğraşı babama bakmaktı. ‘Büyükelçinin destek güçleriyiz,’ derdi annem. Robert’le evlendiğimde yirmi yaşındaydım, cinsellik hakkında en ufak bir bilgim yoktu. O zamana dek, anımsadığım kadarıyla hiçbir cinsel duygu duymamıştım. Robert ise görmüş geçirmiş biriydi ve bir süre sonra ben de canlanmaya başladım. Her şey yoluna girdi. Hamile kalmaya çalışıyordum. Robert baba olmak için, oğul sahibi olmak için çıldırıyordu, ama hiçbir sonuç alamadık. Uzun bir süre hekimler sorunun bende olduğunu düşündüler, ama sonunda anlaşıldı ki, Robert’teymiş. Spermasında bir şeyler varmış. Bu konuda çok duyarlıdır. Hekimler çabalamaya devam etmemizi söylediler. Derken başka bir

şey oldu. Bunu itiraf ettiğim tek kişi sizsiniz, ilk seferini artık anımsayamıyorum bile, ya da o sıralar olup bitenler konusunda neler düşündüğümüzü. Belki üstünde konuşmuşuzdur, belki de konuşmamışızdır. Anımsamıyorum. Robert, sevişirken canımı acıtmaya başladı. Çok değil ama bağırmama yol açacak kadar. Bir gece çok kızdım ona, ama o aynı şeyleri yapmayı sürdürdü. Sonunda... aradan çok zaman geçtikten sonra, itiraf etmek zorunda kaldım ki... hoşuma gidiyordu yaptıkları. Siz bunu kolay kolay anlayamazsınız herhalde. Aslolan acı değil, acının yarattığı durum... Acı karşısındaki çaresizlik, acı yüzünden bir hiçe indirgenmek... Çekilen acının bağlamı çok önemli... Ceza çekmek yani ve dolayısıyla suçlu olmak. Olanlar ikimizin de hoşuna gidiyordu. Ben çok utanıyordum, ama çok geçmeden bu utanç da bir zevk kaynağına dönüştü. Sanki yaşamım boyunca içimde saklı kalmış bir şeyi keşfediyordum. Gittikçe daha çok, daha çok istiyordum bunu. Buna gereksinmem vardı. Robert iyice canımı yakmaya başladı. Kırbaç kullanırdı. Sevişirken yumruklardı beni. Korkudan ölüyordum, ama korku ile keyif aynı şeydi. Kulağıma sevgi sözcükleri fısıldayacağına nefret kusardı. Bense, aşağılanmaktan yerin dibine geçerken, zevkten kendimden geçerdim. Robert’in gerçekten benden nefret ettiğinden kuşkum yoktu. Oyun oynamıyordu. Çok derin bir tiksintiyle sevişiyordu benimle ve ben buna karşı koyamıyordum. Cezalandınlmaya bayılıyordum.

“Her şey bir süre böyle devam etti. Bedenim çürükler, kesikler, kamçı izleriyle doluydu. Kaburgalarımın üçü kırıldı. Bir dişimi kırdı Robert, bir de parmağını. Annemlerin evine gitmeye cesaret edemiyordum. Robert’in büyükbabası ölür ölmez buraya taşındık. Robert’in arkadaşlarının gözünde, dayak yiyen herhangi bir kadından farksızdım. Gerçekten de öyleydim. Kimse üstünde durmuyordu. İçki içtiği yerlerde Robert’e üstünlük kazandırıyordu bu durum. Uzunca bir süre yalnız

kaldığımda, ya da olağan insanlarla görüşüp olağan işler yaptığımda, bizim yaptıklarımız ve benim bunlara boyun eğmem delilik gibi geliyordu bana, korkuyordum. Ama, bir kez daha bir araya geldiğimizde, delilik sandığım şey kaçınılmaz, hatta mantıklı oluyordu bir kez daha. İkimiz için de karşı konulmaz bir şeydi. Çoğu kez ben başlatıyordum olayı, hiç de zor olmuyordu bu. Robert beni öldüresiye dövmek için can atıyordu çünkü. Sonunda, başından beri hedeflediğimiz yere vardık. Bir gece, Robert itiraf etti: Aslında yapmak istediği tek şey vardı. Seviştiğimiz sırada beni öldürmek istiyordu. Çok ciddiydi. Çok iyi anımsıyorum, ertesi gün bir lokantaya gittik ve işi şakaya boğmaya, gülüp geçmeye çalıştık. Oysa bu düşünce geçmiyor, ikide bir gene beliriyordu. Ölüm olasılığı sürdükçe, her seferinde daha müthiş sevişiyorduk.

“Bir gece, ben tam uykuya dalacakken, Robert içkili olarak eve geldi. Yatağa girdi, beni yüzükoyun yatırıp arkadan daldı içime. Beni öldüreceğini fısıldayıp duruyordu, ama daha önceden de söylemişti bunu. Bir kolunu boğazıma dolamıştı, öteki eliyle kuyruk sokumuma bastırıyordu, bir yandan da başımı geriye çekti. Duyduğum acıdan bayılmışım. Ama bayılmadan önce şöyle düşündüğümü anımsıyorum: Evet, olacak artık. Artık geriye dönüş yok. Tabii, öldürülmek istiyordum.

“Belim kırılmış. Aylarca hastanede yattım. Artık doğru dürüst yürümem imkânsız. Bana sorarsanız asıl suç ameliyatı yapan operatörün. Gerçi bir sürü uzman hekim adamın çok iyi bir ameliyat yaptığım söylüyor, ama bu adamlar hep birbirini korur.

Eğitemiyorum. Bacaklarımda ve kalça kemiğimde dayanılmaz sancılar oluyor. Merdiven inmem çok zor, çıkmam ise olanaksız. Yalnızca sırtüstü yattığımda rahat ediyorum, ironik, değil mi? Ben hastanede yatarken, Robert büyükbabasından kalan parayla şu barı satın almış ve çok iyi iş yapmaya başlamış. Bu hafta, yeni yöneticiye satacaktı orayı. Neyse, hastaneden çıktım ve artık aklı başında

davranmaya karar verdik. Robert gece gündüz barında çalışıyor, tüm enerjisini oraya harcıyordu. Bana da her gün birkaç saat bir fizyoterapist geliyordu. Ama olup bitenleri unutamıyorduk tabii, aynı şeyleri istemeyi de. Eskisinden farklı kişiler değildik ki. Ve bu düşünce, yani, ölüm düşüncesi, durduğu yerde yok olacak değildi. Konuyu konuşmuyorduk hiç, konuşmak olanaksızdı, ama çeşitli biçimlerde ortaya çıkıyordu. Fizyoterapist yeterince güç kazandığımı söyleyince, bir gün sokağa çıktım. Tek başıma sokaklarda yürümek, yeniden normal bir insan olmak hevesiyle... Ama eve döndüğümde merdivenleri tırmanmaktan aciz olduğumu anladım. Bütün ağırlığımı tek bacak üstüne verip bastığımda, elektrik şokunu andıran korkunç bir acı duyuyordum. Avluda oturup Robert' in eve dönmesini bekledim. Geldiğinde, ondan izinsiz dışarı çıktığım için suçun bende olduğunu söyledi. Küçücük bir çocukla konuşurmuşçasına konuştu benimle. Merdivenleri çıkmama yardım etmedi, komşuların da bana yaklaşmalarına izin vermedi. İnanmayacaksınız, ama bütün gece dışarda kaldım. Kapının önünde oturup uyumaya çalıştım. Sanki çevredeki bütün yatak odalarından horlayan insanların sesini işittim durdum. Sabahleyin Robert beni kucağına alıp yukarı taşıdı. Hastaneden çıktığımdan beri ilk kez birlikte yattık.

“O gün bugündür hapis hayatı yaşıyorum. İstediğim an dışarı çıkabilirdim, ama dönüp dönemeyeceğimi hiçbir zaman bitemezdim. Sonunda vazgeçtim. Robert, günlük alışverişimizi yapması için bir komşuyla anlaştı. Dört yıldır sokak yüzü görmedim. Burada aile yadigârlarının, Robert’in müzesinin bakımını yapıyorum. Babasına, büyükbabasına karşı tutkulu bir hayranlığı vardır. Sonra işte bu balkonda bir bahçe oluşturdum. Çok uzun süreler tek başıma kaldım. Alıştım, o kadar da kötü değil.” Caroline birden sustu, Mary keskince baktı. “Anlattıklarımı anladınız mı?” Mary başını salladı, Caroline yumuşadı. “İyi. Ne dediğimi tam olarak anlamanız benim için çok önemli.” Balkon duvarının

üstünde duran bir saksının içindeki bitkinin kocaman, parlak yapraklarını ellemekteydi. Ölmüş bir yaprağı çekip kopardı, aşağıdaki avluya fırlattı. “Şimdi,” diye başladı, ama cümlesini tamamlamadı.
Güneş, arkalarındaki damın gerisine kaçmıştı. Mary hafifçe ürpererek ağzım açmadan esnedi. “Sizi sıkmadım ya,” dedi Caroline. Bu bir soru değil, olumlu bir cümleydi.
Mary, sıkılmadığını, uzun uzun yüzdüğü, güneş altında uyuyakaldığı, lokantada ağır bir yemek yediği için üstüne ağırlık çöktüğünü açıkladı. Sonra, Caroline ona hâlâ dikkat ve beklentiyle baktığı için ekledi: “Şimdi ne olacak peki? Kanada’ya dönmekle biraz daha bağımsızlığa kavuşacak mısınız?”
Caroline “hayır” anlamına başım salladı. “O konuyu Robert ile Colin geldiklerinde açıklayacağız.” Ve Mary’ye Colin hakkında bir dizi soru sormaya girişti. Bunların bazılarım daha önce de sormuştu. Mary’nin çocuklan onu seviyorlar mıydı? Colin onlarla özel olarak ilgileniyor muydu? Eski kocasıyla tanışıyor muydu? Mary’nin kısa ve nazik yanıtlarını işittikçe de, bir listeyi işaretlemesine kafasını sallıyordu.
Derken, hiç beklenmedik bir şekilde, Colin ile ikisinin “garip şeyler” yapıp yapmadıklarını sorduğunda, Mary hoşgörüyle gülümsedi ona. “Kusura bakmayın, biz çok alelade insanlarız. Buna böylece inanmanız gerek.” Caroline suskunlaştı, gözlerini yere dikmişti. Mary ona doğru eğilerek eline uzandı. “Kabalık etmek istemedim. Sizi yeterince yakından tanımıyorum. Anlatmak istediğiniz şeyler vardı, anlattınız. iyi de oldu. Ben sizi zorlamadım.” Mary, birkaç saniye Caroline’ın elini sıktı.
Caroline gözlerim kapatmıştı. Derken Mary’nin eline sıkıca yapıştı ve elinden geldiğince hızla kalktı yerinden. “Size bir şey göstermek istiyorum,” dedi, sesi kalkarken gösterdiği çabanın
büyüklüğünü yansıtıyordu.

Mary de, biraz da kadına yardımcı olabilmek için, kalkmıştı. Bir ağacın dalları arasından, kıyıda yalnız duran bir adam gördü. “Colin değil mi şu?” diye sordu onu göstererek.
Caroline baktı, omuzlannı silkti. “Gözlüksüz o kadar uzağı göremem.” Mary’nin elini bırakmaksızın kapıya yöneldi.
Mutfaktan geçerek yatak odasına girdiler. Panjurlar kapalı olduğundan oda loştu. Caroline’ın orada olanlar konusunda anlattığı ürkünç öykülere karşın, herhangi bir olağandışılığı olmayan, az eşyalı bir odaydı. Galerinin öteki ucundaki konuk yatak odasında olduğu gibi, bunun da özel bir banyosu vardı. Yatak büyüktü, karyola başı yoktu. Üstünde yastık da yoktu. Uçuk yeşil, ipeğimsi bir yatak örtüsüyle örtülmüştü.
Mary yatağın kıyısına oturdu. “Bacaklarım ağrıyor,” dedi. Panjurlan açmakta olan Caroline ile değil kendi kendisiyle konuşuyor gibiydi. Odaya ışık doldu ve Mary birden fark etti ki pencerenin yanındaki duvarda, arkasında, karyola boyunca uzanan duvarda çuha kaplı kocaman bir tahta asılıydı, bunun üstü de çoğu siyah-beyaz, birkaç tanesi de renkli polaroit olmak üzere yüzlerce fotoğrafla kaplıydı. Bir kolaj gibi yan yana, üst üste yapıştırılmış resimlerin hepsi de Colin’i gösteriyordu. Mary, daha iyi görebilmek için oturduğu yerde biraz ilerledi, Caroline gelip yanına oturdu.
“Colin çok güzel,” dedi yumuşak bir sesle. “Sizi daha ilk geldiğiniz gün tamamıyla bir rastlantı sonucu görmüş Robert.” Colin’in elinde harita, bavulun yanında durmuş, arkasındaki biriyle konuşan fotoğrafına işaret etti. Adamın kiminle konuştuğu belli değildi, ama herhalde Mary olmalıydı. “İkimiz de onu çok çok güzel buluyoruz.” Caroline kolunu Mary’nin omzuna doladı. “Robert daha bir sürü resim çekmiş o gün, ama benim ilk gördüğüm buydu. Hiç unutmayacağım. Tam da başım haritadan kaldırmış. Robert o akşam eve döndüğünde müthiş heyecanlıydı. Sonra, her gün yeni yeni resimler getirdikçe” -eliyle tüm tahtayı işaret etti- “birbirimize gittikçe daha yakınlaştık. Hepsini böyle bir arada asmak benim düşüncemdi, hepsini

aynı anda görebilelim diye. Burada sabaha kadar yatıp ne planlar kurduk. O kadar çok plan yapmak gerekti ki, söylesem inanmazsınız.
Caroline konuşurken Mary bir yandan bacaklarım ovuyor, kimi kez kaşıyor bir yandan da geçen haftanın mozayiğini inceliyordu. Kimi resimlerin bağlamını hemen çıkarabildi. Birkaç tanesinde Colin balkonda görülüyordu, birkaç gece önceki grenli resimden daha açık seçik olarak. Colin otele girerken çekilmiş birkaç resim, Colin rıhtımdaki kafede yalnız otururken çekilmiş bir başka resim, Colin bir kalabalığın ortasında, yerde güvercinler, geri planda koca saat kulesi... Birinde ise çırılçıplak yatakta yatıyordu. Kimi resimleri ise anlamak o kadar kolay değildi. Gece çok kötü ışıkta çekilmiş biri, Colin ile Mary'yi boş bir meydanı geçerken gösteriyordu, ön planda bir köpek vardı. Kimi fotoğraflarda Colin tamamıyla yalnızdı, çoğunda ise resim büyütülürken Mary kesilmiş, ya eli, ya dirseği ya da yüzünün anlamsız bir parçası kalmıştı. Colin'in yüzünün tüm bildik ifadeleri, şaşkın kaş çatışı, konuşmaya başlarken dudak büzüşü, tatlı sözler karşısında yumuşayıveren bakışları, hepsi yakalanmıştı bu resimlerde ve her bir resim o zarif yüzün değişik bir yanını kutluyor gibiydi: tek noktada birleşen kaşlar, çukura kaçmış gözler, gülümsemeye açılan ağzın düz çizgisi. Mary sonunda, "Neden?" diyebildi. Ağzının içinde kalınlaşmış, ağırlaşmış olan dili konuşmasını engelliyordu. Kendini zorlayarak, daha kararlı bir havayla yineledi: "Neden?" Ama sorunun yanıtını birden kavradığı için olacak, kelime ağzından fısıltı olarak çıktı. Caroline Mary'ye daha sıkı sarıldı ve devam etti: "Derken Robert sizi buraya getirdi. Sanki Tanrı da planımızı destekliyordu. Yattığınız odaya girdim. Sizden saklamadım da bunu. O zaman anladım ki kurduğumuz fantezi gerçeğe dönüşüyor. Sizin hiç başınızdan geçti mi böyle bir şey? Aynanın içine girmek gibi..."

Mary’nin gözleri kapanıyordu, Caroline’ın sesi gittikçe uzaklaşıyordu. Zorla gözlerini açıp ayağa kalkmaya çalıştı, ama Caroline’ın kolu onu sıkı sıkı tutuyordu. Dili o kadar ağırlaşmıştı ki, kaldırabilmesi için birkaç kişinin yardımı gerekebilirdi. Caroline’ın sözcükleri, ağır, anlamsız, yuvarlanan nesneler gibi kuşatmaktaydı her yanım, bacaklarını duyarsızlaştırmaktaydı. Derken Caroline onu tokatlamaya koyuldu, sanki tarihin başka bir çağına gözlerini açıyormuş gibi uyandı. “Uyuyakaldın,” diyordu kadın. “Uyuyakaldın, uyudun. Robert ile Colin döndüler. Bizi bekliyorlar. Hadi kalk.” Kadın Mary’yi çekiştirerek ayağa kaldırdı, dermansız kolunu kendi omzuna doladı, zorla yürüterek odadan çıkardı.

X

Üç pencere de ardına kadar açık olduğundan, akşam güneşi galeriyi doldurmuş, akkor gibi aydınlatmıştı. Robert, sırtı pencereye dönük olarak ayakta durmuş, elindeki şampanya şişesinin telini büyük bir sabırla açmaktaydı. Buruşturup attığı altın yaldızlı kâğıt parçası yerde, ayaklarının dibinde, Colin ise elinde iki kadeh ile yanında duruyordu. Colin, koca salonun boşluğuna alışamamış, şaşkın şaşkın bakınmaktaydı. İki kadın mutfak kapısından girince, iki erkek de dönüp kafa salladılar. Mary biraz toparlanmış, tek eliyle Caroline'ın omzuna tutunarak, küçük, aksak adımlarla yürüyordu.

Biri topal ve sancılı, öteki uyurgezer gibi sarsak olduğundan eğreti masaya doğru çok ağır ilerliyorlardı. Colin onlara doğru birkaç adım atarak seslendi, "Neyin var Mary?" Tam o anda, şampanyanın tapası fırladı, Robert sert bir sesle bardakları istedi. Colin geri döndü, bardakları uzattı, omzunun üstünden de kaygıyla kadınları izliyordu. Caroline, odada kalan iki tahta iskemleden birine yerleştiriyordu Mary'yi, adamlara bakabilecek biçimde oturttu onu.

Mary dudaklannı aralayıp gözlerini Colin'e dikti. Adam, elinde dolu bir kadeh ona doğru yürürken sanki ağır çekilmiş bir film gibiydi. Arkasından gelen parlak ışık saçlarının dalgalı tellerini ateş rengine boyamıştı; kendisininkinden bile daha iyi tanıdığı güzel yüz, kaygı ve merakla gerilmişti. Robert şampanya şişesini konsolun üstüne bıraktı, Colin'in peşinden yürüdü. Caroline, Mary'nin iskemlesinin yanında özel tutulmuş bir hemşire gibi dimdik duruyordu. "Mary," dedi Colin, "nen var?"

Hepsi başına toplaştılar. Caroline avucunu Mary'nin alnına değdirdi. "Biraz güneş geçmiş galiba," dedi sakin bir sesle. "Merak edilecek bir şey yok. Uzun uzun yüzmüşsünüz, güneşte
yatmışsınız."

Mary'nin dudakları kımıldadı. Colin onun elini tuttu. "Sıcak değil," dedi. Robert, iskemlenin arkasından geçerek kolunu Caroline'ın omzuna doladı. Colin Mary'nin elini sıkarak yüzüne dikkatle baktı. Kadının gözleri özlemle ya da umutsuzlukla kocaman açılmış, doğru adamınkilere bakıyordu. Birden bir gözyaşı belirdi, yanağına doğru süzüldü. Colin parmağıyla yaşı sildi. "Hasta mısın?" diye fısıldadı. "Başına güneş mi geçti?" Kadın gözlerini bir an kapadı, başım bir tek kez iki yana oynattı. Dudaklarının arasından çok hafif, soluktan birazcık daha güçlü bir ses çıktı. Colin eğilerek yaklaştı, kulağım kadının ağzına dayadı. "Söyle bana," diye üsteledi, "söylemeye çalış." Kadın sertçe içini çekti, soluğu birkaç saniye tuttu, sonunda gırtlağının gerilerinden hırlamaya benzeyen bir ses çıkarabildi. "Adımı mı söylüyorsun?" Mary ağzım genişçe açtı, çok sık soluk alıyordu. Colin'in eline deliler gibi yapışmıştı. Gene derinden iç çekti, soluk tuttu, gene hırlamaya benzeyen K sesi. Bunu yineledi ve sesi biraz yumuşattı Ç...Ç. Colin kulağını onun dudaklanna yapıştırmıştı. Bu arada Robert de eğildi. Kadın korkunç bir çaba harcayarak "G.....G" demeyi başardı ve fısıldadı, "Git."
"Galiba üşüyor," dedi Robert.
Caroline Colin'i omzundan iteledi. "Üstüne varmamak gerek. Başında toplaşınca daha fena olur." Robert beyaz bir ceket getirmiş, Mary'nin sırtına koymaya uğraşıyordu. Kadın hâlâ Colin'in elini sıkı sıkı tutarak yüzünü adamınkine doğru kaldırmış, gözleriyle anlayıp anlamadığım soruyordu. "Gitmek istiyor," dedi Colin kendim bilmez bir halde. "Doktor gerek." Elini çekip Mary'ninkinden kurtardı, bileğini okşadı. Kadın onun amaçsızca salonda yürümesini izledi. 'Telefon nerde? Telefonunuz vardır mutlaka." Sesinde panik vardı. Caroline ile Robert, yan yana yürüyerek adamın peşinden gittiler, kadının onu görmesini önlüyorlardı. Kadın ses çıkarmaya çalıştı bir kez daha. Boğaz kaslan işe yaramayacak kadar

yumuşak, dili ağzının içinde kımıldatılamayacak kadar ağırdı.
“Yolculuğa çıkıyoruz,” dedi Caroline yatıştırıcı bir sesle. “Telefonu kapattırdık.”
Colin, orta pencerenin oraya gelmiş, sırtı Robert’in konsoluna dönük olarak durmuştu. “Gidip bir doktor çağırın öyleyse. Mary çok hasta.”
“Bağırmaya gerek yok,” dedi Robert alçak sesle. Caroline ile ikisi hâlâ Colin’e doğru yürümekteydiler. El eleydiler. Ellerini birbirine nasıl sıkıca kenetlediklerini, birbirine geçmiş parmakların nasıl bir heyecanla birbirini okşadığım görebiliyordu Mary.
“Mary’ye bir şey olacak değil,” dedi Caroline. “Çayının içinde bir şey vardı, ama ilerde düzelecek.”
“Çay mı?” diye aptal aptal sordu Colin. Onlar yaklaştıkça gerilerken masaya çarptı, şampanya şişesini devirdi.
“Ne ziyanlık,” dedi Robert, Colin hızla dönüp şişeyi kaldırırken. Robert ile Caroline yerdeki ıslaklığa basmamaya dikkat ederek bir adım daha yaklaştılar. Robert kolunu Colin’in yüzüne doğru uzattı, adamın çenesini tutmak istercesine. Colin kafasını arkaya attı ve bir adım daha geriledi. Büyük, açık pencere tam arkasındaydı. Mary, batıdaki gökyüzünün nasıl yumuşadığını, yükseklerde dolaşan bulutların çeşitli gruplaşmalarla nasıl ince uzun parmaklara dönüşüp sanki güneşin batması gereken yeri işaret ettiklerini görebiliyordu.
Karı koca şimdi birbirlerinden ayrılmışlar, Colin’i iki yandan sıkıştırıyorlardı. Adam ise gözlerim doğruca Mary’ye dikmişti. Mary, dudaklarını aralamaktan başka herhangi bir şey yapmaktan yoksundu artık. Caroline, elini Colin’in göğsüne koymuş, bir yandan okşuyor bir yandan konuşuyordu: “Mary her şeyi anlıyor. Ona her şeyi açıkladım. Sanırım, derinlerde bir yerde sen de anlıyorsun.” Adamın tişörtünü çekiştirerek pantolonundan kurtardı. Robert, uzattığı kolunu Colin’in başı hizasında duvara dayayarak onu çembere aldı. Caroline adamın karnını

okşuyor, arada hafif hafif çimdikliyordu. Mary ışığa doğru bakıyordu, pencerenin önündeki üç kişi arkalarından gelen ışıkla gökyüzü üstünde birer siluettiler, ama gene de kadın, yaptıkları her hareketin özel fantezilerinin kesin ve iğrenç ayrıntıları olduğunu tam bir açık seçildikle görebilmekteydi. Aşırı yoğunlaşan görme duyusu konuşma ya da kıpırdama olanağım elinden almıştı. Robert'in öteki eli Colin'in yüzünde geziniyor, parmaklarıyla dudakları aralıyor, çenesinin, burnunun çizgileriyle oyalanıyordu. Colin, hiçbir şey anlamamanın verdiği şaşkınlıkla, bütün bir dakika sanki inme inmiş gibi karşı koymadan öylece durdu. Yalnızca yüzündeki anlamlar değişiyordu. İnanmazlıktan korkuya, şaşkınlıktan bilmeceyi çözme, bir şeyler anımsama çabasına doğru değişen anlamlar. Bu arada gözlerini Mary'den hiç ayırmamıştı.
Aşağıdaki kalabalık sokaktan her zamanki akşamüzeri gürültüleri -insan sesleri, mutfak patırtıları, televizyon, vb - geliyor, bunlar da bulunduktan odanın sessizliğini bozacağına daha da yoğunlaştırıyordu. Colin'in gövdesi gerilmeye başladı. Bacaklarının hafif hafif titrediğini, karın kaslarının sertleştiğini gördü Mary. Caroline'ın eli Colin'in kalbi üstünde durdu bir an, ağzından ise "Şşşşşşşş" diye bir ses çıktı. İşte tam o anda Colin, ellerini suya dalarcasına ok gibi öne uzattı, bir dirseğiyle Caroline'ın yüzünü, ötekisiyle Robertlin omzunu iki yana iterek ileri fırladı. Mary'ye doğru sanki uçarken elleri hâlâ öne uzanmıştı, sanki kadın oturduğu iskemleden kaptığı gibi tehlikeden uzaklara uçuracaktı. Ancak Robert çabuk toparlanarak Colin'in ayak bileğine atıldı, Mary'ye varmasına birkaç adım kala onu yere yuvarladı. Colin ayağa kalkmaya çalışırken Robert onu bir bacağından ve bir kolundan tutarak havaya kaldırdı, yarı taşıyıp yarı sürükleyerek Caroline'ın yanına götürdü. Burada Colin'i ayakta durmaya zorlayarak güm diye duvara çarptı, koca elini boğazına dolayarak öylece tuttu.

Mary'nin karşısındaki üçlü, hemen hemen biraz önceki konumlarına dönmüşlerdi. Hızlı soluklar yavaş yavaş duruldu, dışardan gelen sesler yeniden duyulmaya, odanın sessizliğini çevrelemeye başladı.
Sonunda Robert sakin bir sesle, "Bu yaptığın tümüyle gereksizdi, değil mi?" dedi. Adamın boğazım biraz daha sıktı. "Değil mi?" Colin kafa salladı, Robert elini çekti.
"Şuraya bak, dudağımı yardın," dedi Caroline. Alt dudağından aldığı kanı parmağıyla Colin'in ağzına sürdü. Colin karşı koymadı. Robert'in eli hâlâ boğazına yakın bir yerde duruyordu. Caroline, kendi kanını parmağıyla Colin'in dudaklarına aktarmayı sürdürdü. Sonunda adamın dudakları düzgün bir biçimde boyanmıştı. O zaman Robert, kolunu Colin'in göğsüne sıkıca yaslayarak onu uzun uzun ağzından öptü. Bu arada Caroline de Robert'in sırtım okşamaktaydı.
Robert sırtını dikleştirdiğinde, Colin üst üste birkaç kez tükürdü. Caroline, çenesinde kalan pembemsi tükürük parçalarını elinin tersiyle silerken, "Aptal çocuk," diye fısıldadı.
"Mary'ye ne içirdiniz?" diye sordu Colin düz bir sesle. "Bizden ne istiyorsunuz?"
"Ne mi istiyoruz?" dedi Robert. Konsolun üstünden bir şey almıştı, ama avucunun içinde tuttuğundan bunun ne olduğunu
Mary göremiyordu. "İstemek... Hiç de güzel bir sözcük değil."
Caroline keyifle güldü. "Gereksinme... O da güzel bir sözcük değil." Colin'den bir adım gerileyip omzunun üstünden Mary'ye baktı. "Sen hâlâ uyanık mısın?" diye seslendi. "Anlattığım her şeyi anımsıyor musun?"
Mary, Robert'in avucunda tuttuğu nesneye bakıyordu. Birden bu nesne boyunun iki katı oldu ve kadın ne olduğunu açıkça gördü. Gövdesindeki tüm kaslar gerildi, ama yalnızca sağ elinin parmaklarını hafifçe sıkabildi.

Bağırdı, üst üste avaz avaz bağırdı, ama ağzından fısıltılı soluklardan başka bir şey çıkmadı.
“Ne isterseniz yaparım,” dedi Colin. Sesi düzlüğünü yitirmiş, panik içinde yükselmişti. “Ama lütfen Mary’ye bir doktor getirin.”
“Pekâlâ,” dedi Robert Colin’in koluna uzanarak ve kendi avucunu açarak. “Bak ne kadar kolay,” diye sürdürdü. Belki de kendi kendine konuşuyordu jileti Colin’in bileğine hafifçe, sanki oyun oynar gibi sürterken. Colin’in nabız daman açıldı. Robert kolunu ileri doğru salladı, fırlattığı ip -bu ışıkta turuncu renkliydi- Mary’nin kucağına ulaşmazdan birkaç santim önce yere düştü.
Mary’nin gözleri kapandı. Gözlerini yeniden açtığında Colin, sırtı duvara dayalı olarak yerde oturuyordu. Bacakları iki yana açılmıştı. Ne garip, ayaklarındaki yazlık keten ayakkabılar sırılsıklam, kıpkızıl olmuştu. Başı, omzunun üstünde bir o yana bir bu yana yıkılıyordu, ama gözleri durağan ve saftı, odanın öteki ucundan inanmaz bakışlarla kadına dikilmişlerdi. “Mary,” dedi karanlık bir odada sesleniyormuşçasına ürküntüyle. “Mary? Mary?”
“Geliyorum,” dedi Mary. “Buradayım.”
Bitmez tükenmez uykusundan bir kez daha uyandığında Colin’in başı duvara dayalıydı, gövdesi küçülmüştü. Hâlâ açık, hâlâ kadına dikilmiş olan gözleri bitkin, anlamsızdı. Görüş alanının içinde başka hiçbir şey olmamasına karşın, onu çok uzak bir mesafeden görüyordu Mary. Artık yarı yarıya kapanmış olan panjurlardan sızan baklava biçimli ışık parçacıklarının aydınlığında kızıl görünen bir gölcük birikmişti adamın önünde.
Gece boyunca süren korkunç düşlerde inlemeler, hıçkırıklar, ani çığlıklar işitti, ayaklarının ucunda birbirine sarılmış yuvarlanan, kızıl gölcüğün içinde çalkalanan, şehvetle haykıran bedenler gördü. Arkasındaki balkonun ötesinden yükselen, cam kapılardan girip ensesini ısıtan güneş uyandırdı onu. Aradan çok uzun zaman geçmiş

olmalıydı, çünkü yerdeki izlerin pek çoğu paslanmıştı ve kapının içinde duran bavullar artık yoktu.
Hastaneye çıkan çakıl döşeli yolu tırmanmaya başlamazdan önce, bahçe kapısının oradaki kulübenin gölgesinde dinlenmek için durdu Mary. Yanındaki yorgun genç memur sabırlıydı. Evrak çantasını yere koydu, güneş gözlüklerini çıkardı, göğüs cebinden aldığı bir mendille silmeye koyuldu. Kadınlar gelmiş, ilk hasta ziyaretçileri görünmeden tezgâhlarını kurmaya koyulmuşlardı. Boyalan yer yer dökülmüş eski püskü bir kaptıkaçtı bahçe kapısına yanaşmış, satıcılara çiçek dağıtıyordu. Daha yakında ise, kadının biri bir havayolları çantasından haçlar, küçük heykelcikler, dua kitaplan çıkararak açılır kapanır bir masanın üstüne dizmeye çalışıyordu. İleride, hastane binasının giriş kapısının önünde bir bahçıvan toz kalkmasını önlemek amacıyla yolu suluyordu. Genç memur hafifçe boğazını temizledi. Mary kafasını salladı ve bir kez daha yola koyuldular.
Bundan önceki günler boyunca Mary öğrenmişti ki, bu kalabalık, karmakarışık kentin geri planında tıkır tıkır işleyen, çözülmesi zor bir bürokrasi bulunmaktadır; birbirinden ayrı, ama kimi kez birbirinin alanına giren işlevleri olan, belirli prosedür ve hiyerarşilere sahip idari bölümlerin bir gizli düzeni vardır; sokaklarda pek çok kez önlerinden geçtiği kendi halinde kapılar
özel evlere değil; duvarlarında kocaman saatler bulunan loş ve boş bekleme salonlarına, bitmez tükenmez daktilo seslerine ve yerleri kahverengi muşamba kaplı dar bürolara açılmaktadır. Mary çeşitli kişilerce birkaç kez sorgulanmıştı, resimleri çekilmişti; ifadeler vermiş, evraklar imzalamış, kendisine gösterilen fotoğraflara bakmıştı. Elinde kapalı zarf içinde evraklarla bir şubeden başka şubeye dolaşmış, yeniden yeniden sorguya çekilmişti. Blazer giymiş bıkkın görünüşlü genç adamlar -belki polis, belki de devlet memuru- olsun, onların amirleri olsun ona hep kibar davranmışlardı. Medeni hali açıldığa

kavuştuktan sonra, çocuklarının birkaç yüz kilometre uzakta bulundukları saptandıktan ve özellikle, ısrarla sorulan bir soruya inatla Colin ile evlenmeyi hiçbir zaman düşünmediği yolunda karşılık alındıktan sonra, ona gene kibarca, ama kuşkuyla davranılmıştı. Artık acınacak, yardım edilecek biri olmaktan çok bir bilgi kaynağı olmuştu onların gözünde.

Aslında ona acıyan olsaydı dayanamaz yıkılırdı. Böylece içinde bulunduğu şok durumu sürmüş, duyguları ondan uzaklarda bir yere gitmişti. Kendisine her söyleneni hiç yakınmadan yapmış, her soruyu yanıtlamıştı. Onun bu dokunaksız hali kuşkulan artırıyordu. Savcı yardımcısının bürosunda, verdiği ifadenin kesinliği, mantık silsilesine uygunluğu, duygusal saptırmalardan uzaklığı konusunda kutladılar bile onu. Adamın biri, soğukça, “Hiç de bir kadın ifadesine benzemiyor,” dedi ve Mary’ nin arkasından bir yerlerden alçak perdeden gülüşmeler geldi. Elbette kadının herhangi bir suç işlediğine inanmıyorlardı, ama savcı yardımcısının “bu gibi iğrenç aşırılıklar” olarak adlandırdığı olayda, onun da lekelendiği kanısındaymış gibi davranıyorlardı. Sordukları tüm soruların gerisindeki tavır -yoksa Mary’nin kendi kuruntusu muydu bu?- bu tür bir kadının bu tür bir cinayetin işlendiği yerde bulunmasını oldukça akla yakın saydıkları yolundaydı.

Aynı zamanda, işlenen cinayetin artık can sıkacak kadar alelade ve kesin belirli bir kategorinin örneği olduğunu ona açıklayacak kadar da naziktiler. Dediklerine göre son on yılda bu şubenin elinden aynı biçimde işlenmiş -tabii ayrıntılar farklı olmak üzere- pek çok cinayet geçmişti. Üniformalı, ama yüksek rütbeli bir polis, bekleme odasında Mary’ye kahve getirmiş ve yanına oturarak bu tür olayların kilit özelliklerini sıralamıştı. Örneğin, saldırgan kurbanını açıkça yanında dolaştırıyor, onları birlikte görenlerin bunu unutmaması için elden gelen yapılıyor. Sonra, cinayet hazırlıklarının garipliği; bir yandan çok dikkat gösterilmiş, hesap yapılmış -adam tombul parmaklarıyla bir

bir saymıştı: fotoğraflar, çaya konulacak ilacın edinilmesi, dairedeki eşyaların satılması, bavulların önceden hazırlanması; öte yandan bilinçli olarak beceriksiz davranılmış -adam gene parmak parmak saydı- örnekse jilet cinayet mahallinde bırakılmış, uçak biletleri satın alınmış, ülkeyi terk ederken pasaportlar kullanılmış.
Polis memurunun listesi daha da uzadı, ama Mary dinlemekten vazgeçmişti. Adam sözlerine son verirken Mary'nin dizine hafifçe vurdu ve dedi ki, bu gibi insanlar için yakalanıp ceza görmek sanki suçun kendisi kadar önemlidir. Mary omzunu silkti. “Kurban”, “saldırgan”, “suçun kendisi” gibi sözcükler hiçbir anlam taşımıyor, kafasında herhangi bir karşılık uyandırmıyordu.
Otel odasına döndüğünde giysileri katlayıp ayrı ayrı valizlere yerleştirmiş, Colin'inkinde biraz daha fazla yer olduğu için, kendi bir çift ayakkabısıyla keten ceketini onunkine koymuştu aynı yola çıkarlarken yaptığı gibi. Bozuk paraları hizmetçiye vermiş, gönderilmemiş kartpostalları pasaportunun arasına koymuştu. Artan marihuanayı ufalayıp musluğa atmış, üstüne su akıtmıştı. Akşam olduğunda çocuklarıyla telefonda konuştu. Dostça, ama uzak konuştular, birkaç kez söylediklerini tekrar etmesini istediler. Arka plandan televizyon sesleri geliyordu. Kendi sesini kulaklıktan duyduğunda ise sanki sevgi dileniyormuş gibi geldi. Eski kocası çıktı telefona sonra, körili pilav yapmakta olduğunu söyledi. Çocukları almaya perşembe günü mü geleçekti Mary? Kesin bir saat bildiremez miydi? Telefonu kapattıktan sonra çok uzun süre yatağın kıyısında oturmuş, uçak biletinin üstündeki küçük yazılan okumuştu. Çelik aletlerin demir mavnalara çıt çıt vuruş sesleri geliyordu dışardan.
Hastanenin giriş kapısına vardıklarında, üniformalı kapıcı Mary'nin yanındaki memura sıkı bir selam çaktı. İki kat merdiven inip serin, boş bir koridor boyunca ilerlediler. Duvarlarda, düzenli aralıklarla silindirlere sarılmış kırmızı hortumlar ve her birinin altında kum dolu kovalar vardı.

Yuvarlak penceresi olan bir kapının önünde durdular. Memur biraz beklemesini söyleyerek içeri girdi. Yarım dakika sonra kapıyı açıp onu içeri aldı. Elinde birtakım kâğıtlar vardı. Oda küçük, penceresiz, ağır kokuluydu. Tek çubuklu floresan lambayla aydınlatılmıştı. Gene yuvarlak pencereli, çift kanatlı bir kapıdan daha geniş bir odaya geçiliyordu. Burada çift çubuklu floresan lambalar vardı. Üstünde Colin’in cesedinin durduğu yüksek, dar sıra odanın ortasındaydı. Yanı başında tahta bir tabure duruyordu. Colin’i sırtüstü yatırmış, üstüne bir çarşaf örtmüşlerdi. Memur, küçük bir el hareketiyle örtüyü açtı, Mary’ye baktı. Cesedin devlet nezdindeki resmi teşhisi tamamlanmış oldu. Mary imzasını attı, memur da imzaladı ve sessizce çekildi.
Bir süre sonra Mary taburеye oturup Colin’in elini tuttu. Bir şeyler açıklamak gereksinmesini duyuyordu, Colin ile konuşacaktı. Caroline’ın öyküsünü aklında kalan tüm ayrıntılarıyla anlatacak, sonra ona her şeyi açıklayacak, bu konuda kendi kurduğu, ama henüz kesinleştirmediği kuramı da açıklayacaktı. Bu kurama göre, imgelem, yani cinsel imgelem, yani erkeklerin acı verme, kadınların ise acı çekme konusunda çağlar öncesinden kalma hayalleri öylesine güçlü ve tek bir örgütleyici ilkeyi biçimlendirmekte ve dile getirmektedir ki bu, tüm ilişkileri, tüm gerçeği çarpıtmaktadır. Ama herhangi bir şey açıklamadı. Yabancının biri Colin’in saçını ters tarafa taramıştı çünkü. Eliyle bunu düzeltti ve hiçbir şey söylemedi. Adamın elini tutmayı sürdürerek parmaklarıyla oynadı durdu. Adını birkaç kez üst üste, ses çıkarmadan yalnızca dudak hareketleriyle yineledi, sanki bu tekrar, kelimeye yeniden bir anlam kazandıracak, sahibini yaşama döndürecekmiş gibi. Endişeli memurun başı, çok sık olmayan aralıklarla yuvarlak pencerede görünüp kayboluyordu. Bir saat sonra, yanında bir hemşire ile içeri girdi, taburenin arkasında durdu. Hemşire, bir çocukla konuşurmuşçasına mırıldanarak, Mary’nin parmaklarını zorla Colin’inkilerden kurtardı, kadım kapıya kadar yürüttü.

Koridorda Mary memurun peşinden gitti. Merdivenleri çıkarlarken, adamın ayakkabılarının topuklarının birbirinden farklı olarak aşınmış olduklarım fark etti. Bir an her şey olağanlaştı ve o bir anlık sürede kadın, önünde onu bekleyen uzun kederin nasıl olacağım kavrar gibi oldu. Boğazım gürültüyle temizledi, kendi sesini işitmekle düşünceyi kafasından sildi.

Genç adam gün ışığına ondan önce vardı, durup bekledi. Evrak çantasını yere koydu, beyaz gömleğinin kolalı manşetlerini düzeltti ve kibarca, çok hafifçe eğilerek ona otele kadar eşlik etmeyi önerdi.

FINIS